

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2025

Bc. Martin Rys

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Vývoj činnosti Místní akční skupiny Mezilesí a její dopady na regionální rozvoj
Diplomová práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Martin Rys**
Osobní číslo: **E23885**
Studijní program: **N0488A050008 Řízení rozvoje obcí a regionů**
Téma práce: **Vývoj činnosti Místní akční skupiny Mezilesí a její dopady na regionální rozvoj**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je zhodnotit vývoj činnosti prováděné Místní akční skupinou Mezilesí a dopady této činnosti na regionální rozvoj. Práce vymezí problematiku regionálního rozvoje s akcentem na rozvoj venkova. Pozornost bude zaměřena na působení místních akčních skupin jako aktérů rozvoje území. Na konkrétním příkladu Místní akční skupiny Mezilesí bude provedena analýza, která bude zaměřena na vykonávané činnosti a jejich posouzení z pohledu územních členů.

Osnova:

- Vymezení problematiky regionálního rozvoje.
- Charakteristika Místních akčních skupin a jejich činnosti.
- Analýza vývoje činnosti Místní akční skupiny Mezilesí a dopady této činnosti na její územní členy.
- Vyhodnocení provedeného výzkumu a formulace závěrů.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 50 stran**
Rozsah grafických prací: **–**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- BINEK, Jan, Ondřej KONEČNÝ, Zdeněk ŠILHAN, Hana SVOBODOVÁ a Markéta CHALOUPKOVÁ, 2020. *Místní akční skupiny: Leadeři venkova?* Brno: Mendelova univerzita v Brně, 166 s. ISBN 978-80-7509-755-2.
- BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ, 2020. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Praha: Karolinum, 363 s. ISBN 978-80-246-4566-7.
- HOLEČEK, Jan, Jan BINEK, Iva GALVASOVÁ, Kateřina CHABIČOVSKÁ a Hana SVOBODOVÁ, 2009. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. Brno: GaREP, 74 s. ISBN 978-80-904308-2-2.
- OECD, 2010. *Regional Development Policies in OECD Countries*. Paris: OECD PUBLISHING, 384 s. ISBN 978-92-64-08722-4.
- OECD, 2019. *Linking Indigenous Communities with Regional Development*. Paris: OECD PUBLISHING, 344 s. ISBN 978-92-64-69253-4.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Pavel Zdražil, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání diplomové práce: **1. září 2024**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2025**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Viktor Prokop, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2024

Prohlašuji:

Práci s názvem Vývoj činnosti Místní akční skupiny Mezilesí a její dopady na regionální rozvoj jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 4. 2025

Bc. Martin Rys v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Ing. Pavlu Zdražilovi, Ph. D. za odborné vedení práce, poskytování rad a vzácný čas, který mi při konzultacích věnoval. Také děkuji Místní akční skupině Mezilesí za možnost uskutečnění praxe v rámci jejich organizace a možnost provedení diplomové práce o ní pojednávající.

ANOTACE

Cílem diplomové práce bylo popsat vývoj činnosti Místní akční skupiny (MAS) Mezilesí a zhodnotit dopady její činnosti na regionální rozvoj. Teoretická část se zabývá historií MAS, zejména v rámci České republiky, a další kapitoly se zaměřují na činnost konkrétní MAS Mezilesí. Praktická část podrobně popisuje přípravu a průběh praktického šetření, ve kterém byla použita metoda kvalitativního výzkumu. Formou polostrukturovaného rozhovoru byly zjišťovány dopady činnosti MAS Mezilesí do regionu a názory územních členů na spolupráci s touto organizací. Diplomová práce poskytuje zpětnou vazbu pracovníkům MAS Mezilesí a cenné informace o působení MAS pro obce, či jiné subjekty, které členství v MAS zvažují.

KLÍČOVÁ SLOVA

Regionální rozvoj, místní akční skupiny, rozvoj venkova, metoda LEADER, komunitně vedený místní rozvoj

TITLE

Development of the activity of the Local Action Group Mezilesí and its impact on regional development

ANNOTATION

The aim of the thesis was to describe the development of the activities of the Local Action Group (LAG) Mezilesí and to evaluate the impact of its activities on regional development. The theoretical part discusses the history of LAG, particularly in the Czech Republic, and the next chapters focus on the activities of the specific LAG Mezilesí. The practical part provides a detailed description of the preparation and process of the practical investigation, which used a qualitative research method. Through semi-structured interviews, the impacts of the activities of the LAG Mezilesí on the region were examined, as well as the opinions of territorial members on their cooperation with the organization. The thesis provides feedback to the staff of the LAG Mezilesí and valuable information on the activities of LAG for municipalities or other entities considering LAG membership.

KEYWORDS

Regional development, local action groups, rural development, LEADER method, community-led local development

Obsah

ÚVOD	11
1 Problematika regionálního rozvoje	13
1.1 Region a regionalizace	13
1.2 Regionální rozvoj	16
1.3 Regionální politika	20
1.4 Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji a politice	22
1.4.1 Neoklasické a neoliberalní přístupy	23
1.4.2 Přístupy skupiny jádro-periferie	24
1.4.3 Institucionální přístupy	25
1.5 Regionální rozvoj a politika v České republice	26
2 Místní akční skupiny	29
2.1 Historie, vývoj a standardizace MAS v ČR	29
2.2 Cíle, role a principy fungování MAS	32
2.3 Metoda LEADER a Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD)	35
3 Metodika výzkumu a představení místní akční skupiny Mezilesí	40
3.1 Kvantitativní a kvalitativní aspekty výzkumu	40
3.1.1 Polostrukturovaný rozhovor	42
3.1.2 Výběr respondentů	43
3.2 Představení MAS Mezilesí	43
4 Vývoj a činnost MAS Mezilesí	54
4.1 Vývoj činnosti MAS Mezilesí za období 2014-2019	54
4.2 Vývoj činnosti MAS Mezilesí za období 2020-2023	57
4.3 Sumarizace operačních programů MAS Mezilesí	62
4.4 Mid-term evaluace MAS Mezilesí a její zhodnocení	64
5 Rozhovory a jejich vyhodnocení	69
5.1 Jak spolupráce s MAS Mezilesí ovlivňuje rozvoj obcí v regionu?	70
5.2 Jak celkově hodnotí obce činnost MAS?	72

5.3	Proč a z jakého důvodu obce spolupracují s MAS a došlo ke změně důvodu spolupráce?	73
5.4	Shrnutí kvalitativní části výzkumu	74
ZÁVĚR		77
POUŽITÁ LITERATURA		79
SEZNAM PŘÍLOH.....		85

SEZNAM ILUSTACÍ A TABULEK

Obrázek 1: Mapa MAS na území ČR v roce 2024	30
Obrázek 2: Mapa Místní akční skupiny Mezilesí 2024	44
Obrázek 3: Celkové čerpání z Operační programů za období 2014–2020	63
Tabulka 1: Data o obcích na území MAS Mezilesí k roku 2014, část 1	46
Tabulka 2: Data o obcích na území MAS Mezilesí k roku 2014, část 2	47
Tabulka 3: Data o obcích na území MAS Mezilesí k roku 2023, část 1	48
Tabulka 4: Data o obcích na území MAS Mezilesí k roku 2023, část 2	49
Tabulka 5: Seznam členů MAS Mezilesí ze soukromého sektoru k roku 2024	51
Tabulka 6: Seznam členů MAS Mezilesí z veřejného sektoru k roku 2024.....	52
Tabulka 7: Vývoj členů MAS v období 2014-2024	64

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

CLLD – Komunitně vedený místní rozvoj

ESIF – Evropské strukturální a investiční fondy

HDP – Hrubý domácí produkt

MAS – Místní akční skupina

NS MAS – Národní síť Místních akčních skupin

PPS – Standard kupní síly

SRR 21+ - Strategie regionálního rozvoje České republiky 2021+

VaV – Výzkum a vývoj

ÚVOD

Dne 1. 5. 2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie. Z členství plynou závazky, ale rovněž také možnosti čerpat velkou řadu finančních prostředků, mimo jiné, i na podporu rozvoje venkova, v obecné rovině tento proces na centrální úrovni koordinuje Ministerstvo pro místní rozvoj.

Smyslem této mezinárodní pomoci a sdílení finančních prostředků je dosáhnout vyváženého rozvoje všech zemí EU s důrazem na snížení sociálních a ekonomických rozdílů. Česká republika tak získala nemalé finanční prostředky pro např. modernizaci zdravotnictví, dopravy, vznik nových cyklostezek, opravu a renovaci památek, knihoven, muzeí atd. EU neopomíná ve svých projektech rovněž otázku životního prostředí, bylo vysázeno tisíce nových stromů, byly vybudovány protipovodňové valy či jiné zábrany v záplavových oblastech, finanční prostředky jsou poskytovány na znovuoobnovení či vybudování malých vodních nádrží. Vznikl velký počet nových pracovních míst, a to i pro osoby zdravotně znevýhodněné, vznikly nové mateřské školy, komunitní centra, denní a pobytové stacionáře pro staré a nemocné spoluobčany a řada dalších. (Šafářová, 2008)

Proces, kterým lze získat prostředky z evropských fondů je koordinován Ministerstvem pro místní rozvoj, jak je již uvedeno výše. Pro snazší realizaci a větší dostupnost na dotace z evropských fondů pro občany vznikly v roce 2002 místní akční skupiny (dále jen „MAS“). Jedná se o neziskové organizace, které „zastupují místní socioekonomické zájmy – veřejné i soukromé (tvoří ji skupiny občanů, neziskové organizace, soukromí podnikatelé, obce, svazky obcí apod.). A jejich cílem je získávání finanční podpory z Evropské unie a z národních programů pro svůj region. MAS se podílí na obnově a rozvoji venkova s cílem zlepšit kvalitu života na venkově prostřednictvím metody LEADER. “(Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019a)

Diplomová práce se zabývá konkrétní místní akční skupinou, která nese název Mezilesí. Jedná se o místní akční skupinu, se kterou autor práce dlouhodobě spolupracuje v rámci studia a která působí v místě jeho bydliště. Cílem práce je zhodnotit vývoj činnosti prováděné Místní akční skupinou Mezilesí a dopady této činnosti na regionální rozvoj. Hlavní výzkumná otázka, která směřuje k dosažení požadovaného cíle zní: „Jaké konkrétní dopady vnímají zástupci členských obcí v souvislosti s členstvím a spoluprací s MAS Mezilesí?“.

Diplomová práce bude rozdělena na dvě hlavní části, část teoretickou a praktickou. V teoretické části se kapitoly zaměří na regionální politiku a regionální rozvoj, historii vzniku

místních akčních skupin, na jejich principy, metody a cíle. Dále se teoretická část bude hlouběji zabývat vznikem, smyslem a činností MAS Mezilesí. V teoretické části nebudou opomenuty ani statistické údaje, které číselně podkládají teoretický výklad. Praktická část diplomové práce zaměří své kapitoly nejprve na metody zkoumání, jejich charakteristiku, dále pak na samotné výzkumné šetření, tj. na baterii otázek, které budou použity pro výzkumné bádání, na průběh sběru dat a poslední kapitola bude obsahovat vyhodnocení výzkumného šetření a jeho výsledky.

1 PROBLEMATIKA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

Tato kapitola se věnuje problematice regionální politiky a regionálního rozvoje a nastiňuje, jak jsou tyto koncepty propojeny, a to jak obecně, tak na úrovni České republiky. Jejich adekvátní vymezení je stěžejní pro následující řešerši problematiky, která se zabývá činností místních akčních skupin.

1.1 Region a regionalizace

Pojem region může mít různé významy v závislosti na kontextu, ve kterém je používán, či oblasti zájmu. V České republice se pojem "region" běžně používá pro vymezení určitých geografických oblastí, které vznikly historickým vývojem. Lze tedy pojem region chápat, jako geografickou oblast odpovídající bývalým okresům územně správního (samostatného) členění státu. Není však vyloučeno použití pojmu i v administrativním vymezení, tedy pro spojení okresů do příslušného kraje. Zároveň to nevyklučuje použití pojmu region ve smyslu NUTS. (Stejskal, 2009, s. 21)

Regiony se rozdělují podle různých hledisek. Mezi tyto hlediska patří např. funkční, účelové, ekonomické hledisko.

Podle funkčnosti lze pojednávat o tzv. **funkčních regionech**. Jsou to regiony, jež vznikají na základě propojení vazeb mezi bydlištěm a pracovištěm. Toto propojení probíhá prostřednictvím sítí, jimiž se rozumí veškerá dopravní infrastruktura. Pozdější pojetí funkčního hlediska klade důraz na síť a především na zájmy, které region vystihují. Tyto zájmy představují společné úsilí obyvatel o rozvoj ekonomiky, kultury a regionu jako celku. (Jáč, 2010, s. 203-204)

Z hlediska účelu se regiony člení na **účelové** a **administrativní**. Administrativní regiony jsou vymezeny pro potřeby veřejné správy. Na všech úrovních, od okresů až po regiony soudržnosti, se jedná o administrativní členění, které se liší od přirozených regionů. Přirozený region je označován jako vztahově uzavřený územní celek s územní dělbou funkcí (a tedy i se vztahem) mezi jádrem a zázemím. Vztahová uzavřenost územního celku je však relativní pojem, protože žádný územní celek (region) není vztahově zcela uzavřen, tj. vždy existují vztahy s jinými regiony. (Stejskal, 2009, s. 21) Účelové regiony slouží k řešení specifických problémů, například spojených s ochranou životního prostředí nebo přírodních lokalit. Příkladem takových účelových regionů jsou národní parky nebo rezervace. (Jáč, 2010, s. 203-204)

Z hlediska ekonomické výkonnosti je možné členit regiony na **růstové**, **stagnující** a **problémové**. Růstové regiony mají tendenci se rozvíjet prostřednictvím nových služeb a pracovních příležitostí, což vede k nárůstu počtu obyvatel a zvyšuje atraktivitu regionu pro podnikatelské činnosti. Ve stagnujících regionech, jak název napovídá, neprobíhají žádné významnější změny z ekonomického hlediska. Problémové regiony jsou ty, které mají dlouhodobě nízkou ekonomickou výkonnost. Dochází zde ke snižování počtu obyvatel, což vede k úpadku celého regionu. (Jáč, 2010, s. 203-204)

Dále také lze ekonomicky rozlišit tři základní typy regionů: **supranacionální** (např. střední Evropa), **transnacionální** (např. Euroregiony) a **subnacionální** (např. Jihlavsko), přičemž supranacionální a transnacionální mají odlišné územní vymezení a institucionální podmínky, subnacionální sdílejí institucionální podmínky s ostatními regiony dané země. Regiony v jedné zemi umožňují volnou výměnu statků, lidí, kapitálu a znalostí, přestože jsou ovlivněny rozdílnými ekonomickými a sociálními strukturami, kulturními rozdíly a vzdáleností. Na regiony může být nahlíženo jako na otevřené ekonomické systémy, kde rozvojové impulsy mohou snadno přecházet mezi regiony díky absenci administrativních bariér, jež omezují mobilitu výrobních faktorů (práce, kapitálu) a zboží. (Ježek, 2014)

Subnacionální regiony jsou chápány jako územní části národního hospodářství bez formálních hranic a ekonomických bariér. Nejsou to jednotlivé body, jako města nebo obce, ale množiny bodů v prostoru, definované podle specifických kritérií. Regionalizace, tedy rozdělení země na regiony, je vždy účelová a vychází z konkrétních potřeb a požadavků regionální politiky. Tento koncept regionu je flexibilní a adaptivní, vždy přizpůsobený účelu, pro který je definován. (Ježek, 2014)

Při vymežování regionu se obvykle spojují územní jednotky, které mají určité společné charakteristiky nebo intenzivní prostorové vazby. Existují dva hlavní přístupy k této regionalizaci: kritérium homogenity a kritérium funkčnosti. (Ježek, 2014, s. 13)

Kritérium homogenity spojuje územní jednotky, které si jsou podobné podle určitých charakteristik, jako je míra nezaměstnanosti, úroveň příjmů nebo podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva v určitém ekonomickém odvětví (např. zemědělství, cestovní ruch, průmysl). Takto vzniklé regiony jsou nazývány **homogenními regiony**. Tyto regiony jsou charakterizovány vnitřní strukturální podobností a odlišností vůči okolnímu prostředí. Vnitřní homogenita se obvykle stanovuje na základě rovnoměrné intenzity výskytu reprezentativních jevů nebo na základě stejnosti vnějšího vzhledu. (Ježek, 2014, s. 13)

Kritérium funkčnosti spojuje územní jednotky, které mají silné prostorové vazby, jako je dojíždka do zaměstnání. Region je zde vymezován na základě určitého vztahu mezi územními jednotkami, které ho tvoří. Při vymezování funkčních regionů se často používá kritérium prostorové mobility. Například k městu (jádro regionu) se přiřazují všechny obce, z nichž více než 50 % ekonomicky aktivních obyvatel dojíždí za prací do tohoto města. Takto vzniklé regiony jsou někdy nazývány pracovním regionem, což je region vymezený na základě dojíždky za prací. Pro vymezení funkčních regionů lze použít také jiné indikátory, jako je dojíždka za nákupy a službami, nákupní a odbytové vztahy nebo telefonní hovory. Tyto regiony se nazývají **heterogenními regiony**, protože vykazují relativní autonomii své komplexní integrity. (Ježek, 2014, s. 13)

V České republice rozdělujeme čtyři hierarchické úrovně regionů, úrovně byly stanoveny nejen na základě různých velikostí příslušných celků, ale také podle kvalitativních typů integračních procesů (Šilhánková, 2007, s. 13-17):

- a) **Subregiony** jsou územní celky, které nedokážou plně uspokojit všechny potřeby obyvatel. V rámci těchto území jsou uzavřeny pouze některé základní služby, zatímco jiné, jako například nákup průmyslového zboží, jsou jen částečně pokryty. Výrazná neuzavřenost je patrná zejména u pracovních vztahů, které jsou uzavřeny jen výjimečně. Subregiony lze přirovnat ke spádovým územím středisek lokálního významu.
- b) **Mikroregiony** jsou definovány jako územní celky, kde jsou uzavřeny nejintenzivnější regionální procesy, zejména dojíždka za prací a základními službami. Tato území vykazují vysokou integritu v rámci regionální diferenciaci České republiky, i když úroveň uzavřenosti a rozsahy mikroregionů jsou různorodé. Vztahy mezi bydlištěm, pracovištěm a základními službami jsou na mikroregionální úrovni klíčové pro formování těchto celků. Prostorová organizace těchto vztahů má většinou nodální formu, kde vztahy typu středisko-zázemí převažují.
- c) **Mezoregiony** jsou rozsáhlé územní jednotky, jejichž integrita je částečně založena na prostorových vztazích obyvatelstva, jako je dojíždka za prací, migrace a dojíždka do škol a služeb. Vztahy mezi podniky a institucemi, včetně výrobních služeb a kooperace, jsou také klíčové. Bylo vymezeno 11 mezoregionů a 12 mezoregionálních středisek. Typickým znakem mezoregionální diferenciaci je systém propojených středisek, spíše než jedno ústřední centrum.

- d) Celou Českou republiku považujeme za **makroregion**, přičemž výjimečná kvantitativní i kvalitativní pozice Prahy v síti středisek umožňuje jednoznačně definovat makroregionální centrum, a to i z hlediska nodální organizace.

Při vymezování regionů je snaha zjednodušit komplexní realitu, která nás obklopuje. Regionalizace nevyhnutelně vede ke ztrátě informací, a proto je důležité zvolit kritéria, která mají vysokou vypovídací hodnotu a minimalizují ztrátu důležitých údajů. Metoda regionalizace použitá k řešení jednoho problému, například vývoje pracovního trhu, nemusí být vhodná pro jiné účely, jako je technologický transfer. Jedním z hlavních problémů regionalizace je, že často nejsme schopni přesně změřit ztrátu informací, protože mnoho údajů je dostupných pouze na určité prostorové úrovni a nejsou sledovány pro menší územní jednotky. Některé informace ani nejsou zjistitelné na nižších úrovních. Dále, většina potřebných dat je dostupná pouze pro administrativní územní jednotky, což představuje významné omezení pro jakoukoliv regionalizaci. (Ježek, 2014, s. 15)

1.2 Regionální rozvoj

Jedná se o výsledek, který je dosahován za pomoci rozhodování mnoha aktérů. Tito aktéři mají vzájemně mezi sebou určité vztahy. Aktéry lze rozdělit do tří skupin:

- e) **Podniky**
- f) **Soukromé domácnosti** (jednotlivci)
- g) **Veřejný sektor** (stát)

Nejpodstatnějším rozhodnutím, které musí **podniky** provést z hlediska regionálního rozvoje, je rozhodnout o lokalizaci svého podnikání. Vedení podniku rozhoduje o tom, kde bude provádět své aktivity, jako je výroba, obchod, výzkum apod. Tyto aktivity může lokalizovat na jednom místě nebo jednotlivé aktivity rozdělit do více lokalit. Jedná se o rozhodnutí, jež má významný dopad nejen na vnitřní uspořádání podniku, ale také na regionální rozvoj, což se projevuje prostřednictvím spolupráce jednotlivých závodů a jejich dodavatelských, informačních a kontrolních funkcí. (Ježek, 2014, s. 5-7)

Další aspekty, jako je umístění skladů, dodavatelské systémy "just-in-time" a mzdová politika, hrají rovněž klíčovou roli. Tyto faktory ovlivňují nejen regionální důchod a trh práce, ale také celkovou prostorovou strukturu regionu. Regionální důchod pak zpětně působí na poptávku po produktech, která může být uspokojována buď v rámci regionu, nebo mimo něj.

Tímto způsobem podniky svými rozhodnutími významně přispívají k utváření a strukturaci regionálního prostoru. (Ježek, 2014, s. 5-7)

Soukromé domácnosti mají významný vliv na regionální struktury prostřednictvím svých rozhodnutí jako finální spotřebitelé, zaměstnanci, podnikatelé a investoři. Rozhodují o lokalitě svého bydliště, zaměstnání a volnočasových aktivit, čímž vytvářejí sítě prostorových vztahů podobné těm, které vytvářejí podniky se svými dodavateli a odběrateli. Významným fenoménem je dojížděka do zaměstnání, která zdůrazňuje vazbu mezi místem bydliště a prací. Lidé dojíždějící do zaměstnání, provádějí také nakupování různého zboží a služeb, o víkendu anebo o dovolené navštěvují místa mimo své trvalé bydliště, setkávají se s příbuznými, přáteli atd. Mobilita lidí umožňuje velkým podnikům soustředit potřebnou pracovní sílu na jednom místě, což se týká i odbytu velkých obchodních firem, jejichž úspěch závisí na schopnosti domácností překonávat velké vzdálenosti, čímž podporují specializaci a využití aglomeračních výhod. (Ježek, 2014, s. 5-7)

Veřejný sektor, reprezentovaný státem, činí řadu prostorově relevantních rozhodnutí, která ovlivňují kvalitu různých míst (měst a regionů) a lokalizaci veřejných zařízení (vysoké školy, vědeckovýzkumné kapacity apod.). Stát strukturuje politické a sociální rámcové podmínky pro soužití lidí a jejich ekonomické aktivity, včetně výběru daní a tvorby právního rámce. Důležitým úkolem veřejného sektoru je také infrastruktura, která má významný vliv na regionální rozvoj. Územní vybavenost dálnicemi, silnicemi, železniční a komunikační sítě způsobuje, že některá místa jsou pro jednotlivé aktivity (např. podnikání) vybavena lépe než jiná. Souvisí s tím i kvality škol a univerzit, jež má vliv na vzdělanostní úroveň pracovních sil, což vytváří konkurenční výhodu daného regionu. Stát, který není homogenní skupinou institucí a organizací, často sleduje rozdílné cíle a konkurence mezi různými úrovněmi státní správy a samosprávy je běžná. Rozhodnutí státu jsou úzce propojena s rozhodnutími ostatních aktérů a jeho role v regionálním rozvoji je komplexní, nikoliv nadřazená. (Ježek, 2014, s. 5-7)

Zároveň s těmito subjekty, konkrétněji se subjekty veřejné správy, podnikatelů či neziskových organizací, může obec navázat spolupráci a být společně členem v různých formách uskupení. Mezi nejčastější zakládané subjekty lze zařadit dobrovolné svazky obcí, místních akčních skupiny nebo členství obcí v různých asociacích (například Svaz měst a obcí ČR). (Holeček, 2009, s. 24)

Také existuje tzv. PPP (Public Private Partnership), jež je nejnovějším typem uskupení a má své místo v realizaci velkých infrastrukturních projektech a poskytování veřejných služeb.

Nejedná se o nejpoužívanější formy spolupráce a to například z hlediska jeho náročnosti, složitosti, sdílení rizik a nedůvěry veřejnosti. Avšak v ČR se postupně vytváří legislativní a institucionální prostředí pro podporu PPP projektů, zejména v oblasti dopravní infrastruktury. (European Communities, European Court of Auditors, 2018)

Podle OECD hrají klíčovou roli také **domorodí obyvatelé** pro regionální rozvoj a rozvoj venkova, jelikož mají jedinečné přednosti založené na místě a potřebě řešit rozdíly v socioekonomických výstupech v rámci regionů. OECD identifikovalo řadu potencionálních priorit pro implementaci místně orientovaného přístupu v oblasti ekonomického rozvoje domorodých komunit. Mezi tyto priority patří zlepšení dostupnosti dat a informací, podpora rozvoje dovedností, vytváření pracovních příležitostí, posílení kapacit domorodých lídrů, zajištění lepší koordinace mezi vládními úrovněmi a zlepšení regulačních rámců. (OECD, 2019, s. 39)

Za pomoci domorodých komunit se dosahuje snížení socioekonomických rozdílů mezi regiony a to za pomoci jejich znalostí, kulturním hodnotám a blízkému vztahu k přírodním zdrojům. (OECD, 2019, s. 39)

Pro pochopení, jak může politika regionálního rozvoje nejlépe podpořit regionální růst vychází z pochopení regionální hospodářské výkonnosti. Regiony jsou velmi heterogenní, každý z nich má velmi rozdílnou úroveň příjmů, míru zaměstnanosti, kombinaci činností s vysokou a nízkou produktivitou, vnitřní a vnější aktivity, komparativní výhody, stupně rozvoje a veřejné politiky. To je také důvod proč regiony rostou odlišně. (OECD, c2009, s. 17)

Některé regiony rostou rychleji než druhé a to z několika důvodů mezi které patří například rozvoj lidského kapitálu, kvalitní infrastruktura, inovace, efektivní instituce, udržitelnost aj.

I když je **infrastruktura** základem regionálního rozvoje a v uplynulých desetiletích byla cílem významných investic prostřednictvím regionálních politik, tak zlepšení infrastruktury nemusí vždy vést automaticky k vyššímu růstu regionu. Investice do infrastruktury musí být **zkombinovány s vylepšováním vzdělání a inovací**. Možným vysvětlením je, že investice do veřejné infrastruktury nestimulují růst v nepřítomnosti pracovníků s vyšší úrovní vzdělání a inovační činnosti. Tímto vysvětlením lze naznačit, že je produktivnější zaměřovat politiky pro budování lidského kapitálu, podporu inovací a poskytování infrastruktury. (OECD, c2009, s. 42-44)

Investice do **lidského kapitálu** podporuje růst ve všech typech regionů, převážně v regionech, které mají vysoké výnosy pro určité úrovně vzdělání a v některých typech regionů.

Z hlediska lidského kapitálu je pouze úroveň základního vzdělání negativně spojena s růstem, zatímco vysoká úroveň terciárního vzdělání zlepšuje výkonnost regionu. Poskytování infrastruktury spolu s terciálním vzděláním podporuje růst regionu. (OECD, c2009, s. 42-44)

Jedno z možných odhadovaných **negativních vztahů** mezi **růstem a mírou zaměstnanosti** je, že regiony s nižší mírou zaměstnanosti plně nevyužívají své pracovní zdroje a mají tedy velké nevyužité produkční možnosti. S využitím vhodných politik by regionální ekonomiky mohly využít tyto nečinné zdroje a dosáhnout vyšší míry růstu. Nicméně, v dlouhodobém hledisku intenzivnějším využitím pracovních zdrojů bude stimulace růstu vyčerpána, jakmile bude plně využívat tyto zdroje. Poté se bude muset přejít na jiný zdroj růstu. (OECD, c2009, s. 42-44)

Inovační činnost má pozitivní dopad na regionální růst po dobu pěti až deseti let. Mezi determinanty navyšující inovační činnost lze zařadit lidský kapitál, investování do výzkumu a vývoje (dále jen VaV), počet pracovníků ve VaV, přítomnost znalostně náročných služeb a výroby s high-tech, přítomnost aglomeračních ekonomik v případě finančního zprostředkování. (OECD, c2009, s. 42-44)

V současnosti mezi **trendy regionálního rozvoje** lze zařadit cíle, které byly stanovené již před několika desetiletími a jsou stále aktuální. Pouze některé trendy vznikly blíže k současnosti. Lze si také povšimnout, že trendy jsou si velmi podobné, již zmíněnými důvody, proč některé regiony rostou rychleji než jiné. Mezi současné trendy patří např. podle OECD tyto (OECD, 2023, s. 126-132):

- a) **Ekonomická diverzifikace** – regiony se snaží diversifikovat své ekonomiky, aby se snížila závislost na jednom průmyslu nebo sektoru.
- b) **Inovace a technologie** – digitalizace a technologické změny transformují ekonomiky regionů a přispívají k růstu produktivity a konkurenceschopnosti.
- c) **Vzdělávání a kvalifikace pracovní síly** – investice do vzdělávání a zvyšování kvalifikace pracovní síly zůstávají klíčovým faktorem pro udržitelný regionální rozvoj.
- d) **Infrastruktura** – kvalitní infrastruktura, včetně dopravní a digitální infrastruktury, je důležitá pro podporu ekonomického růstu a rozvoje regionů.
- e) **Sociální soudržnost** – zajištění sociální inkluze a soudržnosti je důležité pro vyvážený regionální rozvoj, který zohledňuje všechny obyvatele.

- f) **Klimatické změny** – klimatické změny a jejich dopady na ekonomiku a společnost jsou klíčovým faktorem, který vyžaduje udržitelná řešení a politiky.
- g) **Demografické změny** – demografické změny, jako je stárnoucí populace a migrace, mají významný vliv na regionální rozvoj.
- h) **Globalizace** – globalizace a její dopady na regionální ekonomiky a společnosti jsou často analyzovány a diskutovány.

Mezi tyto trendy může patřit podle jiné literatury například **strategické plánování**, tento trend se explicitně neobjevuje v současných trendech, avšak je implicitně obsažen v přístupu ke strategii a politice regionálního rozvoje. (OECD, 2023, s. 126-132)

1.3 Regionální politika

Jedná se o politiku snažící se řešit problémy nerovnoměrného rozvoje regionů neboli politika, která ovlivňuje ekonomické procesy v dílčích prostorových jednotkách státu prostřednictvím veřejné správy (státní správa a samospráva). Vznik samotné politiky je zapříčiněn sociálními, politickými a ekonomickými důvody. (Ježek, 2014, s. 28)

Stát jako takový má za úkol tvorbu základní legislativní, institucionální a koncepční regionální politiky. K této tvorbě také patří prostřednictvím konkrétních programů přispívat k redukci největších regionálních disparit, které přesahují rámec a možnosti územních samosprávných celků. (Postránecký, 2010, s. 10)

Regionální politika představuje soustavu intervencí zaměřených dle aktuální situace státu a jeho regionů. Také v souladu s očekávanými vývojovými trendy na podporu opatření, která povedou k růstu ekonomických aktivit, jejich rovnoměrnému geografickému rozložení a rozvoji infrastruktury. Ovšem je zapotřebí jasně stanovit priority a na ně správně zaměřené prostředky. (Postránecký, 2010, s. 10)

Významným cílem regionální politiky je konvergence regionů v rámci určitého územního celku, přičemž klíčovým rysem je selektivnost. To znamená zaměření intervencí na podporu vybraných problémových regionů, které výrazně zaostávají ve svém rozvoji za průměrem v míře, která je společensky považována za nežádoucí. (Postránecký, 2010, s. 10)

Současné pojetí regionální politiky je taková politika, která vyobrazuje důraz především na využití a mobilizace místního, endogenního rozvojového potenciálu a mobilizaci místních aktiv (lidského potenciálu, znalostí, kontaktů apod.). (Blažek, 2020, s. 264)

Dochází ke snaze co nejtěsněji propojit v konkrétním regionálním kontextu obě úrovně, tedy lokální/regionální a celostátní úroveň politiky. V určité míře dochází i k přibližování mezi aktéry soukromého a veřejného sektoru. Používají se nástroje založené na spolupráci aktérů veřejného a soukromého sektoru (Public private partnership neboli Partnerství veřejného a soukromého sektoru) nebo různé formy networkingových aktivit (např. speed-dating) bez jasné preference jedné či druhé skupiny aktérů. (Blažek, 2020, s. 264)

Jsou stále aplikované i postupy a nástroje používané již v předchozích obdobích, např. podpora přílivu zahraničních investic a následné péče o investory. Došlo však k rozšíření nástrojů regionální politiky o nové „širší“ přístupy, jež mají společnou snahu řešit příčiny regionálních problémů, a nikoliv jen jejich následky, jak tomu bylo u předcházejících. (Blažek, 2020, s. 264)

Na regionální politiku se nahlíží jako na politiku strategickou a zaměřující se do budoucna. Jedná se o prostředek posílení či udržení konkurenceschopnosti v globální ekonomice, prostředek, který má zajistit, aby se v regionu realizovalo co možná nejvíce aktivit s vysokou přidanou hodnotou, které napomůžou k vytvoření nových dobře placených pracovních míst pro vysoce kvalifikované pracovníky. (Blažek, 2020, s. 264)

Mezi hlavní rysy (v souladu s institucionálními teoriemi) současné regionální politiky lze zařadit (Blažek, 2020, s. 265):

- a) důraz na vytváření partnerských vazeb a vztahů,
- b) síťování (networking) a vznik platforem, které umožňují vzájemnou komunikaci a koordinaci mezi partnery v regionu i mimo něj s cílem identifikovat nové podnikatelské příležitosti,
- c) snaha místních a regionálních orgánů o využití endogenního potenciálu například vytvářením podmínek pro další rozvoj místních firem a napomáháním vzniku nových firem.

To, čeho se současná regionální politika snaží dosáhnout, není podpora jednotlivých podnikatelů, ale především snaha o vytvoření dlouhodobějších partnerských vztahů a posílení místního inovačního (eko)systému. (Blažek, 2020, s. 265)

V regionální rozvoji hrají klíčovou roli místní a regionální samosprávy, respektive organizace jimi ustavené nebo pověřené (rozvojové agentury, inovační centra aj.). Může se jednat o mobilizaci partnerů v rámci realizace konkrétních rozvojových projektů nebo o přípravu a realizaci rozvojových strategií, jež se zaměřují na společné formulování

perspektivní vize rozvoje regionu a koordinování záměrů jednotlivých aktérů (vlády i místních orgánů, podnikatelů, vysokých škol a výzkumných organizací). To vše s cílem dosáhnout stanovené vize. Obecně je žádoucí mít neutrálního, profesionálního a důvěryhodného prostředníka přijatého co největším množstvím partnerů. Hlavním cílem by nemělo být zpracování rozvojové strategie získání finančních prostředků, ale zahájení a zorganizování společné akce a posilování partnerství. (Blažek, 2020, s. 265)

K dosažení cílů regionální politiky je využívána pestrá paleta nástrojů. Jedná se o nástroje, které se mohou v tržním hospodářství využívat pro ovlivňování chování podniků, domácností a ostatních aktérů regionálního rozvoje. Jednotlivé nástroje se liší druhem, silou vlivu, podle adresátů, jimiž jsou určeny a svým obsahovým zaměřením. Z hlediska druhu a síly působení rozlišujeme zejména tyto nástroje (Ježek, 2014, s. 33-36):

- a) **Informace a poradenství** – jedná se o nástroj u kterého jeho použití závisí na aktérovi, zda ho využije či nikoliv, nástroj řadíme do tzv. měkkého ovlivňování chování aktérů.
- b) **Finanční podněty** – forma příspěvků, daňových zvýhodnění nebo levných úvěrů. Nástroj ovlivňuje rozhodování aktérů na základě odměny za jejich určité jednání prostřednictvím individuální kalkulace nákladů a užitků.
- c) **Infrastrukturální opatření** – mají částečně podobný účinek jako finanční podněty, v tom smyslu, že výstavba infrastruktury může být méně nákladná při poskytnutí podpory na projekt infrastruktury. Tento nástroj však nemá specifického aktéra, jelikož se ve velké míře vyznačují externími efekty (nerivalita a nevylučitelnost), takže všichni aktéři mohou mít užitek z tohoto opatření.
- d) **Regulační opatření** – nástroj, který může dovolovat či zakazovat určité jednání a chování. Za pomoci něj může být např. regulována či zakázána bytová výstavba a zakládání podniků (kontrola investic).

1.4 Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji a politice

Výše uvedená pojetí i nástroje vyplývají z mnoha teoretických přístupů, které se v oblasti regionálního rozvoje a politiky postupem času vyvíjely. Tato podkapitola proto ve stručnosti charakterizuje hlavní směry těchto přístupů.

1.4.1 Neoklasické a neoliberalní přístupy

Koncem druhé světové války byla vysoká nezaměstnanost v některých regionech, jež byla v souladu s neoklasickou teorií, tedy připisována nízké mobilitě pracovních sil ve srovnání s podstatně vyšší mobilitou kapitálu. Ve Velké Británii byla přijata opatření zaměřená na zvýšení mobility pracovních sil, jednalo se tedy o intervenci nikoliv proti působení tržních sil, ale s cílem posílit nedostatečně fungující tržní mechanismus v oblasti trhu práce. (Blažek, 2020, s. 61-65)

Koncept „dělníci za práci“ pojednával především o podpoře dojíždějícím, a to jednorázovou finanční pomocí při stěhování, pomoc při obstarání bytu v imigračním regionu s nižší mírou nezaměstnanosti, rekvalifikaci na žádanou profesi apod. (Blažek, 2020, s. 61-65)

Nevýhodou přístupu jsou značné sociální náklady s přestěhováním, kdy dochází k přetrhání sociálních vazeb a k problémům imigrantů s identifikací s nových místem bydliště. Slabina přístupu spočívá v tom, že takováto regionální politika může fungovat jen v případě, že existují regiony s poptávkou po pracovních silách neboli když existují disparity na trhu práce mezi jednotlivými regiony. (Blažek, 2020, s. 61-65)

Tento typ regionální politiky ztrácí na významu, pokud máme obecně vysokou míru nezaměstnanosti a zejména pak v době krize, kdy jsou problémy v zaostávajících regionech mnohem větší. (Blažek, 2020, s. 61-65)

Navazujícím neoliberalním přístupem jsou inspirovány dva z významných současných nástrojů regionální politiky, podpora malých a středních podniků a tzv. deregulační opatření. (Blažek, 2020, s. 61-65)

Podpora malých a středních podniků spadá do inspirace neoliberalního přístupu z důvodu, že i liberální teoretici připouštějí, že malé a střední podniky jsou vůči velkým na trhu znevýhodněny. Mezi důvody podpory malých a středních podniků patří zdravé konkurenční prostředí a politické důvody. Zdravé konkurenční prostředí je hlavním argumentem pro podporu menších a zejména nově vznikajících podniků, dá se to tedy popsat tak, že se jedná o situaci, kde malé a střední podniky oproti velkým korporacím jsou na trhu značně znevýhodněny. Politické důvody pojednávají o snaze podpořit sociální mobilitu i snaze opřít se ve volbách o střední stav. Tato forma podpory má v některých případech celoplošný charakter. (Blažek, 2020, s. 61-65)

Deregulační opatření představují neoliberalní politický nástroj s vysloveně regionální dimenzí. Především lze zde zahrnout podnikatelské zóny, zvláštní ekonomické zóny, bezcelní

zóny a zóny se zjednodušeným plánováním. V těchto zónách je regulační rámec společnosti omezen, není to tedy jako regionální politika, která je chápána, jako intervence státu do ekonomiky. Podnikatelské zóny se dají představit, jako experimentální ověření, k jakému ekonomického vývoji by došlo při omezení vládních zásahů. (Blažek, 2020, s. 61-65)

Cílem těchto zón bylo oživení tzv. brownfields neboli zchátralých průmyslových areálů nebo přilákání zahraničních investic v řadě rozvojových ekonomik. Podnikatelům v těchto zónách bylo nabídnuto osvobození od některých daní (např. daň z nemovitosti, daň z příjmu). Avšak nejvíce používanou nabídkou pro podnikatele je radikální zkrácení územního a stavebního řízení při povolování stavby. Základní podmínkou pro úspěch těchto zón bylo obnovení technické infrastruktury, kde náklady nesl veřejný sektor. (Blažek, 2020, s. 61-65)

1.4.2 Přístupy skupiny jádro-periferie

Přístup k řešení regionálních problémů lze vyjádřit jako „práce za dělníky“, jež vyjadřuje skutečnost, že zodpovědnost za řešení regionálních problémů zaměstnanosti nese do značné míry stát, a stát je proto povinen aktivně usilovat o prostorově rovnoměrnější distribuci pracovních příležitostí vzhledem k rozmístění obyvatelstva, a to podporou vytváření nových pracovních míst v problémových regionech v rámci soukromého i veřejného sektoru. (Blažek, 2020, s. 91-96)

Mezi hlavní používané nástroje ve vztahu k subjektům v soukromém sektoru patřily především různé finanční pobídky poskytované firmám rozšiřující se v zaostávajících regionech. Jednalo se o poskytování několika druhů dotací, přičemž investiční dotaci lze považovat za nejsilnější nástroj regionální politiky vůbec, mezi další patří poskytování výhodných „měkkých“ úvěrů (bez zajištění majetku či zástavy), daňových úlev, zrychlených odpisů, výjimečně i dotací na dopravní náklady aj. Využívalo se i restriktivní administrativní opatření, a to zákaz expanze firem v největších aglomeracích (obvykle hlavní města), nebo dokonce aplikace zvláštního zdanění vstupů apod. (Blažek, 2020, s. 91-96)

Důvodem užití restriktivních opatření byla snaha omezit další tlak na přetíženou infrastrukturu velkých aglomerací, včetně úsilí o omezení ekologických problémů, byla zde i snaha motivovat firmy rozšířit svoji aktivitu i do zaostávajících regionů. (Blažek, 2020, s. 91-96)

Nejsilnějším nástrojem regionální politiky ve vztahu k subjektům veřejného sektoru byl a je relokace státních podniků či institucí, stávajících regionů. Nevýhodou jsou vysoké finanční nároky na veřejné rozpočty. Určitou změnou byla povinnost lokalizovat určitý podíl nově

vytvořených pracovních míst v problémových regionech při rozšíření výroby ve státem vlastněných podnicích. Tento nástroj však musel být zrušen rozhodnutím Evropské komise, jelikož byl neslučitelný s principy volné hospodářské soutěže. (Blažek, 2020, s. 91-96)

Tento přístup měl velkou slabinu, a to demotivující důsledky. Tedy jednostranné spoléhání na pomoc shora (přístup top-down) a z vně regionu, navíc poskytovanou často bez zapojení místních aktérů a bez ohledu na specifické místní sociokulturní prostředí. (Blažek, 2020, s. 91-96)

1.4.3 Institucionální přístupy

Přístupy se zaměřují zejména na metody, jakými je možné napomoci vzájemné interakci a učení jednotlivých aktérů a jak zvýšit jejich schopnost kritického sebeuvědomění. Toho může být dosaženo za pomoci intervence veřejné správy nebo společného úsilí veřejného a soukromého sektoru. Může se jednat např. o zvýšení investic do vzdělání, podporu vzniku institucí na podporu učení, vědy a výzkumu apod. Zapotřebí je vznik místních podnikatelských sdružení a vzájemná komunikace a spolupráce mezi jeho členy. (Blažek, 2020, s. 254-258)

Nejúčelnější jsou investice do lidských zdrojů, do vzdělání a výchovy kvalifikovaných lidí. Jedním klíčovým aspektem je přítomnost vysoce kvalifikovaných odborníků ve firmách a jejich neformální kontrakty např. s univerzitou. Dalším klíčovým aspektem, který představuje úspěšné regiony je velká hustota neformálních kontaktů mezi aktéry, kteří si mají co sdílet. (Blažek, 2020, s. 254-258)

Podstatnou roli hraje i kvalitní infrastruktura, představující podpůrné organizace v regionu nebo přítomnost specializovaných služeb v regionu, jako například právní služby, daňové poradenství, rizikový kapitál, firmy v oblasti designu aj. Dalo by se říct, že nejvíce efektivní bude mít vysokou míru investic do vzdělání a výzkumu. (Blažek, 2020, s. 254-258)

Mezi další možnou oblast intervence lze zařadit podpora vytváření příjemného životního prostředí. V případě inovativních firem v oblasti vyspělých technologií hrají velkou roli i hlediska kvality sociálního, kulturního a životního prostředí. (Blažek, 2020, s. 254-258)

Veřejná správa by se měla tedy zaměřit na zkvalitňování životních podmínek v místě po všech stránkách. Toto praktické doporučení lze formulovat jako snahu o zachování institucionální rozmanitosti, tj. nesnažit se odstranit rozdíly, ale využít je v rámci kreativního procesu. (Blažek, 2020, s. 254-258)

1.5 Regionální rozvoj a politika v České republice

Regionální rozvoj a politika je významným tématem v řadě zemí, které se potýkají s regionální diferenciací. Mezi takové země patří i Česká republika. Regionální disparity v České republice (dále jen „ČR“) se postupně zvýšily, zejména mezi prosperujícím hlavním městem Prahou a zaostávajícím Moravskoslezským a Severozápadním regionem v úrovni NUTS 2 (regiony soudržnosti). Hlavní město Praha společně se Středočeským krajem mohou být brány jako integrovaný metropolitní regiony a jsou hlavními motory ekonomického růstu zodpovědný za přiblížení České republiky k průměru Evropské unie (dále jen „EU“). (OECD, 2010)

Podle dokumentu SRR 21+ porovnávající hlavní faktory regionálního rozvoje lze viditelně spatřit meziregionálních disparity, které se dají vyjádřit takto (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019b, s. 15):

- a) **Ekonomický rozvoj** – jedná se o ukazatele, jako je např.: HDP v PPS na obyvatele, VaV/obyvatele, produktivita práce, investice aj. V rámci těchto ukazatelů je stále dominantní hlavní město Praha, dochází k rostoucímu tempu hospodářského růstu v Plzeňském, Jihomoravském a Zlínském kraji. V hodnotách VaV má výrazné posílení Brno, růst v Ostravě, Plzni a Olomouci. Dochází k růstu hrubé přidané hodnoty ve Středočeském a Jihomoravském kraji. Mezi hospodářsky problémové regiony zařazujeme Karlovarský kraj s velmi nízkým růstem produktivity práce a také v počtu ekonomických subjektů spolu s Ústeckým krajem.
- b) **Kvalita života, občanská společnost** – hospodářsky problémové regiony (malá naděje dožití, odchod mladších skupin) mezi které řadíme Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj, oblasti s dlouhodobě záporným přirozeným přírůstkem (periferie), růstové metropole (Pražská metropolitní oblast) má výrazně vyšší přirozený přírůstek, než ostatní kraje atd.
- c) **Sítě** – nejhorší napojení na dopravní síť v Karlovarském, Jihočeském a Libereckém kraji, zatížené dopravní úseky na hranicích u Prahy a Brna, významné mezinárodní letiště jen v Praze, špatná dostupnost veřejnou dopravou v určitých částech Plzeňského, Jihočeského kraje a kraje Vysočina, dostupnost internetu v periferiích aj.
- d) **Kvalita prostředí** – zastavěné a ostatní plochy přibývají v Praze, Středočeském kraji a Jihomoravském kraji, také dochází k nevyužívání ploch, kde se dříve těžilo uhlí

v Karlovarském a Ústeckém kraji, nejvíce produkující emisní znečišťující látky jsou Ústecký a Moravskoslezský kraj se Středočeským krajem a Prahou.

- e) **Veřejná správa a regionální rozvoj** – administrativní zátěž, nevyužití potenciálu rozvoje celých metropolitních oblastí je zpomalován nedostatečnou koordinací rozvoje na metropolitní úrovni.

Podle Strategie regionálního rozvoje České republiky 2021+ jsou regiony v ČR rozděleny do několika typů (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019c):

- a) **Metropolitní území** – oblasti, jež jsou hlavními ekonomickými, kulturními a správními centry (Praha, Brno a Ostrava), které se vyznačují vysokou úrovní urbanizace a infrastrukturou, která přitahuje investice.
- b) **Aglomerace** – prosperující krajská centra, která slouží i se svým okolím, jako klíčová ekonomická a sociální centra regionů.
- c) **Hospodářsky stabilizovaná regionální centra** – vytvářejí podmínky pro rozvoj ekonomiky, slouží jako regionální uzly pro obchod, služby a zaměstnanost.
- d) **Strukturálně postižené kraje** – území s dlouhodobými ekonomickými a sociálními problémy, došlo k útlumu průmyslové výroby s následkem vyšší míry nezaměstnanosti a sociálních problémů (Ústecký a Moravskoslezský kraj), nevyužité průmyslové plochy a území po těžbě, hospodářsky oživené a s dostatkem kvalitních pracovních míst.
- e) **Hospodářsky a sociálně ohrožená území** – oblasti s výraznými ekonomickými a sociálními problémy, jako je vyšší míra nezaměstnanosti, nízká úroveň vzdělání a špatná infrastruktura, území vytvářející podmínky pro rozvoj inovativní podniků.

Při zaměření regionální politiky na konkrétní typy územních celků se regiony člení na základě: hospodářské výkonnosti regionů, dlouhodobé socioekonomického vývoje a míry koncentrace aktivit, geografické polohy. (Postránecký, 2010, s. 11)

Jedním z nejvíce rozvíjejících se regionů v České republice je Praha, která představuje významný článek v hierarchii středoevropských metropolí a plní nadnárodní funkce. Lze sem také zařadit i část Středočeského kraje, který má významný růstový potenciál související s Prahou nacházející se uvnitř tohoto kraje. Na základě dokumentu SRR21+ lze stanovit, že se do rozvíjejících regionů zařazuje také Plzeňský, Jihomoravský a již zmíněný Středočeský kraj,

kteří mají rostoucí tempo hospodářského růstu, rostoucí hrubou přidanou hodnotu i posílení ve VaV. (Postránecký, 2010, s. 11)

Regiony s průměrnou nebo nižší dynamikou rozvoje vykazují velmi dobré výsledky určitých ukazatelů, na druhé straně v mnoha dalších ukazatelích nedosahují ani průměru ČR. Patří sem Jihočeský, Královéhradecký, Pardubický, Zlínský, Liberecký kraj a kraj Vysočina. Bariérou pro některé kraje je hlavně špatná dopravní dostupnost (např. Jihočeský a Zlínský kraj), problémovým je ve všech krajích existence a dostupnost odlehlých (periferních) venkovských oblastí. (Postránecký, 2010, s. 11)

Zaostávající nebo jinak problémové regiony jsou z hlediska regionální politiky nejpálčivějším problémem. Příkladem je odlehlost Karlovarského kraje a nízká úroveň dopravního spojení s ostatními centry v ČR. Moravskoslezský a Ústecký kraj vyjadřuje problémy především spojené s útlumem dříve dominantních odvětví, a v důsledku toho vzniklých problému jako jsou vysoká míra nezaměstnanosti, existence sociálně patologických jevů či odchod mladé a kvalifikované pracovní síly. V rámci Olomouckého kraje došlo podle SRR21+ ke zlepšení v hodnotách VaV, avšak stále čelí problému jeho vnitřní heterogenity, silně periferní regiony na severu a nedostatečné využívání růstového potenciálu, který má krajské město s vysokou úrovní vzdělanosti obyvatel. (Postránecký, 2010, s. 11)

2 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY

Jak již bylo zmíněno, tak regionální politika, nebo také politika rozvoje venkova, tradičně představuje snahu veřejné správy ovlivňovat ekonomické a sociální procesy v dílčích prostorových jednotkách státu prostřednictvím veřejné správy. Tyto dílčí prostorové jednotky mohou být popsány různými způsoby. Mohou to být administrativní jednotky, jako jsou kraje nebo správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP) apod. nebo tzv. identifikační regiony, které vznikají na základě společné iniciativy místních aktérů usilujících o změnu. Příkladem takto definovaných regionů mohou být dobrovolná sdružení obcí nebo místní akční skupiny (MAS). (Ježek, 2020, s. 5)

Mezi aktéry politiky rozvoje venkova nepatří jen politici a úředníci, řadí se sem také zástupci občanského a podnikatelského sektoru. Mnohé obce, města, mikroregiony, místní akční skupiny atd. se snaží realizovat vlastní aktivní politiku a získávat investory nebo mobilizovat vlastní endogenní potenciál. Úlohu státu často přebírají polostátní nebo soukromí aktéři, právě jako místní akční skupiny, rozvojové fondy, regionální rozvojové agentury, technologická centra aj. (Ježek, 2020, s. 5)

Rozlišuje se tradiční a moderní regionální politika, které mají různé orientace a přístupy. Zatímco tradiční regionální politika se zaměřovala především na vyrovnání regionálních disparit a uplatňovala politiku „shora dolů“ (Top-down), kdy stát určoval rozvojové potřeby venkovských regionů, tak moderní regionální politika je odlišná, její ambicí je řešit rozvojové potřeby všech regionů nejenom těch zaostávajících (problémových) regionů, ale tak silných ekonomických center. (Ježek, 2020, s. 5)

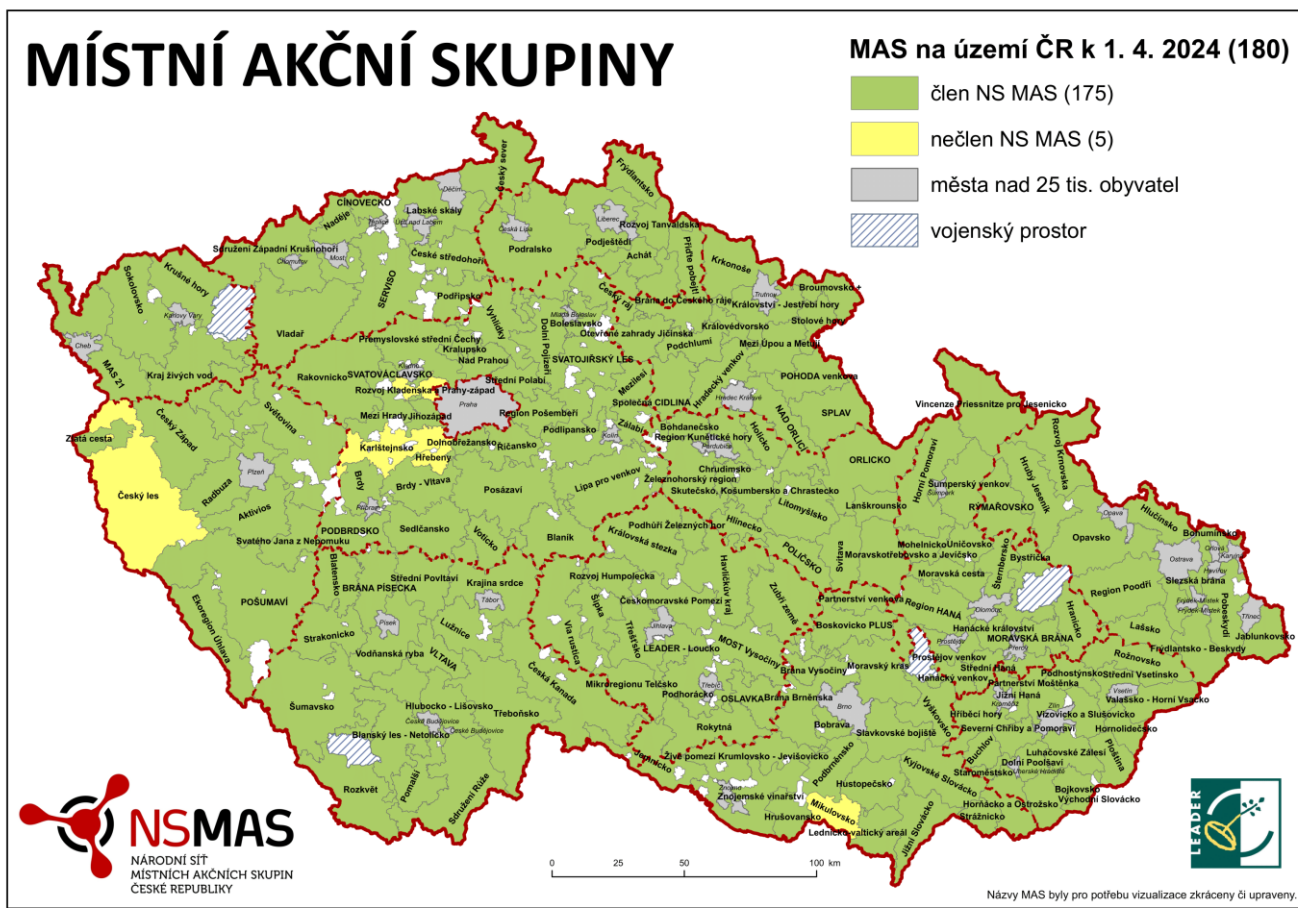
Toto tzv. nové paradigma regionální politiky (resp. politiky rozvoje venkova) staví na regionální konkurenceschopnosti. Klade důraz na využití silných stránek a příležitostí každého regionu. Tato strategie vyžaduje přizpůsobení regionální nabídky potřebám „zákazníků“ a odlišení se od konkurence. Základem je jedinečnost, rozmanitost, inovace, mobilizace zdrojů a participace. Doporučuje se, aby politika rozvoje venkova byla adaptována na specifické potřeby a problémy jednotlivých regionů. Znamená to, že stát by měl více reflektovat potřeby venkovských obcí a místních akčních skupin při podpoře rozvoje venkova. (Ježek, 2020, s. 5)

2.1 Historie, vývoj a standardizace MAS v ČR

Místní akční skupiny se v České republice začaly formovat v roce 2002. V roce 2016 existovalo 176 MAS, které působily na území 5 873 obcí, přičemž cca 112 MAS úspěšně

realizovalo své strategické plány v rámci Programu rozvoje venkova. (Místní akční skupina Pomalší, 2016) V roce 2024 bylo evidováno 180 MAS, které úspěšně obdržely „Osvědčení o standardizaci“. Tyto standardy zahrnují souhrn povinností, postupů a procesů, které MAS musí splnit, aby prokázaly kvalitní partnerství a efektivní spolupráci v jejich území. (Národní síť Místních akčních skupin ČR, 2025)

Obrázek 1 níže vyobrazuje MAS nacházející se na území ČR k 1. 4. 2024 s celkovým počtem 180 MAS.

Obrázek 1: Mapa MAS na území ČR v roce 2024

Zdroj: (Národní síť Místních akčních skupin ČR, 2025)

Od roku 2014 musely všechny MAS v České republice, které chtěly pokračovat ve své činnosti v období 2014–2020, projít procesem standardizace na Ministerstvu zemědělství podle dokumentu s názvem Metodika pro standardizaci místních akčních skupin v programovém období 2014–2020. Během tohoto procesu musely prokázat, že budou technicky schopny spolupracovat se státní správou na administraci projektů z vybraných operačních programů,

kteře jsou financovány z Evropských strukturálních a investičních fondů. (Ministerstvo zemědělství, 2021)

Po úspěšné standardizaci mohly MAS přistoupit k dalšímu kroku, kterým bylo předložení strategie komunitně vedeného rozvoje (dále jen „SCLLD“) na Ministerstvu pro místní rozvoj. Tato strategie se zaměřuje na rozvoj území, ve kterém MAS působí, a obsahuje podrobný popis priorit rozvoje a možnosti financování popsanych problémů. Teprve po schválení této strategie mohly MAS začít vyhlásovat výzvy z jednotlivých operačních programů. (Ministerstvo zemědělství, 2021)

Financování činnosti MAS je zajištěno prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu (dále jen „IROP“), členských příspěvků, půjček, grantů a úvěrů kraje nebo z výnosů organizace za poskytované služby. (Místní akční skupina Pomalší, 2016)

V České republice působí zastřešující organizace **Národní síť místních akčních skupin České republiky, z. s.** (NS MAS ČR). Tato organizace byla oficiálně založena začátkem dubna 2007 jako občanské sdružení. Nicméně samotná síť vznikla již dříve, v listopadu roku 2005, kdy fungovala jako neformální sdružení místních akčních skupin pod názvem Národní síť rozvoje venkova. NS MAS ČR se přestavuje jako profesní organizace MAS, jež má za cíl především podporovat činnost MAS, rozvíjet jejich spolupráci a přenos zkušeností. (Winter, 2012, s. 3)

Úkolem MAS, jinak řečeno partnerství napříč sektory (veřejným, neziskovým a podnikatelským), je zajištění spolupráce, koordinace a realizace místních rozvojových strategií. Klíčovým cílem je, aby lidé spolupracovali a na základě svých potřeb a aktivit ovlivňovali rozvoj míst, kde žijí. Tento přístup podporuje možnost využití dotačních prostředků prostřednictvím programů LEADER. (Lapáčková, 2013)

Od roku 2014 se zaměřují i na všechny strukturální fondy s regionálním rozměrem. O tom, které projekty budou podpořeny, rozhodují lidé v regionu – starostové, podnikatelé a občanská sdružení. Rozdělování prostředků probíhá transparentně a pod veřejnou kontrolou, čímž se minimalizuje korupce a neovlivnitelnost, která je běžná u jiných způsobů výběru projektů. (Lapáčková, 2013)

Aby byla zajištěna absorpční kapacita venkova, byly MAS zařazeny do implementační struktury dotačního programu. MAS jsou tak součástí administrativy a jsou finančně podporovány v rámci dotačních programů. (Lapáčková, 2013)

Administrativní procesy a vykazování práce MAS jsou sjednoceny podle pravidel dotačního programu. Realizace místních strategií se přizpůsobuje místním podmínkám a historickým souvislostem, což zajišťuje veřejná kontrola všech zúčastněných. Otevřenost a transparentnost jsou klíčovými hodnotami místního partnerství, což umožňuje zapojení všech, kteří mají zájem přispět k rozvoji svého regionu. (Lapáčková, 2013)

Argument, že MAS ohrožují obecní samosprávu, není oprávněný. Starostové často iniciují vznik MAS s vědomím důležitosti spolupráce a diskuse na místní úrovni. MAS naopak napomáhají obcím při zajišťování rozvoje regionu a podporují jejich nejdůležitější úkoly. Útoky na MAS mohou být vnímány jako reakce na jejich úspěchy a obavy z organizace a aktivizace obyvatel venkova. Místní akční skupiny jsou jen částí širšího problému, kterým je rozdělování finančních prostředků. (Lapáčková, 2013)

2.2 Cíle, role a principy fungování MAS

Ke vzniku Místních akčních skupin dochází nejčastěji seskupením obcí kolem přirozeného centra (spádové území největší z obcí) a členy jsou na jejich území působící fyzické a právnické osoby, neziskové organizace a veřejnost. Ke spolupracím dochází především společným zájmem obecného rozvoje území a tím se spojují spolupracující subjekty s MAS. Výsledkem spolupráce těchto subjektů je předávání informací a zkušeností, realizování dohodnuté společné strategie rozvoje území a realizace Programu obnovy venkova. Vznik MAS v pár případech byl za cílem účelovosti, jinak řečeno za důvodem získání externích finančních prostředků prostřednictvím metody LEADER. (Bečica, 2013, s. 20)

Hlavním cílem MAS je rozvoj specifikovaného území, konkrétně venkovského regionu, a podpora jeho zemědělství. Tyto skupiny usilují o získání finanční podpory z Evropské unie a z národních programů, aby mohly realizovat projekty na podporu regionálního rozvoje. (Šafářová, 2008)

Aktivity a práce MAS jsou založeny na principu přístupu "zezdola" (tzv. "bottom-up"). Tento přístup znamená, že iniciativy k rozvoji regionu pocházejí přímo od místních obyvatel a komunit, nikoli od centrálních úřadů. MAS umožňuje, aby samotní obyvatelé byli ti, kdo rozhodují o směru a prioritách rozvoje svého území, čímž se zajišťuje, že projekty a aktivity odpovídají skutečným potřebám a potenciálu regionu. (Místní akční skupina Hlinecko, c2025)

Pokud MAS získá pro své území grant, vyhlašuje výzvy pro místní žadatele, poskytuje konzultace, zajišťuje administrativu, hodnotí a vybírá projekty k financování. Kromě toho MAS provádí informační, vzdělávací a poradenské aktivity, pořádá přímé akce a aktivně

komunikuje s různými subjekty v regionu. Tyto činnosti jsou všechny zaměřeny na podporu a posílení regionálního rozvoje. (Místní akční skupina Hlinecko, c2025)

Partnerství zahrnuje různé procesy a jevy mezi organizacemi, od jednoduchých ad hoc konzultací až po tradiční neo-korporativní spolupráci a dlouhodobou, stabilní výměnu zdrojů mezi organizacemi ve strukturované organizaci. Tímto způsobem partnerské orgány rozšiřují okruh přímých aktérů veřejné správy o zástupce, kteří sice nemají volební mandát, ale významně přispívají v oblastech týkajících se veřejné politiky. Ve vzniklých partnerských orgánech jsou obvykle zastoupeni také zástupci občanského sektoru. Typickými partnerskými orgány na lokální úrovni jsou Místní akční skupiny (MAS), složené ze zástupců veřejné správy, podnikatelských subjektů a občanského sektoru. (Bernard, 2007, s. 29)

MAS je forma místního partnerství, která umožňuje efektivní způsob využívání dostupných zdrojů. Jejimi členy mohou být obce, jejich svazky, instituce veřejné moci, soukromé podnikatelské subjekty, neziskové organizace i samotní občané jako fyzické osoby. Ti všichni v rámci místní akční skupiny spolupracují na rozvoji a obnově venkova. Jejich projekty a aktivity jsou podpořeny čerpáním finančních prostředků z národních programů nebo z programů EU. (Regionální informační servis, c2024)

Velká část MAS je sdružena v Národní síti Místních akčních skupin České republiky. Tato síť reprezentuje své členy jak na národní, tak na mezinárodní úrovni. NS MAS ČR medializuje a podporuje činnost MAS při realizaci programů zaměřených na obnovu a všestranný rozvoj venkova. Kromě toho poskytuje podporu MAS ve formě poradenství a koordinace aktivit, což přispívá k efektivnějšímu a udržitelnějšímu rozvoji regionů. (Regionální informační servis, c2024)

„Jedna ze stěžejních **rolí** MAS je vytváření a rozvoj sítě regionálních partnerů. Tyto skupiny propojují společné zájmy, propagují region a zajišťují výměnu zkušeností, což přispívá k trvalému rozvoji regionu. Svými aktivitami MAS zvýrazňují místní produkci a tradice, pečují o krajinu, podporují vzdělanost a posilují vztah obyvatel k jejich obcím. (Bařtipánová, 2023)

Dalším z klíčových rolí MAS je aktivizace aktérů a občanů na lokální úrovni. Aby se zajistila rovnováha v rozhodování, zástupci veřejného sektoru nesmí mít více než 49 % zastoupení v rozhodovacích orgánech MAS, jako jsou valné hromady a programové výbory. Soukromý sektor, který zahrnuje podnikatele zaměřené na zemědělské a nezemědělské aktivity, zástupce nestátních neziskových organizací a fyzické osoby zapojené v MAS, musí mít alespoň 50 % podíl hlasovacích práv. (Binek, 2020, s. 23)

Pravidla pro zajištění rovnoměrného zastoupení jednotlivých sektorů musí být dodržována také v povinných orgánech MAS, s výjimkou kontrolního orgánu. (Binek, 2020, s. 23)

Mezisektorové partnerství a zaměření na komplexní rozvoj území jsou klíčovými výhodami MAS ve srovnání s jinými subjekty působícími na lokální úrovni. Na rozdíl od různých územních celků (např. samosprávy) a jejich orgánů veřejné správy (např. dobrovolných svazků obcí, euroregionů nebo regionů soudržnosti) nejsou MAS tvořeny výhradně institucemi veřejné správy. Ve své řídicí struktuře zahrnují zástupce soukromého sektoru (podnikatelského i neziskového), čímž respektují princip komunitního a mezisektorového partnerství. Lokálně iniciované partnerství se snadněji orientuje v místních potřebách a problémech než aktéři působící pouze na celostátní úrovni. (Binek, 2020, s. 23)

Místní akční skupiny, které vznikají "zezdola" s aktivním zapojením místních obyvatel a komunit, v podstatě fungují jako veřejně prospěšné agentury místního rozvoje. Tento přístup umožňuje MAS efektivně reagovat na potřeby a priority regionu a podporuje udržitelný rozvoj venkovských oblastí prostřednictvím spolupráce mezi různými aktéry.

V souladu s výše uvedenými principy se od MAS očekává, že to je subjekt, který je schopen (Binek, 2020, s. 24):

- a) shromáždit relevantní zájmové skupiny kolem společného projektu,
- b) mít rozhodovací autonomii a schopnost inovativně využít místní zdroje,
- c) propojit různá opatření,
- d) být schopen využít příležitostí, které nabízejí místní zdroje,
- e) být otevřený inovativním nápadům,
- f) být schopen propojit a integrovat samostatné odvětvové přístupy.

Na MAS se lze dívat také z pohledu jejich území působnosti, které slouží jako základní aréna pro rozvoj partnerství na venkově. Toto území je klíčové pro podporu spolupráce mezi různými aktéry regionu, a umožňuje realizaci projektů, které přispívají k celkovému rozvoji venkovských oblastí. V ČR platí, že území působnosti MAS je (Binek, 2020, s. 24):

- a) geograficky homogenní území (myšleno celistvé),
- b) má minimálně 10 tisíc, maximálně 100 tisíc obyvatel,
- c) tvoří jej obce a města max. do 25 tisíc obyvatel.

Místní akční skupiny působí na specificky vymezených územích a spojují zástupce firem, obcí, neziskových organizací a dalších subjektů, kteří mají společný zájem o rozvoj daného regionu. Z právního hlediska jsou MAS většinou občanskými sdruženími nebo obecně prospěšnými společnostmi čili nestátními neziskovými organizacemi. (Místní akční skupina Hlinecko, c2025)

MAS jsou unikátní v tom, že působí již na 95 % území venkova České republiky, s výjimkou měst nad 25 000 obyvatel, a spojují neziskovou, podnikatelskou a veřejnou sféru. Tento široký záběr umožňuje efektivní koordinaci a realizaci místních rozvojových strategií, které odrážejí skutečné potřeby a potenciál regionů. (Místní akční skupina Hlinecko, c2025)

2.3 Metoda LEADER a Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD)

LEADER je zkratka z francouzského „Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale“, což znamená „**Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku**“. (Binek, 2020, s. 19)

Metoda LEADER byla zavedena v reakci na selhání tradiční politiky, která byla řízena shora dolů (top-down) při řešení problémů, s nimiž se potýká mnoho venkovských oblastí v Evropě. (European Network for Rural Development, 2021)

Myšlenkou bylo zapojit energii a zdroje lidí a místních organizací jako aktéry rozvoje, než jako příjemce podpory a umožnit jim, aby přispěli k budoucímu rozvoji svých venkovských oblastí vytvořením partnerství MAS mezi veřejným, soukromým a občanským sektorem. (European Network for Rural Development, 2021)

Vznik, velikost a charakteristiku území MAS v České republice jasně determinoval program LEADER zaměřený na intenzivní podporu rozvoje venkova. Program se stal oblíbeným díky rostoucímu množství finančních prostředků, které mohly MAS získat pro své činnosti. (Bečica, 2013, s. 20)

Místní akční skupiny jsou hlavním nástrojem uplatňování metody LEADER k rozvoji území, který přímo zapojuje místní zástupce do tvorby a realizace místních strategií, rozhodování a přidělování zdrojů. Přidaná hodnota tohoto přístupu je spojena s posílením postavení místních obyvatel prostřednictvím rozvoje místních strategií, jejich realizace a přidělování zdrojů. (European Network for Rural Development, 2021)

Podmínkou pro možnost čerpání finančních prostředků z evropské iniciativy LEADER je vytvoření samotné MAS neboli partnerské orgány sdružující zástupce veřejného, soukromého a neziskového sektoru. (Bernard, 2007, s. 34)

Metoda je založena na **sedmi základních principech** a závisí na tom, zda jsou všechny tyto prvky přítomny a použity společně. Tyto principy definují metodu LEADER a oddělují ji od pouhého programu financování (Národní síť Místních akčních skupin ČR, 2025):

- a) **Přístup „zdola nahoru“** - iniciativy vycházejí od místních obyvatel.
- b) **Partnerství veřejných a soukromých subjektů** – spolupráce mezi různými sektory.
- c) **Tvorba místní rozvojové strategie** – plánování specifických strategií pro rozvoj.
- d) **Integrované a vícesektorové akce** – propojení různých sektorů a oblastí.
- e) **Inovativnost** – nové přístupy k řešení problémů venkovských regionů.
- f) **Sítování a výměna zkušeností** – sdílení znalostí a zkušeností mezi aktéry.
- g) **Spolupráce v rámci společných projektů** – kooperace na projektech mezi MAS na národní i mezinárodní úrovni.

Těmito hlavními principy se řídí všechny MAS. Jednotlivé země podle svých národních specifik pak rozšiřují své strategické plány (Integrované strategické plány území a z nich vyplývající strategické plány LEADER) o specifické národní či lokální principy. (Národní síť Místních akčních skupin ČR, 2025)

V Evropském kontextu je metoda LEADER definována a zakotvena v předpisech a směrnicích EU. Nicméně její hlavní principy vycházejí ze strategických evropských dokumentů, jako je Lisabonská strategie, Lisabonská smlouva a především **Strategie Evropa 2020**, která má **tři pilíře** (Česká zemědělská univerzita, 2014, s. 9):

- a) **Inteligentní růst** – propagace znalostí, inovací, vzdělávání a digitální společnosti.
- b) **Udržitelný růst** – produkce méně náročná na zdroje a podpora konkurenceschopnosti EU.
- c) **Inkluzivní růst** – vyšší míra participace na trzích práce, získávání dovedností a boj proti chudobě.

Priority vycházející ze Strategie Evropa 2020, které jsou relevantní pro silnou podporu metody LEADER, zahrnují zejména důraz na následující oblasti: snižování regionálních disparit, sociální inkluzi, důležitost propojení venkovských a městských oblastí, víceúrovňové

řízení, subsidiaritu a zapojení všech zainteresovaných stran do procesu plánování a realizace integrovaných strategií místního rozvoje. (Česká zemědělská univerzita, 2014, s. 10)

Metoda se ukázala jako velmi efektivní nástroj pro rozvoj venkovských oblastí v Evropské unii a používá se již od roku 1991. Aktuálně v celé Evropě působí přes 2800 MAS, které nejen že podporují rozvoj a potřeby svého regionu, ale také spolupracují s ostatními MAS na národní i mezinárodní úrovni. (Místní akční skupina Hlinecko, c2025)

Za dobu své existence dosáhla významných úspěchů a její principy se dále rozšiřují a rozvíjejí. Je to účinná cesta, jak občané, kteří přímo žijí, pracují a podnikají v daném území, mohou aktivně ovlivňovat jeho rozvoj. (Místní akční skupina Hlinecko, c2025)

Metoda LEADER byla v České republice známá již od 90. let minulého století. Nicméně k jejímu plošnému rozšíření došlo později. Metoda se stala jedním z pilířů Programu rozvoje venkova 2007–2013. Od období 2014–2020 je tato metoda realizována v zemích EU prostřednictvím komunitně vedeného místního rozvoje (dále jen „CLLD“) a v České republice je financována z několika evropských rozvojových a strukturálních fondů. (Liberecký kraj, 2024)

Podobné metody, založené na principu místního partnerství, byly využívány také v urbánních oblastech. Například Místní agenda 21 je všeobecně rozšířená a využívá participace veřejnosti na plánování a rozhodování, zejména v otázkách životního prostředí. Tato metoda slouží především jako komunikační platforma mezi veřejnou správou a obyvateli. (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2012, s. 6)

V rámci systematické podpory rozvoje měst jsou v České republice v posledních letech využívány Integrované plány rozvoje měst (IPRM) v rámci Integrovaného operačního programu (IOP) a Regionálních operačních programů. Tyto plány však na rozdíl od metody LEADER postrádají participativní složku v podobě komunitního vedení. (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2012, s. 6)

Dále existuje iniciativa URBAN, která je v současné době zaštiťována programem URBACT. V České republice však tento program není příliš využíván. (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2012, s. 6)

S nástupem programového období 2014–2020 přišly nejen změny v rozsahu institucionálního zabezpečení a tematické podpory metody LEADER, ale také v regulační, programové a procesní rovině. Metoda LEADER byla začleněna do tzv. **komunitně vedeného**

místního rozvoje (CLLD). CLLD je založen na předchozím programu LEADER, který je vnímán jako zavedený nástroj v rozvoji venkova. (Binek, 2020, s. 25)

Na základě zkušeností s aplikací metody LEADER v rámci programů rozvoje venkova od roku 1991 navrhla Evropská komise členským státům EU možnost využití nástroje CLLD, který je financován také z dalších evropských strukturálních a investičních fondů (Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond aj.). (Česká zemědělská univerzita, 2014, s. 11)

Nicméně, kromě povinného použití metody LEADER/CLLD v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova je financování z ostatních fondů ESIF podle nařízení programovacího období 2014-2020 dobrovolné a závisí na rozhodnutí každého členského státu. (Česká zemědělská univerzita, 2014, s. 11)

CLLD je jedním ze dvou nástrojů nové politiky EU zaměřené na "teritoriální dimenzi", který byl navržen jako jeden z inovativních nástrojů k dosažení cílů strategie Evropa 2020. Předmětné intervence EU a strukturální a kohezní politiky v minulých programových obdobích nebyly úspěšné při dosažení cílů EU. Naopak, v důsledku těchto intervencí se regionální disparity dokonce zvyšovaly. Jako řešení EU klade důraz na integrovaný a inkluzivní regionální a místní rozvoj s využitím nástrojů Integrovaných územních investic a CLLD. (Česká zemědělská univerzita, 2014, s. 11)

CLLD je specifický nástroj určený pro subregionální použití, který má schopnost aktivizovat a zapojovat místní komunity a organizace, aby přispívaly k dosažení cílů strategie Evropa 2020 pro inteligentní, udržitelný a inkluzivní růst, stimulaci územní soudržnosti a dosažení politických cílů. Také je doplňkem k jiným formám podpory místního rozvoje a může být spojen se sektorovými nebo integrovanými intervencemi na národní nebo regionální úrovni. (Saracu, 2019, s. 1)

V určitých typech území je účelné koncentrovat intervence zaměřené na konkrétní problémy napříč různými programy. V českém kontextu jsou těmito nástroji Integrované územní investice (ITI), Integrované plány rozvoje území (IPRU) a Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD). Tyto nástroje jsou realizovány na základě zpracované a schválené integrované strategie, která je naplňována prostřednictvím konkrétních projektů. (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2015, s. 14)

Komunitně vedený místní rozvoj se zaměřuje na konkrétní subregionální území. Je veden místními akčními skupinami, které jsou složeny ze subjektů zastupujících veřejné a soukromé

místní socioekonomické zájmy. Tento přístup je realizován na základě SCLLD. CLLD je koncipován s ohledem na místní potřeby a potenciál, zahrnuje inovativní prvky v místních souvislostech, vytváření sítí a případně spolupráci. (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2015, s. 14)

3 METODIKA VÝZKUMU A PŘEDSTAVENÍ MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY

MEZILESÍ

V této kapitole bude popsána metodika výzkumu, včetně zvolené konkrétní výzkumné metody. Dojde k představení Místní akční skupiny Mezilesí, která je ústředním předmětem výzkumného šetření a bude provedena analýza jejího vývoje a činnosti. Dále bude popsána přípravná fáze výzkumu, průběh sběru dat, výběr respondentů a budou specifikovány otázky použité v polostrukturovaných rozhovorech. Kapitoly také definují hlavní cíl výzkumu a výzkumné otázky. Pozornost bude věnována respondentům a jejich vztahu k MAS Mezilesí.

3.1 Kvantitativní a kvalitativní aspekty výzkumu

V rámci výzkumného šetření bude proveden kvantitativní výzkum pro sběr dat potřebný pro možné vytvoření otázek, jež budou zapotřebí pro kvalitativní výzkum a polostrukturovaný rozhovor. Z toho důvodu bude provedeno základní shrnutí MAS a jejího vývoje, na základě kterého budou sesbírána data pro polostrukturovaný rozhovor.

Kvantitativní výzkumné metody jsou vhodné, pokud jsou k zodpovězení výzkumné otázky zapotřebí „faktické“ údaje. V případě, kdy se sbírají obecné nebo pravděpodobnostní informace o názorech, postojích, preferencích nebo když lze izolovat a definovat proměnné a když je otázka nebo problém známý, jasný a jednoznačný. (Hammarberg, 2016, s. 498-499)

Kvantitativní metody zkoumají účinky určitých okolností na výsledek způsobem, který lze vyjádřit číselně. V těchto případech se vyvozují kauzální závěry buď z přímého pozorování, jako je tomu u skutečných experimentů, nebo ze souvislostí zjištěných pomocí statistické analýzy. Nejúčinnější jsou v momentě, kdy je obsah natolik omezen nebo kontrolován, že studované události jsou bez jakéhokoli nedefinovaného vlivu. (Lakshman, 2000, s. 369)

Do kvantitativního výzkumu přiřazujeme data přímo měřitelná a do kvalitativního řadíme data zaznamatelná (text, audio, video aj.). Měření však lze často aplikovat na text apod. počítáním jevů (např. výskyt slov), tím pádem lze stejná data použít pro různé typy analýz. Kvalitativní model se nepochybně více zabývá kontextem než počty dat a poskytuje bohatství v datech, kterého není snadné dosáhnout pomocí kvantitativního měření. Zobecnování u kvalitativní analýzy je mnohem obtížnější, jelikož nepoužívá pravděpodobnostní vzorky, jež se užívají u kvantitativního modelu. Dochází k častému využívání smíšené metody (kombinace obou metod) tak, že se nejprve použije kvalitativní metoda pro zjištění problému a následně kvantitativní metoda pro měření odpovědí na daný problém. (Bacon-Shone, 2022, s. 33-34)

Výzkumné šetření směřující ke splnění cíle této práce bude stát do značné míry také na kvalitativním výzkumu, jež bude proveden za pomoci metody polostrukturovaného rozhovoru. Na základě těchto metod dojde k sesbírání dat potřebných pro možné analyzování MAS Mezilesí, jejího vývoje a její celkové činnosti.

Kvalitativní výzkum lze charakterizovat negativní definicí, jež ho definuje jako proces, u kterého nelze dosáhnout výsledku statistickými nebo jinými kvantifikačními metodami. Přičemž jeho výsledku se dosahuje metodou rozhovoru nebo pozorování, lze použít i informace z dokumentů, knih, videokazet apod. Při samotném výzkumu je zapotřebí, aby výzkumník nabýval dovedností potřebných k získání platných a spolehlivých údajů, dokázal se vyhnout jejich zkreslení, analyzovat situaci a jiné podobné dovednosti. (Strauss, 1999, s. 10-11)

Rozdílem mezi kvalitativním a kvantitativním výzkumem je především ten, že kvalitativní výzkum získá detailnější data, zatím co kvantitativní taková data obtížně podchycuje. (Strauss, 1999, s. 11)

Kvalitativní výzkumník stanoví na začátku výzkumu téma a určí základní výzkumné otázky, jež může během výzkumu modifikovat nebo doplňovat. Jedná se o důvod, proč se někdy kvalitativní výzkum označuje za emergentní nebo pružný typ výzkumu. Kvalitativního výzkumníka lze přiřadit k postavě detektiva, jelikož provádí podobnou činnost při výzkumu. Výzkumník vyhledává a analyzuje mnohé informace, které přispívají k zodpovězení výzkumných otázek, provádí deduktivní a induktivní závěry. Pracuje přímo v terénu a komunikuje s lidmi. (Hendl, 2023, s. 48)

Sbírání dat a jejich analýzy v kvalitativním výzkumu je prováděna v delším časovém intervalu a jedná se o empirický výzkum. Výzkumník vybírá na základě svých úvah místa pozorování nebo jedince, které dále sleduje v odlišných časových okamžicích. Analýza a sběr dat probíhá současně, výzkumník sesbírá data, následně je zanalyzuje a podle výsledků analýzy se rozhodne, která data potřebuje, a začne znovu se sběrem dat a jejich analýzou. Během těchto cyklů výzkumník své domněnky a závěry přezkoumává. (Hendl, 2023, s. 48)

V rámci kvalitativního výzkumu existují různé kvalitativní metody, podle kterých se bude daný výzkum provádět. Tyto kvalitativní metody se používají k zodpovězení otázek týkající se zkušeností, významu a perspektivě, nejčastěji z pohledu respondenta. Tyto údaje obvykle nelze spočítat nebo vyhodnotit. (Hammarberg, 2016, s. 499)

Ke kvalitativním výzkumným technikám se řadí (Hammarberg, 2016, s. 499):

- a) **Diskuse v malých skupinách** – pro zkoumání názorů, postojů a koncepcí normativního chování.
- b) **Polostrukturované rozhovory** – pro zjišťování názorů na konkrétní téma nebo s klíčovými informátory pro získání podkladových informací nebo institucionální perspektivy.
- c) **Hlubkové rozhovory** – pro pochopení stavu, zkušenosti nebo události z osobní perspektivy.
- d) **Analýza textů a dokumentů** – vládní zprávy, články v médiích, webové stránky nebo deníky, za účelem získání informací o distribuovaných nebo soukromých znalostech.

3.1.1 Polostrukturovaný rozhovor

Rozhovory se používají pro získání vhledu do subjektivních zkušeností, názorů a motivací člověka. Rozhovory lze rozlišit podle toho, do jaké míry jsou strukturované (např. dotazník), otevřené (např. volný rozhovor) nebo polostrukturované.

Polostrukturované rozhovory se charakterizují otevřenými otázkami a použitím průvodce rozhovorem (nebo tematického průvodce/seznamu), ve kterém jsou definovány široké oblasti témat (někdy včetně dílčích otázek). Předem definovaná témata v průvodci rozhovorem mohou být odvozena z literatury předchozího výzkumu nebo předběžné metody sběru dat (např. studia dokumentů nebo pozorování). Seznam témat se obvykle upravuje a vylepšuje na začátku sběru dat s tím, jak se tazatel dozvídá více o dané oblasti. (Busetto, 2020, s. 3)

Průvodce rozhovoru není určen k doslovnému čtení ve stejném pořadí při každém rozhovoru, ale spíše k tomu, aby poskytl strukturu a zaměření přirozeného toku rozhovoru pro každý jedinečný rozhovor. (Adeoye-Olatunde, 2021, s. 7)

Při různých rozhovorech se může zaměření na jednotlivé otázky lišit a některé mohou být zcela vynechány (např. pokud respondent na otázku není schopen nebo ochoten odpovědět). Oproti dotazníkům jsou rozhovory více interaktivní a umožňují, aby se objevila neočekávaná témata a aby se jimi výzkumník zabýval. To může také pomoci překonat zkreslení zaměřené na respondenta nebo výzkumníka, které se často vyskytuje v písemných průzkumech. Rozhovory lze nahrávat na audiozáznam nebo videozáznam, ale někdy je možné či přijatelné, aby si tazatel pořizoval pouze písemné poznámky. (Busetto, 2020, s. 3)

3.1.2 Výběr respondentů

Pro kvalitativní výzkum je charakteristické provádět výběr respondentů záměrným výběrem vzorku, neboť vyhledáváme vhodné respondenty na základě našeho záměru. Výběr respondentů je třeba vždy argumentovat a zdůvodnit. (Vojtíšek, 2012, s. 18)

Vzorkování v rámci kvalitativního výzkumu vyhledává informační bohatost a jsou pro něj závazná určitá pravidla, kam patří vhodnost a adekvátnost. Během takového vzorkování se výběr zaměřuje na identifikaci vhodných respondentů, kteří disponují potřebnými informacemi a zároveň se zaměřuje na adekvátní výběr ostatních zdrojů (místa, události, typy dat) tak, aby bylo možné odpovědět na stanovenou výzkumnou otázku a dospět k adekvátnímu výsledku. (Hendl, 2006, s. 7)

Kvalitativní výběry převážně pracují s malým počtem jedinců, ale s velkým objemem dat, jež jsou sbírány prostřednictvím rozhovorů nebo z několika zdrojů dat jakými jsou terénní poznámky, nejrůznější dokumenty a rozhovory. Počet zkoumaných jedinců není nijak zdola vymezen, ale je dán nutností pro danou otázku získat dostatek informací. (Hendl, 2006, s. 7)

Při výběru respondentů existuje základní rozlišení výběru. Jedná se o výběr pravděpodobnostní a výběr nepravděpodobnostní, přičemž výběr nepravděpodobnostní se užívá u kvalitativního výzkumu. (Olecká, 2010, s. 14)

Do výběru nepravděpodobnostního se řadí (Olecká, 2010, s. 14-15):

- a) **účelový** – vybírá výzkumník podle svých potřeb nebo potřeb výzkumu. Téměř nikdy neumožní širokou generalizaci závěrů.
- b) **snowball** – nabalování dalších zkoumaných osob pomocí respondentů – výzkumník má na počátku jednu zkoumanou osobu, která ho odkáže na jiné.
- c) **redukce negativním samovýběrem** – část jedinců vybraných do vzorku odmítá se na výzkumu participovat. Tím dochází k redukci počtu zkoumaných osob. Tento fakt může vážně ohrozit reprezentativnost zkoumaného souboru.

3.2 Představení MAS Mezilesí

Místní akční skupina Mezilesí z. s. je spolek, jež byl založen v roce 2005 a začal oficiálně fungovat 24. května 2005 registrací občanského sdružení u Ministerstva vnitra ČR. Od počátku se hlavní aktivity odehrávaly na území mikroregionu Mezilesí, zejména v obci Kněžice, avšak došlo k myšlence rozšíření působnosti i na sousední obce, zejména v oblasti Poděbradska. Postupem času se územní působnost MAS ustálila na 28 obcích na území Poděbradska

a Kolínska. Je členem NS MAS ČR, své aktivity provádí na půdě Krajského sdružení Národní sítě místních akčních skupin České republiky Středočeského kraje (KS MAS Středočeského kraje) a dále je členem Sdružení místních samospráv České republiky (SMS ČR). MAS je také členem projektu Značka „POLABÍ regionální produkt“, kdy tato Značka byla vytvořena v rámci systému regionálních značek Domácí výrobky, který rozvíjí Asociace regionálních značek, o. s. Cílem Značky je zviditelnit region Polabí a využít jeho socioekonomických výhod, zároveň má podpořit nejen místní producenty, ale i udržitelný cestovní ruch. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2015, s. 5, 13)

Samotné území a členské obce MAS Mezilesí je znázorněno na následujícím obrázku 2, který vyobrazuje mapu MAS Mezilesí.

Obrázek 2: Mapa Místní akční skupiny Mezilesí 2024

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČÚZK (2024)

MAS se od svého založení aktivně podílí na rozvoji venkova na území svého regionu (ve Středočeském kraji, v okolí měst Poděbrady a Městec Králové) pomocí různých projektů,

aktivit, osvětových, vzdělávacích a komunitních akcích. Aktuální působnost MAS zahrnuje 29 obcí s rozlohou katastrálního území 313 km² a počtem 34 891 obyvatel, přičemž se v této územní působnosti zaměřuje na komplexní rozvoj venkova s důrazem na podporu zemědělství, ochranu kulturního dědictví a přírody, rozvoj komunitních aktivit a podporu místního podnikání. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., c2025a)

Mezi cíle MAS Mezilesí patří přispívání k (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., c2025a):

- a) společenskému rozvoji,
- b) rozvoji sociálního a kulturního života,
- c) pomoci místním podnikatelům lépe obstát v konkurenčním prostředí ostatních měst a vesnic,
- d) ochraně životního prostředí a krajiny,
- e) podporování konceptu Chytrého venkova (Smart villages).

Následující tabulka 1 zachycuje demografická data za rok 2014 pro 28 obcí na území MAS Mezilesí. Data jsou organizována do osmi sloupců, jež poskytují přehled o počtu obyvatel, věkové struktuře obyvatel, nově narozených a úmrtnosti v jednotlivých obcích i v celkovém součtu. Celková populace území MAS Mezilesí činila 32 482 obyvatel, v rámci které je 4 840 obyvatel (14,9 %) ve věku 0-14 let, 21 104 obyvatel (65 %) ve věku 15-64 let a 6 538 obyvatel (20,1 %) ve věku 65 let a více. Na území se narodilo 305 dětí a zemřelo 335 osob, což ukazuje na přirozený úbytek populace. Největší členskou obcí v MAS Mezilesí je město Poděbrady s počtem obyvatel 14 142, nejmenší obcí je Vlkov pod Oškobrhem, který má 76 obyvatel. V daném roce měly 4 obce nulový rozdíl mezi porodností a úmrtností. 16 obcí mělo vyšší úmrtnost, než porodnost. 8 obcí mělo v daném roce vyšší porodnost, než úmrtnost. Z uvedených hodnot nevyplývá, že by některá z obcí měla převahu obyvatel ve věku 65 a více nad lidmi v produktivním věku.

Tabulka 1: Data o obcích na území MAS Mezilesí k roku 2014, část 1

Obec název	Počet obyvatel k 31. 12. - celkem	Obyvatelé ve věku 0–14 let celkem	Obyvatelé ve věku 15–64 let celkem	Obyvatelé ve věku 65 a více let celkem	Živě narození celkem	Zemřelí celkem
Cerhenice	1656	274	1106	276	19	14
Velim	2184	341	1445	398	16	24
Velký Osek	2257	373	1436	448	19	21
Záhornice	412	88	260	64	4	5
Chroustov	205	25	135	45	2	1
Velenice	209	28	142	39	2	2
Běrunice	823	95	567	161	5	14
Činěves	508	60	340	108	5	9
Dlouhopolsko	229	19	158	52	0	5
Hradčany	257	35	170	52	3	2
Choťánky	427	64	283	80	4	4
Chotěšice	300	20	202	78	1	8
Kněžice	498	61	330	107	4	8
Kolaje	82	9	48	25	1	5
Křečkov	359	55	244	60	5	3
Libice nad Cidlinou	1293	171	847	275	12	13
Městec Králové	2921	430	1924	567	32	19
Odřepsy	329	45	220	64	5	4
Okřínek	170	21	113	36	2	4
Opočnice	452	66	275	111	7	3
Pátek	658	104	444	110	4	8
Poděbrady	14142	2161	9070	2911	137	127
Senice	197	30	126	41	1	1
Sloveč	535	72	338	125	4	11
Sokoleč	946	135	611	200	9	12
Vlkov pod Oškobrhem	76	9	45	22	0	4
Kněžičky	185	30	124	31	2	4
Vrbice	172	19	101	52	0	0
Celkem	32 482	4 840	21 104	6 538	305	335

Zdroj: (Český statistický úřad, 2024)

Související tabulka 2 vyobrazuje socioekonomické a migrační data za rok 2014 pro 28 obcí na území MAS Mezilesí. Data jsou strukturována do devíti sloupců, které poskytují přehled o migraci, podnikatelských aktivitách, nezaměstnanosti a vzdělávací infrastruktuře v jednotlivých obcích i v celkovém součtu. Největší migrační přírůstek zaznamenaly Poděbrady o 119 obyvatel s 625 přistěhovalými a 506 vystěhovalými, zatímco nejvyšší úbytek obyvatel migrací byl v Městci Králové o 31 obyvatel s 57 přistěhovalými a 88 vystěhovalými. Celkově se na území MAS přistěhovalo 1 081 osob a vystěhovalo 998 osob, což vykazuje mírný

migrační přírůstek. Poděbrady jsou ekonomicky nejaktivnější obcí s 2 264 podnikatelskými subjekty, na druhou stranu nejmenší obce např. Kolaje nebo Vlkov pod Oškobrhem mají méně než 12 podnikatelských subjektů. Míra nezaměstnanosti se pohybuje od 5,1 % v Dlouhopolsku do 16,8 % v Chotěšicích, což odráží regionální disparity v dostupnosti pracovních příležitostí. Vzdělávací infrastruktura je nejrozvinutější v Poděbradech s 24 třídami mateřských škol a 80 třídami základních škol, 16 obcí nemá naopak žádnou základní školu, jedná se o malé obce. Z tabulky dále vyplývá, že 13 obcí nemá žádnou mateřskou školu.

Tabulka 2: Data o obcích na území MAS Mezilesí k roku 2014, část 2

Obec název	Přistěhovalí celkem	Vystěhovalí celkem	Počet podnikatelských subjektů	Počet živnostníků	Podíl nezaměstnaných osob celkem v %	Mateřská škola POČET TŘÍD	Základní školy POČET TŘÍD
Cerhenice	35	50	152	127	7,8	3	9
Velim	56	50	278	189	7,2	4	11
Velký Osek	77	38	205	155	6,7	4	12
Záhornice	2	8	37	21	11,9	1	1
Chroustov	1	6	13	7	7,4	0	0
Velenice	0	13	32	26	7,7	0	0
Běrunice	23	26	89	63	9,3	1	2
Činěves	9	11	79	54	8,2	1	0
Dlouhopolsko	16	12	40	34	5,1	0	0
Hradčany	13	8	30	24	10,6	0	0
Choťánky	7	6	79	50	9,9	0	0
Chotěšice	5	13	32	19	16,8	0	0
Kněžice	7	15	53	30	10,9	1	3
Kolaje	9	4	8	3	8,3	0	0
Křečkov	10	12	46	36	7,8	1	1
Libice nad Cidlinou	29	41	161	118	8,1	2	10
Městec Králové	57	88	441	311	7,9	4	21
Odřepsy	13	5	45	37	11,4	0	0
Okřínek	8	2	30	21	11,5	0	0
Opočnice	11	18	59	41	8,4	1	1
Pátek	18	18	96	76	7,7	2	0
Poděbrady	625	506	2264	1624	7,2	24	80
Senice	3	6	29	20	7,9	0	0
Sloveč	16	9	35	24	9,5	1	0
Sokoleč	20	19	129	104	8,2	2	3
Vlkov pod Oškobrhem	0	11	12	7	6,7	0	0
Kněžičky	11	1	27	17	7,3	0	0
Vrbice	0	2	16	10	8,9	0	0
Celkem/Průměr	1 081	998	4 517	3 248	9	52	154

Zdroj: (Český statistický úřad, 2024)

Tabulka 3: Data o obcích na území MAS Mezilesí k roku 2023, část 1

Obec název	Počet obyvatel k 31. 12. - celkem	Obyvatelé ve věku 0–14 let celkem	Obyvatelé ve věku 15–64 let celkem	Obyvatelé ve věku 65 a více let celkem	Živě narození celkem	Zemřelí celkem
Cerhenice	1908	376	1172	360	14	15
Velim	2232	354	1447	431	13	20
Velký Osek	2608	483	1613	512	25	22
Záhornice	413	68	256	89	1	6
Chroustov	192	12	125	55	-	2
Velenice	216	33	129	54	2	2
Běrunice	868	141	531	196	6	6
Činěves	511	74	317	120	3	5
Dlouhopolsko	246	36	147	63	3	3
Hradčany	281	46	170	65	1	6
Choťánky	450	64	270	116	1	4
Chotěšice	324	32	219	73	-	6
Kněžice	558	84	349	125	4	7
Kolaje	91	13	53	25	-	1
Křečkov	443	93	267	83	1	6
Libice nad Cidlinou	1258	172	779	307	5	24
Městec Králové	2860	433	1748	679	24	37
Odřepsy	315	45	205	65	2	5
Okřínek	206	38	123	45	2	4
Opočnice	464	73	276	115	6	7
Pátek	769	139	491	139	5	6
Poděbrady	15156	2594	9277	3285	141	170
Senice	205	31	130	44	-	2
Sloveč	519	69	317	133	6	6
Sokoleč	1121	203	687	231	11	13
Vlkov pod Oškobrhem	94	11	54	29	-	2
Kněžičky	192	32	117	43	3	2
Podmoky	207	38	130	39	-	2
Vrbice	184	28	111	45	1	3
Celkem	32 983	5 439	20 338	7 206	266	379

Zdroj: (Český statistický úřad, 2024)

Následující tabulka 3 zachycuje demografická data za rok 2023 pro 29 obcí na území MAS Mezilesí, kdy počet obcí se navýšil o obec Podmoky. Tato tabulka umožňuje srovnání s předchozími údaji z roku 2014 a identifikaci demografických trendů v regionu. Celková populace území MAS Mezilesí činila 32 983 obyvatel, v rámci které je 5 439 obyvatel (16,49 %) ve věku 0-14 let, 20 338 obyvatel (61,66 %) ve věku 15-64 let a 7 206 obyvatel (21,85 %) ve věku 65 let a více. Oproti roku 2014 došlo k mírnému nárůstu o 501 obyvatel

a zároveň k jinému poměru věkových skupin. V 19 obcích se zvýšil počet lidí ve věku 65 a více, naopak v 9 obcích narostl počet lidí v produktivním věku. Na území se narodilo 266 dětí a zemřelo 379 osob, což ukazuje na pokračující přirozený úbytek populace, který je výraznější než v roce 2014. Některé z obcí vykázaly významný růst obyvatel např. Poděbrady o 1 014 obyvatel nebo Velký Osek o 351 obyvatel, zatímco jiné zůstaly stabilní nebo zaznamenaly pokles např. Městec Králové o 61 obyvatel nebo Libice nad Cidlinou o 35 obyvatel.

Tabulka 4: Data o obcích na území MAS Mezilesí k roku 2023, část 2

Obec název	Přistěhovalí celkem	Vystěhovalí celkem	Počet podnikatelských subjektů	Počet živnostníků	Podíl nezaměstnaných osob celkem v %	Mateřská škola POČET TŘÍD	Základní školy POČET TŘÍD
Cerhenice	91	46	222	164	4,7	3	10
Velim	70	79	336	239	3,6	4	16
Velký Osek	95	95	276	200	4,1	4	18
Záhornice	14	15	51	35	6,6	1	1
Chroustov	2	4	15	7	3,1	0	0
Velenice	13	7	37	27	4,6	0	0
Běrunice	29	18	102	73	5,3	1	4
Činěves	19	9	76	51	4,4	1	0
Dlouhopolsko	16	8	32	27	3,6	0	0
Hradčany	13	6	39	31	3,5	0	0
Choťánky	27	17	95	52	2,6	0	0
Chotěšice	21	21	43	25	9,2	0	0
Kněžice	26	13	71	41	6,5	1	3
Kolaje	6	1	14	11	4,1	0	0
Křečkov	14	16	57	42	3,0	1	2
Libice nad Cidlinou	59	31	174	125	3,1	2	10
Městec Králové	103	103	414	290	5,6	5	25
Odřepsy	15	10	30	25	6,7	0	0
Okřínek	18	6	30	21	4,5	0	0
Opočnice	27	14	71	46	6,5	1	2
Pátek	36	22	128	104	4,8	2	0
Poděbrady	913	630	2539	1730	4,5	26	98
Senice	8	2	29	19	3,1	0	0
Sloveč	13	10	53	37	7,0	1	0
Sokoleč	38	27	169	133	4,9	2	4
Vlkov pod Oškobrhem	5	4	14	7	1,9	0	0
Kněžičky	6	14	23	15	5,6	0	0
Podmoky	7	11	28	22	4,5	0	0
Vrbice	5	2	21	12	5,7	0	0
Celkem/Průměr	1 618	1 195	4 967	3 447	5	52	183

Zdroj: (Český statistický úřad, 2024)

Související tabulka 4 vyobrazuje socioekonomické a migrační data za rok 2023 pro 29 obcí na území MAS Mezilesí. Tato tabulka umožňuje srovnání s předchozími údaji z roku 2014 a identifikaci klíčových trendů. Největší migrační přírůstek zaznamenaly Poděbrady o 283 obyvatel s 913 přistěhovalými a 630 vystěhovalými, zatímco nejvyšší úbytek obyvatel migrací byl ve Velimi o 9 obyvatel se 70 přistěhovalými a se 79 vystěhovalými. Celkově se na území MAS přistěhovalo 1 618 osob a vystěhovalo 1 195 osob, což vykazuje mírný migrační přírůstek. Poděbrady jsou ekonomicky nejaktivnější obcí s 2 539 podnikatelskými subjekty, na druhou stranu nejmenší obce např. Kolaje nebo Vlkov pod Oškobrhem mají 14 podnikatelských subjektů. Od roku 2014 přibylo 450 podnikatelských subjektů a 199 živnostníků. Míra nezaměstnanosti se pohybuje od 1,9 % ve Vlkově pod Oškobrhem do 9,2 % v Chotěšicích, oproti roku 2014 lze vidět významný pokles v míře nezaměstnanosti. Vzdělávací infrastruktura je nejrozvinutější v Poděbradech s 26 třídami mateřských škol a 98 třídami základních škol. Počet obcí, které nadále nemají žádnou základní i mateřskou školu je shodný, jako v roce 2014, k těmto obcím se řadí nově obec Podmoky, která územním členem MAS v roce 2014 nebyla.

Do členů MAS Mezilesí se řadí aktivní občané, podnikatelé a zástupci veřejného i neziskového sektoru. Přičemž celkový počet členů dosahuje 56 členů, z toho je 25 obcí či zástupců veřejného sektoru, 9 neziskových organizací, 7 podnikatelských subjektů a 15 fyzických osob. V následující tabulce 3 lze vidět výčet všech členů MAS Mezilesí a jejich zařazením do zájmové skupiny a sektoru. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2024a)

MAS Mezilesí se podílí na řadě projektů, které mají pozitivní dopad na region. Mezi tyto projekty patří například podpora regionálního školství, podpora rozvoje zemědělství a ochrany přírody, podpora kulturního dědictví a regionálních tradic, a také podpora nevládních organizací a rozvoje podnikání v regionu. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., c2025a)

Tabulka 5 přehledně vyobrazuje seznam členských subjektů v MAS Mezilesí ze soukromého sektoru a tabulka 6 vyobrazuje seznam členských subjektů v MAS Mezilesí z veřejného sektoru. Všichni členové zasahují do činnosti MAS. Lze vidět, že veřejný sektor nepřesahuje hranici 49 % zastoupení v MAS, také si lze povšimnout, že se nejedná pouze o obce. V rámci soukromého sektoru dominují fyzické osoby – aktivisté, jež zastávají soukromé zájmy. Početně je na tom podnikatelský sektor podobně, jako neziskový sektor.

Tabulka 5: Seznam členů MAS Mezilesí ze soukromého sektoru k roku 2024

Název organizace/Příjmení a jméno	Zájmová skupina
DEBLICE – lesy s. r. o.	Podnikatel
WELLEN Velenice s. r. o.	Podnikatel
Zemědělská akciová společnost Mezihájí, a. s.	Podnikatel
Zemědělská společnost Sloveč, a. s.	Podnikatel
Romanová Hana	Podnikatel
Typltová Zuzana	Podnikatel
Typlt Miroslav	Podnikatel
ErgaVia, z. s.	Neziskový sektor
Myslivecký spolek Mezihájí Kněžice	Neziskový sektor
Občanské sdružení pro Záhornici	Neziskový sektor
ZO ČSOP Polabí (Záchranná stanice a ekocentrum Huslík)	Neziskový sektor
REGIO VELENICIOSA HUMANITATA o. p. s.	Neziskový sektor
Sbor dobrovolných hasičů Sloveč	Neziskový sektor
Spolek za okrášlení Přední Lhoty	Neziskový sektor
Vulnus Curare, z. s.	Neziskový sektor
Rodina a dítě z. s.	Neziskový sektor
Kazdová Renata	FO – aktivista
Ing. Kazda Petr	FO – aktivista
Ing. Sedláčková (Zdenková) Veronika	FO – aktivista
Tůmová Blanka	FO – aktivista
Mládková Petra	FO – aktivista
Soukup Kamil	FO – aktivista
Soukupová Blanka	FO – aktivista
Kazda Milan	FO – aktivista
Zdeňková Růžena	FO – aktivista
Černý Pavel	FO – aktivista
Pošíková Markéta	FO – aktivista
Šafařík Josef	FO – aktivista
Kazdová Michaela	FO – aktivista
PhDr. Kaufmann Marie	FO – aktivista
Šormová Tereza	FO – aktivista

Zdroj: (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2024a)

Tito členové mají jediný cíl, a to rozvíjet region a pomáhat zlepšovat život místních obyvatel. Na základě principu rovnosti hlasů každého člena se společně členové rozhodují, jakým způsobem budou pomáhat distribuovat peněžní prostředky z dotačních programů na základě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a podle metody LEADER. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., c2025a)

Tabulka 6: Seznam členů MAS Mezilesí z veřejného sektoru k roku 2024

Název organizace/Příjmení a jméno	Zájmová skupina
Dům dětí a mládeže Symfonie, Poděbrady	Veřejný sektor
Energetika Kněžice	Veřejný sektor
Město Městec Králové	Veřejný sektor
Město Poděbrady	Veřejný sektor
Městys Cerhenice	Veřejný sektor
Obec Libice nad Cidlinou	Veřejný sektor
Obec Činěves	Veřejný sektor
Obec Hradčany	Veřejný sektor
Obec Choťánky	Veřejný sektor
Obec Chotěšice	Veřejný sektor
Obec Kněžice	Veřejný sektor
Obec Kněžičky	Veřejný sektor
Obec Odřepsy	Veřejný sektor
Obec Opočnice	Veřejný sektor
Obec Pátek	Veřejný sektor
Obec Senice	Veřejný sektor
Obec Sloveč	Veřejný sektor
Obec Vrbice	Veřejný sektor
Obec Záhornice	Veřejný sektor
Obec Sokoleč	Veřejný sektor
Obec Velim	Veřejný sektor
Obec Velký Osek	Veřejný sektor
Obec Velenice	Veřejný sektor
Obec Podmoky	Veřejný sektor
Obec Dlouhopolsko	Veřejný sektor

Zdroj: (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2024a)

Mezi témata, kterými se MAS Mezilesí zabývá lze zařadit (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., c2025a):

- a) vzdělání,
- b) sousedé
- c) podnikatelé
- d) energetika.

V rámci tématu **vzdělání** se MAS Mezilesí zapojuje od roku 2016 k podpoře rozvoje regionálního školství na úrovni mateřských a základních škol prostřednictvím projektů Místního akčního plánování rozvoje vzdělávání. Spoluprací s mateřskými a základními školami, jejich zřizovateli a dalšími vzdělávacími institucemi v regionu usiluje o zkvalitnění

vzdělávacích programů, zvýšení odbornosti, rozvoj nových i stávajících dovedností učitelů, nepedagogických pracovníků a vedení škol. Tím se snaží dosáhnout nejen zajištění lepší budoucnosti dětem, žákům, studentům a mladým lidem, ale také podporovat rozvoj lidských zdrojů ve venkovských oblastech. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., c2025b)

Téma **sousedé** se řeší v MAS od roku 2017, kdy MAS pomáhá s řešením sociálních problémů v regionu prostřednictvím podpory, financování, ale také realizace projektů se sociálními tématy. Mezi tyto projekty patří například podpora rodin s dětmi, podpora seniorů, neformálně pečujících, podporu pospolitosti místních komunit například skrze udržování místních tradic. Této pomoci se dosahuje prostřednictvím aktivit, jež MAS realizuje a mezi ně se zařadí například kluby pro děti jako řešení podpory zaměstnanost na venkově, podpora návazných služeb k sociálním například pro děti a mládež, komunitní akce, svépomocné skupiny, dluhové poradenství atd. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., c2025c)

Důležitým tématem pro MAS jsou také **podnikatelé**, podpora zemědělského i nezemědělského podnikání, jež se MAS věnuje od roku 2017 prostřednictvím poskytované dotační možnosti z Programu rozvoje venkova. Podmínky pro dosažení podpory rozvoje a prosperity malých a středních podniků v rámci území MAS jsou vytvářeny v období let 2021–2027 skrze vyhlašování výzev ve Strategickém plánu Společné zemědělské politiky a Operačním programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK). (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., c2025d)

V posledních letech se MAS zaměřuje také na podporu iniciativ týkajících se komunitní **energetiky**, konkrétně obnovitelných zdrojů energie a udržitelného rozvoje. MAS může podpořit projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie, jako jsou solární panely, větrné turbíny nebo bioplynové stanice, s tím související pomoc s propagací a vzděláním komunity o udržitelné energetice a výhodách, které přináší. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., c2025e)

4 VÝVOJ A ČINNOST MAS MEZILESÍ

V této kapitole bude postupně popsán vývoj a činnost MAS Mezilesí, a to prostřednictvím informací získaných z výročních zpráv, evaluace a statistických dat.

MAS v letech 2013–2014 zpracovávala pro potřeby komunitně vedeného místního rozvoje integrovanou strategii SCLLD na léta 2014–2020. Na základě této strategie bylo možné čerpat finanční prostředky na rozvoj regionu z několika operačních programů.

4.1 Vývoj činnosti MAS Mezilesí za období 2014-2019

Projekty, jež se realizovaly v roce 2014, byly následující (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2015):

- a) **Značka „POLABÍ regionální produkt®“** – značka udělována výrobkům, které splňují certifikační kritéria. Cílem bylo podpořit udržitelný cestovní ruch a snížit zátěž ŽP díky kratším přepravním vzdálenostem.
- b) **Získání znalostí k aktivnímu partnerství** – projekt zaměřený na vytvoření implementační struktury MAS, včetně nových stanov a orgánů. Došlo k terénnímu dotazníkovému šetření a sběru podkladů pro Integrovanou strategii území (ISÚ) a byly podpořeny 4 propagační akce v obcích Poděbrady, Kněžice, Sloveč a Opočnice.
- c) **MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů** – projekt podporující spolupráci obcí v oblastech dopravy, odpadového hospodářství a zaměstnanosti. Byla zahájena příprava odborných výstupů a vzdělávacích aktivit pro zástupce obcí.
- d) **Projekt EVAM** – vytvoření metodiky pro hodnocení strategií a její aplikaci v nově vytvářených strategiích CLLD.

V roce 2015 MAS stabilizovala svoji institucionální strukturu a naplnila standardy MAS stanovené Ministerstvem zemědělství (MZe). MAS realizovala projekt EVAM, kde spolupracovala s 11 středočeskými MAS na metodice evaluace a monitoringu, a také realizovala projekt SMS ČR MAS pro efektivní chod úřadů. Dále pokračovala v projektu Polabí – regionální produkt®. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2016)

V roce 2016 MAS pokračovala v projektech Polabí – regionální produkt®, MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů a EVAM, přičemž přidala nové projekty (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2017):

- a) **Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Poděbrady** – vytvoření platformy pro pedagogy, zřizovatele škol a další zainteresované osoby, aby společně vytvořili místní akční plán vzdělávání pro žáky do 15 let.
- b) **Program rozvoje venkova** (dále jen „PRV“) - poskytuje podporu žadatelům a ukazuje přínosy této politiky pro regiony.

MAS se zúčastnila dvoudenní akce zaměřené na CLLD, kde probíhala výměna zkušeností a diskuse o efektivním nastavení strategií. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2017)

V roce 2017 MAS úspěšně pokračovala v projektu Polabí – regionální produkt® a rozvíjela Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Poděbrady. Přípravovala také podklady pro vyhlášení projektů v rámci SCLLD, zaměřené na rozvoj lidského, přírodního a ekonomického kapitálu. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2018)

Mezi další aktivity patřily: Organizace exkurze a účast na workshopech a školení, spolupráce na modernizaci počítačových učeben v Poděbradech a příprava sportovního hřiště v Sokolči, hostování jednání Krajské sítě MAS Středočeského kraje a podílení se na vytvoření brožury o MAS ve Středočeském kraji. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2018)

V roce 2018 MAS vyhlásila 2 výzvy v rámci **Operačního programu zaměstnanost** (dále jen „OPZ“):

- a) Sociální služby (alokace 2 173 999 Kč)
- b) Rodina a práce (alokace 3 382 252 Kč)

V rámci **IROP** byly vyhlášeny 3 výzvy:

- a) Doprava bezpečná a ekologická
- b) Vzdělávání
- c) Sociální bydlení

V rámci SCLLD probíhala metodická podpora mateřským a základním školám v rámci projektů Šablony I. a II., které zahrnovaly personální podporu (chůvy, asistenti), vzdělávání pedagogů a zakládání školních klubů. Také se školám pomáhalo s podáním projektové žádosti.

Došlo k ukončení projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Poděbrady, jež byl financován z **Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání**. Do tohoto projektu bylo zapojeno 34 škol a školských zařízení.

MAS pokračovala v projektu Polabí – regionální produkt®, účastnila se Monitorovacího výboru Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost a Pracovní skupiny Podnikání při NS MAS ČR a také odstartovala nový projekt 100PRO100, jehož cílem je připojit 100 % obyvatel MAS Mezilesí k vysokorychlostnímu internetu. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2019a)

Koncem roku 2018 a v roce 2019 MAS vyhlásila řadu výzev (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2020):

- a) 3 výzvy – **OPZ**.
- b) 5 výzev – **Operačního programu Životní prostředí** (dále jen „**OPŽP**“).
- c) 2 výzvy – **PRV** (alokace 14 362 400 Kč).
- d) 3 výzvy – **IROP** (alokace 27 342 257,5 Kč).

V rámci těchto výzev bylo podáno ke každé několik žádostí o dotaci (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2020):

- a) **PRV** – 13 žádostí o dotaci se způsobilými výdaji přes 8,5 mil. Kč.
- b) **IROP Doprava bezpečná a ekologická** – 5 žádostí o dotaci, způsobilé výdaje 27 180 538 Kč (97 % z celkové alokace 28 010 367 Kč).
- c) **IROP Vzdělávání** – 4 žádosti pokrývající celou alokaci 7 729 231 Kč.
- d) **IROP Sociální bydlení** – jediná žádost pokrývající celou alokaci 7 729 231 Kč.
- e) **OPZ Rodina a práce v rovnováze** – 5 žádostí o dotaci, způsobilé výdaje 7 834 250 Kč, kdy jeden projekt neuspěl (alokace 7 851 747, čerpáno 82 %).
- f) **OPZ Sociální služby** – jedna žádost za 1 136 375 Kč z alokace 1 140 340 Kč.

Další aktivity MAS zahrnovaly implementaci SCLLD, pokračování Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání v ORP Poděbrady II (síťování škol, semináře, podpora pedagogů), animace projektů Šablony I. a II. a Polabí – regionální produkt®. MAS také organizovala semináře a workshopy, například o agrolesnictví. Nadále MAS byla aktivní v Monitorovacím výboru Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost a v Pracovní skupině Podnikání při NS MAS ČR. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2020)

4.2 Vývoj činnosti MAS Mezilesí za období 2020–2023

Rok 2020 byl ovlivněn pandemií COVID-19, a to i pro MAS, což vedlo k omezení prezenčních aktivit a přesunu mnoha aktivit do online prostředí. Přesto MAS nadále pokračovala v klíčových aktivitách. Realizovala strategii SCLLD 2014–2020 a připravovala novou strategii pro programové období 2021–2027.

Vyhlásila výzvy v rámci **PRV** na žádosti do fichí¹ Zemědělci, Drobní podnikatelé, Lesy a Lesní technika a dokončení několika projektů v rámci IROP. Došlo k vyhlášení výzev **PRV** do těchto **fichí** (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2021):

- a) **Zemědělci** - 4 projekty s místy realizace Chotěšice, Senice, Velenice a Cerhenice. Požadované finance 2 667 000 Kč z alokace 1 159 000 Kč, tím pádem nemohly být podpořeny všechny projekty.
- b) **Drobní podnikatelé** – 4 projekty s požadovanými financemi 2 175 544 Kč a alokací přes 6 mil. Kč.
- c) **Lesy** – jedna žádost, jež pokryla celou alokaci čítající 401 976 Kč.
- d) **Lesní technika** – žádáno o podporu od 3 obcí s celkovou požadovanou částkou 1 640 250 Kč a alokací ve výši 2 424 000 Kč. Obce splnily všechny náležitosti a došlo k podpoře všech tří projektů.

Celkem bylo ve výzvě PRV požadováno 6 884 770 Kč v rámci 12 podaných projektů na projektové záměry v hodnotě 13 895 928 Kč. V rámci **IROP** nebyla žádná výzva vyhlášena a jen se dokončovaly projekty z již dříve realizovaných výzev. V rámci **IROP Doprava bezpečná a ekologická** z 5 projektů nebyl dokončen jen jeden.

MAS se zapojila do významného mezinárodního projektu TUNE IN (Technological innovations for energy coUpling and grid optimisation in eNergy island in Europe and INDia) v rámci programu **Horizon 2020**. Tento projekt, na kterém spolupracovala s obcí Kněžice a Vysokou školou ekonomickou v Praze, měl za cíl snížit uhlíkovou stopu a optimalizovat využití lokálních distribučních sítí založených na obnovitelných zdrojích energie.

V oblasti vzdělávání pokračovala v podpoře škol a školských zařízení prostřednictvím projektů Šablony I., II. a III. (personální podpora, vzdělávání pedagogů a modernizace vybavení škol) a Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Poděbrady II.

---

¹ Jedná se o standardizovaný formulář nebo přehledový list projektu, který obsahuje klíčové informace.

Mezi další aktivity MAS patřilo udělování značky Polabí – regionální produkt®, účast v Monitorovacím výboru Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost a aktivní zapojení do Pracovních skupin při NS MAS ČR. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2021)

Rok 2021 byl pro MAS pokračováním v realizaci strategie SCLLD 2014–2020 a intenzivní přípravy nové strategie pro období 2021–2027. K hlavním aktivitám se řadilo vyhlašování a administrace výzev v rámci PRV a IROP.

Třetí výzva PRV disponovala celkovou alokací 10 454 438 Kč, do které bylo podáno 11 projektových žádostí. Z tohoto počtu bylo 10 projektů vybráno k financování, přičemž schválená dotace podle podepsaných dohod činila 3 477 033 Kč, zatímco celková požadovaná dotace dosáhla 5 724 246 Kč. Následně došlo k vyhlášení **4. výzvy PRV** na žádost fichí Zemědělci, Drobní podnikatelé, Lesy a Lesní technika, jako v minulém roce. V rámci výzvy bylo obdrženo 6 žádostí o dotaci (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2022):

- a) **Drobní podnikatelé** - 5 žádostí s celkovými požadovanými prostředky 1 911 703 Kč a alokací 4 230 385 Kč.
- b) **Lesy** – jedna žádost s požadovanou dotací totožnou s celkovými výdaji 498 024 Kč a alokací 523 743 Kč.

Ve výzvě byla celková alokace 5 759 633 Kč a požadovaná dotace byla 2 435 446 Kč. Souhrnně za obě výzvy PRV byla celková alokace 14 362 400 Kč při požadované dotaci 8 159 692 Kč.

V rámci **1. – 3. výzvy IROP** byly dokončeny všechny projekty s celkovou vyčerpanou dotací 36 670 000 Kč, což představuje 90,4 % celkové alokace IROP. Následně byla vyhlášena **4. výzva IROP Doprava II** s celkovou alokací 1 620 303,09 Kč (95 % prostředků EU + vlastní prostředky žadatele), k této výzvě byl podán jeden projekt s celkovými způsobilými výdaji 1 386 505 Kč. V závěru roku došlo k vyhlášení **5. a 6. výzvy IROP Vzdělávání II** s celkovou alokací 1 000 000 Kč a **IROP Doprava III** s celkovou alokací 1 725 622,4 Kč. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2022)

Rok 2022 představoval pro MAS období rozsáhlých aktivit, které obsahovaly podporu rozvoje venkova, vzdělávání, sociálních služeb a také pomoci uprchlíkům z Ukrajiny, kdy díky územní působnosti a daru z Člověka v tísní mohla koordinovat část pomoci a zorganizovat několik jazykových kurzů pro ukrajinské děti i dospělé.

V rámci strategie SCLLD nadále pokračovala s realizací strategie pro období 2014–2020 a intenzivně pracovala na přípravě strategie pro období 2021–2027. V oblasti dotačních výzev došlo k vyhlášení výzev PRV, IROP a přípravě Operačního programu na podporu podnikatelů na venkově:

- a) **2. výzva PRV** – proplaceno 10 z 13 projektů (3 administrace ukončeny), kdy byla celková alokace 14 362 400 Kč a požadované dotace 4 198 351 Kč, z toho bylo proplaceno 3 616 666 Kč.
- b) **3. výzva PRV** – proplaceno 5 projektů a u jednoho projektu byla ukončena administrace. Alokace výzvy dosahovala 10 454 438 Kč a byly požadovány dotace ve výši 4 802 014 Kč, z toho bylo proplaceno 3 506 338 Kč.
- c) **4. výzva PRV** - 1 projekt byl proplacen, 2 žádosti ukončily administraci, jeden projekt má podanou žádost o platbu a 2 mají podepsanou dohodu o poskytnutí dotace. Celková alokace byla 5 759 633 Kč a byly požadovány dotace ve výši 2 435 446 Kč, z toho bylo proplaceno 540 000 Kč.

MAS vyhlásila **5. výzvu PRV** na žádost **fichí** Zemědělci, Drobní podnikatelé, Lesy, Lesní technika a nově i Rozvoj venkova. V rámci výzvy bylo celkem podáno 23 projektů (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2023):

- a) **Zemědělci** – 5 žádostí s požadovanými financemi 1 252 399 Kč a alokací jen 768 377 Kč.
- b) **Drobní podnikatelé** – 6 žádostí s požadovanými prostředky 3 090 012 Kč a alokací 1 490 440 Kč.
- c) **Lesní technika** – jedna žádost s požadovanými financemi 865 000 Kč a alokací 875 150 Kč.
- d) **Rozvoj venkova** – 11 žádostí s požadovanými dotacemi ve výši 2 540 020 a alokací 2 300 000 Kč.

Celkově 20 projektů bylo vybráno k podpoře a do konce roku došlo u 8 z nich k podepsání dohody o poskytnutí dotace. Celková alokace výzvy byla 5 957 710 Kč, požadované dotace byly 6 220 920 Kč a zatím schválené dotace dle podepsané dohody byly 1 728 603 Kč.

V rámci **IROP výzev 1–4** byly dokončeny všechny projekty s celkovou vyčerpanou dotací ve výši 37 958 242 Kč, což představuje 93,6 % celkové alokace IROP. Probíhalo hodnocení projektů podaných u **5. výzvy IROP Vzdělávání II** s celkovou alokací 1 000 000 Kč a **6. výzvy**

IROP Doprava III s celkovou alokací 1 725 622,4 Kč (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2023):

- a) Do **5. výzvy IROP Vzdělávání II** – jedna žádost s celkovými způsobilými výdaji 893 663,72 Kč, avšak tento projekt nesplnil formální náležitosti či podmínky přijatelnosti a byl zrušen.
- b) Do **6. výzvy IROP Doprava III** - 2 projekty, kdy jeden projekt je v celkové výši alokace 1 725 622,4 Kč a druhý ve výši 1 527 098,52 Kč, došlo k realizaci prvního projektu a druhý projekt byl zařazen mezi náhradní.

V rámci roku došlo k dokončení projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Poděbrady II a došlo k zahájení navazujícího projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Poděbrady III. Současně MAS pokračovala v udělování prestižní značky Polabí – regionální produkt®, čímž podporovala místní výrobce a rozvoj regionální ekonomiky.

Novinkou roku 2022 bylo schválení akčního plánu OPZ+ v rámci **Operačního programu Zaměstnanost plus** (dále jen „**OPZ+**“) s celkovou podporou 10 487 135 Kč. Jedná se o projekt, který se zaměřuje na tyto klíčové oblasti (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2023):

- a) Komunitní sociální práce na území obcí MAS a podpoře koordinovaného přístupu,
- b) Podpoře neformálně pečujících na území MAS Mezilesí,
- c) Posilování rodinných vazeb,
- d) Narodit se, žít a zestárnout na venkově.

MAS také aktivně připravuje **Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost** (dále jen „**OP TAK**“), kdy v období 2021–2027 budou mít podnikatelé možnost žádat o podporu ve výši 50 % v maximální míře podpory 1 000 000 Kč na digitalizaci a robotizaci výroby i přes MAS. MAS se díky členství v Pracovní skupině Podnikání se aktivně podílela na nastavování podmínek a procesů tohoto operačního programu v komunitně vedeném rozvoji.

Dále se MAS zabývala **Novou zelenou úsporou Light**, kdy docházelo k přípravě na animaci programu zaměřeného na energetické úspory pro seniory a nízkopříjmové skupiny, také spolupracovala na aktualizaci komunitního plánu sociálních služeb pro ORP Poděbrady a účastnila se festivalu úspěchů metody LEADER neboli **Leaderfest 2022**, kde docházelo k výměně zkušeností a diskusi o rozvoji venkova. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2023)

Rok 2023 byl pro MAS rokem intenzivních aktivit a projektů, kdy v rámci strategie SCLLD v období 2021–2027 byly schváleny programové rámce pro tři hlavní operační programy (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2024b):

- a) **OP TAK**
- b) **Strategický plán Společné zemědělské politiky** (dále jen „SP SZP“), který nahradil předchozí PRV
- c) **IROP**

V rámci **IROP** se MAS zaměřila na podporu oblasti bezpečné dopravy, vzdělávání, hasičů a sociálních služeb (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2024b):

- a) Vyhlášení výzvy **IROP Hasiči** – 2 projektové záměry s celkovou výší přes 9 mil. Kč
- b) Příprava výzvy **IROP Vzdělávání** (alokace 5 845 292 Kč)
- c) Příprava výzvy **IROP Bezpečná nemotorová doprava** (alokace 5 500 000 Kč)

Program **SP SZP** zajišťuje udržitelný rozvoj zemědělství, podporu konkurenceschopnosti zemědělského odvětví, zajišťování potravinové bezpečnosti, ochranu ŽP a podporu rozvoje venkova. Programový rámec SP SZP byl schválen v maximální výši 20 714 300 Kč a zaměřuje se na čtyři klíčové oblasti podpory (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2024b):

- a) **Lesnické podnikání a hospodaření v lese** (alokace 2,5 mil. Kč s výší dotace 50 %),
- b) **Podnikání malých a středních podniků včetně zemědělců** (alokace 8 mil. Kč s výší dotace 50 %)
- c) **Rozvoj venkova** (základní služby a obnova obcí) (alokace 7 mil. Kč s výší dotace 70 a 80 %)
- d) **Neproduktivní infrastruktura v krajině** (alokace 1 214 300 Kč s výší dotace 80 %).

Malé a střední podniky bude podporovat program **OP TAK** prostřednictvím (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2024b):

- a) Digitalizace, robotizaci a automatizace.
- b) Pořízení moderních e-shopů s cloudovými službami.
- c) Zajištění možnosti pořízení nových technologických zařízení a vybavení včetně potřebné infrastruktury, také pořízení výrobních strojů a zařízení.

V roce 2023 probíhala příprava jedné výzvy OP TAK s celkovou alokací 4 800 000 Kč.

MAS pokračovala v realizaci projektu **OPZ+**, kdy MAS zajišťovala různé aktivity: V rámci **Komunitní sociální práce** na území obcí MAS Mezilesí se podařilo navázat spolupráci se zástupci 25 obcí, kde komunitní sociální pracovníce řešily nejčastější problémy klientů, jako jsou dluhová problematika, bydlení a nároky na sociální dávky. V oblasti **Podpory neformálně pečujících** bylo uspořádáno 19 setkání svépomocných skupin s 23 zapojenými pečujícími osobami, přičemž cílem bylo zvýšit informovanost a kompetence pečujících. Projekt **Posilování rodinných vazeb** se zaměřil na podporu rodin s dětmi za pomoci 6 psychologů, přičemž u 9 dětí došlo ke zlepšení problematického chování a u 15 dospělých k pozitivním změnám v životních návycích. V rámci aktivity **Narodit se, žít, pracovat a zestárnout na venkově** bylo uspořádáno 79 komunitních akcí ve 4 obcích, které oslovily 365 účastníků a podpořily mezigenerační spolupráci a rozvoj komunitního života. Tyto aktivity přispěly k posílení sociální soudržnosti a podpoře místních komunit v regionu.

Došlo k ukončení projektu Místní akční plán vzdělávání v ORP Poděbrady III a připravoval se navazující projekt Místní akční plán vzdělávání v ORP Poděbrady IV. MAS nadále koordinovala pomoc ukrajinským uprchlíkům, organizovala jazykové kurzy, tábory pro děti a podporu při integraci do škol. Realizovala v rámci programu Nová zelená úsporám Light 30 žádostí (ze 100 podaných), nadále udělovala značku Polabí – regionální produkt® a také se účastnila festivalu Leaderfest 2023. Podle tabulky 4 můžeme vidět vývoj počtu členů v rámci období 2014-2024, kdy můžeme vidět, že celkový počet členů zlehka roste, až na období pandemie COVID-19, kdy tento počet klesl. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2024b)

4.3 Sumarizace operačních programů MAS Mezilesí

V rámci implementace SCLLD pro období 2014–2020 MAS Mezilesí úspěšně administrovala 4 klíčové operační programy, které významným způsobem přispěly k rozvoji celého regionu.

V oblasti **IROP** zaměřeného na podporu oblasti dopravy, vzdělávání a oblast sociálního bydlení bylo vyhlášeno 6 výzev. Do těchto výzev bylo celkem administrováno 14 projektů v celkové výši přes 47,2 mil. Kč. Podařilo se realizovat 12 projektů v celkové výši přesahující 42,5 mil. Kč, s celkovou proplacenou dotací 39 597 583,53 Kč.

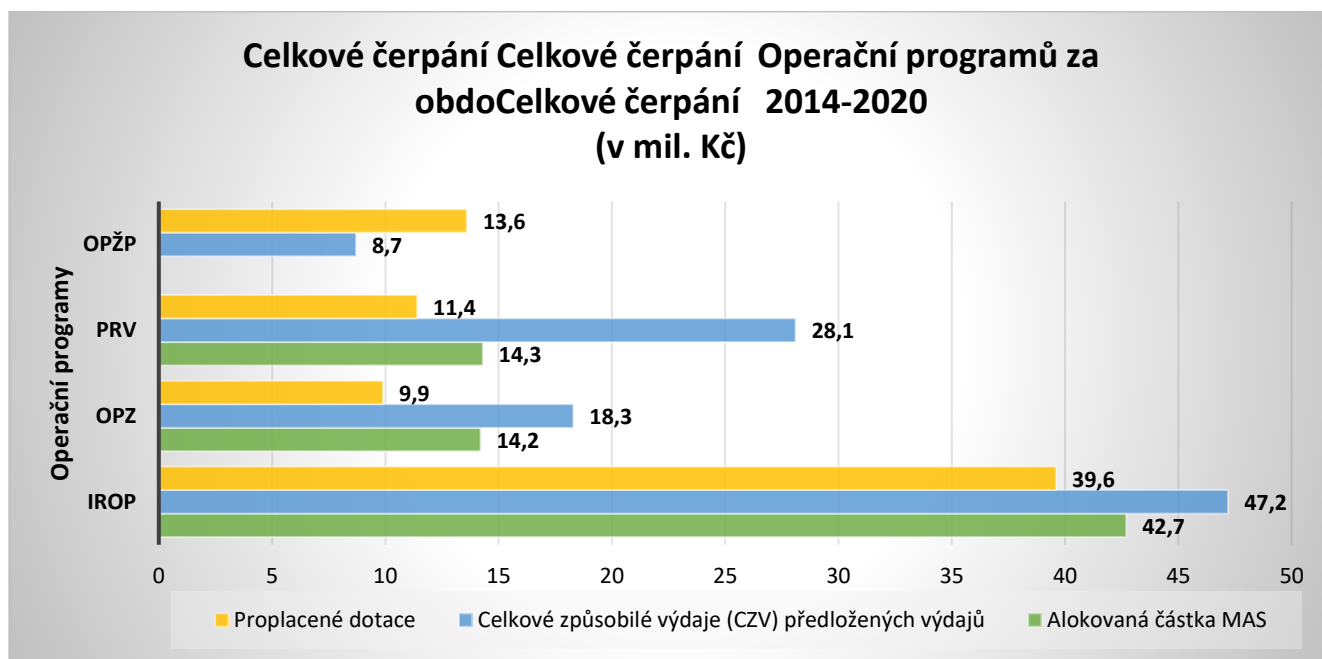
V rámci **OPZ** zacíleného na podporu sociálních služeb a sociálního začleňování a prorodinná opatření bylo vyhlášeno 5 výzev. Administrováno bylo 12 projektů v celkové výši

více než 18,3 mil. Kč. Z těchto projektů bylo 9 realizovaných v celkové výši přes 14 mil. Kč, úspěšně ukončeno a realizováno bylo 8 projektů s celkovou dotací 9 860 669,32 Kč.

Nejrozsáhlejší aktivita probíhala v rámci **PRV** cílího na zlepšení životních podmínek lidí na venkově a podpoření udržení rozvoje venkovských oblastí bylo vyhlášeno 7 výzev a administrováno bylo 55 projektů s celkovými výdaji přes 45,9 mil. Kč. Z celkových 55 projektů je 14 projektů v celkové výši 7,9 mil. Kč ve fázi realizace nebo fázi kontroly před proplacením dotace. Mezi úspěšně realizované a vyplacené patří 31 projektů s celkovými výdaji přesahujícími 27,6 mil. Kč s výší dotace přes 11,4 mil. Kč.

V oblasti **OPŽP** zaměřeného na ochranu a péči o přírodu a krajinu, konkrétně na přirozené funkce krajiny a zlepšení kvality prostředí v sídlech, byly vyhlášeny 2 výzvy. V rámci kterých byly administrovány 3 projekty s celkovými výdaji přes 8,7 mil. Kč, a z toho byl 1 projekt realizován s celkovou výší 1,3 mil. Kč.

V následujícím grafu (obrázek 3) lze vidět celkové čerpání z Operačních programů za období 2014–2020, u OPŽP nejsou dohledatelná data o alokaci pro MAS Mezilesí. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2024b)

Obrázek 3: Celkové čerpání z Operačních programů za období 2014–2020

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z MAS Mezilesí (2025)

Tabulka 7: Vývoj členů MAS v období 2014-2024

Rok	Fyzické osoby	Podnikatelské subjekty	Nestátní neziskové organizace	Obce či zástupce veřejného sektoru	Počet členů MAS
2014	14	8	6	21	49
2015	14	8	6	22	50
2016	15	7	7	24	53
2017	15	7	7	24	53
2018	15	4	10	24	53
2019	15	4	10	24	53
2020	15	4	9	23	51
2021	15	4	9	23	51
2022	15	8	8	23	54
2023	14	8	8	23	53
2024	15	7	9	25	56

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z výročních zpráv MAS Mezilesí (2025)

Tabulka 7 znázorňuje vývoj členské základny MAS mezi lety 2014 až 2023. Počet fyzických osob se pohyboval od 14 do 15 členů. Podnikatelské subjekty zaznamenaly pokles z 8 na 4 členy v letech 2018 až 2021, ale v roce 2022 se vrátily na původních 8 členů. Nestátní neziskové organizace vykázaly nárůst z 6 na 10 členů v roce 2018 a následně se stabilizovaly na 8 členech. Obce či zástupci veřejného sektoru zůstali od roku 2018 stabilní s 23 až 24 členy, teprve v roce 2024 dosáhli 25 členů. Celkový počet členů MAS kolísal mezi 49 až 56, přičemž v roce 2024 dosáhl 56 členů, což představuje mírný nárůst oproti roku 2014. Nejvýznamnější změny se týkaly podnikatelských subjektů s dočasným poklesem a nestátních neziskových organizací s výrazným nárůstem, zatímco ostatní kategorie zůstaly stabilní. Data demonstrují celkovou stabilitu MAS doprovázenou vnitřními změnami v zastoupení jednotlivých sektorů.

4.4 Mid-term evaluace MAS Mezilesí a její zhodnocení

MAS v rámci každé SCLLD za dané období provádí tzv. **mid-term evaluaci realizace SCLLD** (dále jen „evaluace“), také se provádí tzv. ex-post evaluace realizace SCLLD, avšak tuto evaluaci MAS Mezilesí ještě neprovedlo. Cílem evaluace je provedení hodnocení realizace integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje na úrovni nositele, v tomto případě MAS Mezilesí, v programovém období 2014-2020. Tato evaluace se provádí na základě Zadání vydaného MMR-ORP. Jedná se o tzv. **sebehodnotící metodu** za pomoci předepsaných metod

a postupů. Dochází k vyplnění sebeevaluačních tabulek na základě znalostí a zkušeností z dosavadní realizace SCLLD, které mají pracovníci, jež zpracovávají tuto evaluaci. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2019b, s. 6-7)

V rámci evaluace MAS Mezilesí hodnotí procesy, jako jsou příprava výzev, vyhlášení a příjem žádostí, hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů, animační činnosti (animace a komunikace). (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2019b, s. 8)

Ze samotné evaluace vyplývají určitá pozitiva, negativa při provádění procesů Místní akční skupinou a opatření proti negativům. Mezi vypsána pozitiva lze zařadit (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2019b, s. 9-17):

- a) Časté kontrolování webových stránek a komunikace s řídicím orgánem nebo ministerstvem ohledně možných změn pravidel výzev,
- b) účast na školení, využívání zkušeností z realizovaných výzev, dodržování postupů z příruček, informování ze seminářů, pečlivá příprava prezentovaných materiálů
- c) včasná příprava a konzultace s řídicím orgánem, včasné rozhodování příslušných orgánů, včasné prostudování postupů pro zadání,
- d) průběžná kontrola a evidence podaných žádostí, dlouhodobá příprava, průběžné konzultace,
- e) informování prostřednictvím webu MAS, e-mailovou komunikací, komunikací s potencionálními žadateli a provádění konzultací, včasná komunikace s žadateli a reflexe jejich potřeb,
- f) správný výběr kvalifikovaného externího hodnotitelé, využití externího uložení, předávání podkladů s časovým předstihem,
- g) vytvoření a pravidelné doplňování přehledné tabulky na hodnocení žádostí,
- h) informování prostřednictvím změny stavu projektu v MS2014+, zveřejnění výsledků hodnocení a výběru projektů na webu MAS,
- i) osobní setkávání je nejefektivnější forma z hlediska relevance a aktuálnosti informací.

V rámci prováděných procesů bylo spatřeno vícero negativ, nežli pozitiv. Mezi tyto negativa patří (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2019b, s. 9-17):

- a) Častá četnost změn podkladů z důvodu postupného zveřejňování a doplňování podkladů na webu řídicího orgánu a dlouhé prodlevy mezi jednotlivými kroky příprav,
- b) nedostatečná personální kapacita, zdlouhavá příprava podkladů v rámci MAS, počáteční prodleva způsobená nepochopenými a rozpornými požadavky řídicího orgánu (Ministerstva zemědělství) a z toho vyplývající změna SCLLD před vyhlášením prvních výzev,
- c) z důvodu zdlouhavé přípravy preferenčních kritérií ze strany řídicího orgánu dochází ke změnám potřeb území,
- d) nenastavování nejzazšího data zpracování, ze strany řídicího orgánu zdlouhavý proces schvalování jednotlivých kroků, problémy vypořádání ze strany MAS, nepříliš častá komunikace s řídicím orgánem, jež vede k nedorozumění,
- e) konkretizace informací pro spěšnou realizaci výzvy,
- f) nedostatečné zdůrazňování možností konzultací, jež vede k malému množství dotazů a následnému neúspěchu projektů,
- g) chaotická organizace termínů.

MAS vytvořila určitá opatření, díky kterým by měla předejít určitým negativům. Mezi tyto opatření patří (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2019b, s. 9-17):

- a) Zlepšení rozvrhu prací, časových možností a důslednější dodržování termínů, nastavení nejzazšího data zpracování, provádět přípravy ve velkém předstihu před plánovanou výzvou,
- b) kontrola v pravidelných časových intervalech,
- c) obsáhlejší, častější a jasnější komunikace s řídicím orgánem v dostatečném předstihu,
- d) zjednodušení dohledání informací, vložit všechny informace do jednoho dokumentu, nikoliv do mnoha různých,
- e) velmi časté zdůrazňování možnosti konzultace,
- f) zlepšení organizace a pozvání s větším než nejmenším možným předstihem, lepší znalost pravidel,

- g) spolupracovat s obcemi na prezentování MAS na jejich webových stránkách, tisk letáků, zapojení médií,
- h) rozšíření databáze potenciálních žadatelů na základě opětovného průzkumu území.

Evaluace také zmiňuje problémy na úrovni MAS a jejich současný stav. Převážně na území MAS se nacházejí trvalí problémy, jež se nedaří vyřešit. Pár stagnujících problémů, jež se nějakým způsobem řeší a jeden zlepšující se problém, kam patří: Málo realizovaných komplexních pozemkových úprav. (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2019b, s. 33-38)

V trvalých problémech lze nalézt (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2019b, s. 33-38):

- a) Markantní rozdíl v sociodemografických ukazatelích mezi Poděbrady a ostatními obcemi MAS Mezilesí
- b) Trend stárnutí obyvatelstva MAS Mezilesí
- c) Stagnující počet dokončených bytů MAS Mezilesí
- d) Téměř nulová infrastruktura sociálních bytů
- e) Nízká zasíťovanost kanalizací a ČOV
- f) Výzvy v odpadovém hospodářství
- g) Lokální energetická soběstačnost
- h) Špatný stav komunikací, ekologická zátěž dopravou, nevyhovující dopravní obslužnost, nerozvinutá síť pro cyklodopravu
- i) Špatný technický stav objektů občanské vybavenosti včetně obecní infrastruktury jako veřejné osvětlení, rozhlas apod., nedostatek technického vybavení (kropicí vozy apod.)
- j) Zachování a rozšíření zdravotnických služeb
- k) Kapacitně a funkčně nevyhovující síť sociálních služeb
- l) Lokálně nedostatek kapacit školního a předškolního vzdělávání a špatný technický stav budov a učeben
- m) Region MAS Mezilesí, s výjimkou Poděbrad a okolí, není představitelem oblasti s rozvinutým cestovním ruchem
- n) Nezájem o místní dění, nedostatečné financování spolkových aktivit

- o) Malá rozloha lesních ploch
- p) Nízká rozmanitost krajiny a ekosystémů
- q) Problémy s vodou v krajině – sucho, povodně, znečištění

V rámci stagnujících problémů jsou zmíněny tyto (Místní akční skupina Mezilesí, z. s., 2019b, s. 36):

- a) Úbytek počtu podnikatelů
- b) Struktura nezaměstnanosti a dojížděka za zaměstnáním
- c) Úbytek zemědělců a jejich nedostatečná inovace a diverzifikace

Každý z trvalých i stagnujících problémů má vždy u sebe zmíněné potřeby. Takové potřeby, které by dokázaly daný problém řešit, zároveň jsou u každého problému uvedeny možné fondy využitelné na financování navrhovaných potřeb.

Ze získaných informací, které jsou uvedeny v předchozích kapitolách vyplývá, že MAS Mezilesí v průběhu svého vývoje postupně získává zkušenosti s různými typy projektů, její činnost se zaměřuje do různých odvětví, daří se jí získávat finanční prostředky a realizovat tak záměry územních členů.

V rámci své evaluace shrnuje kladné i záporné poznatky o své činnosti. Vytváří opatření pro odstranění nedostatků. Současně existují i trvalé problémy, které se jí nedaří odstranit, jako např. téměř nulová infrastruktura sociálních bytů, špatný stav komunikací, zachování a rozšíření zdravotnických služeb atd. Mezi dlouhodobé problémy, které se daří zlepšovat patří větší realizace komplexních pozemkových úprav. Mezi nedostatky, které aktivně řešila MAS Mezilesí patřila nedostatečná personální kapacita. Tuto oblast se nyní podařilo stabilizovat.

5 ROZHOVORY A JEJICH VYHODNOCENÍ

Část výzkumného šetření v rámci kvalitativního výzkumu bylo provedeno metodou polostrukturovaného rozhovoru. Tato metoda byla zvolena z důvodu možného podrobnějšího zjištění subjektivních názorů a také celkového pohledu respondentů rozhovoru k dané problematice. Rozhovory, neboli interview, probíhaly v členských obcích MAS Mezilesí, jak ve více aktivnějších obcích, tak i v těch, které se tolik neangažují do činnosti MAS. Polostrukturovaný rozhovor obsahoval 20 otázek, které jsou uvedené v příloze A této práce.

Pro praktické šetření byla využita nepravděpodobnostní metoda výběru výzkumného souboru, a to účelový výběr.

Metoda účelového výběru je zřejmě nejpoužívanější metodou výběru, s jakou se u kvalitativního přístupu lze setkat. Jedná se o metodu, kde výzkumník vybírá své respondenty podle svých potřeb nebo potřeb výzkumu. Výzkumník cíleně vyhledává účastníky výzkumu dle jejich vlastností, kdy kritériem je právě určitá vlastnost nebo stav. (Mioviský, 2006, s. 130)

Výběr respondentů byl zaměřen na členské obce v MAS Mezilesí. Došlo k oslovení celkem 29 zástupců obcí v rámci MAS Mezilesí, s poskytnutím rozhovoru souhlasilo pět zástupců obcí, přičemž se převážně jednalo o starosty a jednu obec zastupoval v rozhovoru místostarosta. Respondenti byli převážně muži, pouze v jednom případě se jednalo o ženu. Průměrná délka práce respondentů ve vedení obce je 11 let. Průměrná délka spolupráce obce s MAS Mezilesí je 8 let. Celkem bylo osloveno 29 obcí. V jednom případě zodpověděl dotazy zástupce obce elektronicky, kdy písemně odpověděl na zasláné dotazy.

V rámci výzkumného šetření byla dodržena ochrana osobních údajů všech dotazovaných respondentů. Před započítím rozhovoru byly respondenti vždy seznámeni s nahráváním rozhovoru a využitím informací z něj do akademické práce. Respondenti odpovídali na otázky dobrovolně.

Na jednotlivých členských obcích MAS Mezilesí byli osloveni starostové obcí a byli požádáni o poskytnutí rozhovoru. V každé obci došlo k rozhovoru buď se starostou nebo místostarostou, kteří měli na starost činnosti týkající se MAS. V rámci rozhovoru bylo dbáno na dodržování potřebných fází rozhovoru, tj. zahájení rozhovoru, průběh rozhovoru a jeho ukončení. V samotném rozhovoru, v rámci kterého byly kladeny dotazy vůči respondentovi vztahující se k praktické části diplomové práce, byla snaha respondentům pečlivě naslouchat a doptávat se na případné nejasnosti, či na detaily, které by byly pro výzkumné šetření důležité.

V závěru rozhovoru bylo respondentům poděkováno za jejich ochotu věnovat svůj čas výzkumnému šetření.

V návaznosti na cíl práce, kterým je zhodnotit vývoj činnosti prováděné Místní akční skupinou Mezilesí a dopady této činnosti na regionální rozvoj, je účelem této části výzkumného šetření porovnat názory zástupců členských obcí MAS Mezilesí na vývoj činnosti Místní akční skupiny Mezilesí a dopady této činnosti na regionální rozvoj.

Pro vyhodnocení výzkumného šetření byly stanoveny otázky pro rozhovor tak, aby odpověděly na vedlejší výzkumné otázky, resp. v závěru na hlavní výzkumnou otázku. Každý respondent má své číslo dle pořadí, ve kterém byly provedeny rozhovory.

Hlavní výzkumná otázka:

Jaké konkrétní dopady vnímají zástupci členských obcí v souvislosti s členstvím a spoluprací s MAS Mezilesí?

V návaznosti na hlavní výzkumnou otázku byla dále formulována trojice vedlejších výzkumných otázek:

Jak spolupráce s MAS Mezilesí ovlivňuje rozvoj obcí v regionu a jaké faktory tuto spolupráci posilují nebo omezují?

Jak celkově hodnotí obce činnost MAS?

Proč a z jakého důvodu obce spolupracují s MAS a došlo ke změně důvodu spolupráce?

Odpovědi na tyto dílčí otázky jsou rozpracovány v následujících podkapitolách, které představují nejvíce relevantní části jednotlivých rozhovorů reagující na danou problematiku. V některých případech jsou využity konkrétní doslovné citace respondentů. Plná znění všech rozhovorů jsou obsažena v přílohách B-G otázky tazatele jsou v nich zvýrazněny tučně, odpovědi respondentů jsou obyčejným písmem.

5.1 Jak spolupráce s MAS Mezilesí ovlivňuje rozvoj obcí v regionu?

Respondent č. 1 se zmínil o tom, že za pomoci MAS dokázal uskutečnit projekt týkající se stavby dětského hřiště, které v jejich obci chybí. Na základě přímé zpětné vazby od občanů uvedl, že dětské hřiště velice přispělo k rozvoji jejich obce. Dále uvedl, že MAS poskytuje poradenství v podobě „sociálního projektu“, avšak ne obci, ale přímo občanům obce. Do budoucna se vyjádřil tak, že obec počítá s další spoluprací s MAS, která bude zaměřena na výzvy týkající se oprav veřejných budov, venkovní infrastruktury, silnic, stezek, krajiny

a biodiverzity. Mezi zásadní uvedl výstavbu stezek v krajině pro občany, které v rámci obce nemají nebo jsou zastaralé.

Respondent č. 2 uvedl, že ve spolupráci s MAS nyní realizují projekt rekonstrukce chodníků a parkovacích stání a veřejného osvětlení podél vytížené místní komunikace vedoucí ke sportovnímu areálu a nové zástavbě. Přičemž, pokud by spolupráce s MAS nebyla na tomto projektu, tak by obec neměla dostatek financí, aby projekt uskutečnila sama.

Respondent č. 3 se vyjádřil, že bez MAS by se určité projekty neuskutečnily, zmínil např. spolky pracující s mládeží a obstarání mimoškolní péče pro mládež. Jako pozitivum uvedl v rámci projektu příměstských táborů, že za pomoci projektu dochází k většímu začlenění lidí do komunit. Také uvedl „dostali jsme ty děti aspoň do toho sportu, přes ty prázdniny, což si myslím, že je úspěch“. Konstatoval, že se jedná o důvod obce opakovaně žádat o projekt příměstských táborů, a také z důvodu, že obec se snažila uskutečnit vlastní obecný tábor, avšak ten nevyšel.

Respondent č. 4 odpověděl tím, že za pomoci spolupráce MAS provádí komunitní akce, které by se bez MAS sice konaly, avšak ne tak často. Uvedl, že za pomoci komunitních akcí dochází k větší socializaci lidí a občané mají důvod, proč se více potkávat.

Respondent č. 5 konstatoval „*my už jsme v takové fázi, že spíš koukáme, jak ten projekt finančně náročný celkově je, protože řeknu třeba nějaké malé projekty, které podporuje třeba MASka, tak do toho ani třeba nejdem. Protože to zbytečně zatěžuje náš aparát administrativně a ten přínos z toho není nikdy tak velký*“. Také zdůraznil jeden z novějších projektů na kterém pracuje jiná osoba s MAS týkající se mezigeneračního setkávání. Zmínil se, že tento projekt se mu velice zamlouvá a bez spolupráce MAS a bez možnosti čerpat finanční prostředky by takový projekt nebyl možný. Také uvedl, že jakýkoliv projekt „*který je umožní se setkat, rozvíjet nějakou zajímavou nebo volnočasovou aktivitu, je prostě pro nás přínosný a je to pro nás prioritou, protože jakmile ty lidi spolu uměj komunikovat, uměj spolu mluvit, uměj spolu žít, tak si myslím, že potom dokážou vytvářet spokojenou obec*“. Dále uvedl projekt, který se konal ve spolupráci MAS, který se zaměřil na chodníky, bezbariérovosti a autobusových zastávek.

Respondenti na vedlejší otázku „**Jak spolupráce s MAS Mezilesí ovlivňuje rozvoj obcí v regionu?**“ odpovídali shodně v tom, že spolupráce s MAS Mezilesí přispěla k rozvoji jejich obce. Za pozitivní faktory považují např.: zlepšení soudržnosti obyvatel, kteří se sdružují díky projektům MAS ve volnočasových aktivitách, pořádání komunitních akcí pro obyvatele obce,

zapojení mládeže do mimoškolních aktivit, vybudování dětského hřiště, rekonstrukce infrastruktury v obci. Omezení vnímají v oblasti např.: administrativní náročnosti u krátkodobých projektů, byrokratické zátěži.

5.2 Jak celkově hodnotí obce činnost MAS?

Respondent č. 1 konstatoval, že hodnotí činnost MAS velice pozitivně. Došlo k navázání kontaktu velice rychle a jsou neustále ve spojení v různých otázkách. Podle jeho názoru udělal správné rozhodnutí a rozhodně má spolupráce přínos pro obec.

Respondent č. 2 odpověděl tím způsobem, že řízení projektů má nějakou časovou náročnost pro obec, avšak díky kanceláři MAS jsou schopni to zvládat. Pozitivně hodnotí postupný vývoj MAS a zkvalitňování jejího personálu a vybavení kanceláře. „...což je zase výhodou pro nás jako pro ty členy, že víme, že tam máme nějakou oporu.“

Respondent č. 3 zdůrazňuje, že dopady MAS na jejich obec jsou minimální. Poukazuje na akce obce a hlavní investiční akce, které obec provádí, že jsou většího rázu, než co momentálně MAS nabízí a musí si tím pádem poradit sami. Na druhou stranu uvedl, že za pomoci MAS připravili projekt, nákup elektrovozítka, který má napomáhat s dodáváním jídla do mateřské školky a do plánující dětské skupiny. Dále uvedl negativum související s MAS, které se týkalo velké byrokratické zátěže u projektu na příměstské tábory, avšak tento problém s MAS již vyřešili.

Respondent č. 4 hodnotí činnost MAS pozitivně a vyjadřuje se, že za pomoci MAS provádí opakovaně komunitní akce, avšak zároveň spolu řešili projekt, za pomoci kterého získali finance ze Zemědělského intervenčního fondu na traktůrek. Dále uvedl, že se MAS pořádá různé zasedání a akce, na kterých se sejdou různí územní členové. Za pomoci těchto zasedání získávají informace o konání v jiných obcích a vnímají nové nápady, které by vylepšili život občanům v jejich obci. Také vyjádřil určitou překážku při spolupráci s MAS. Tato překážka se týkala projektu konání komunitních akcí, kde bylo zapotřebí, aby obyvatelé podepisovali svoji účast.

Respondent č. 5 vyjádřil zalíbení v přístupu ze spodu („bottom-up“). Poukázal na „podnikatele, ty menší, začínající, tak v podstatě nemají šanci si na něco rozumného šáhnout, protože bez nějakého poradního orgánu nebylo to, tak ten člověk umí třeba perfektně dělat práci na housky nebo být dobrý na poli, ale těžko bude psát dotační politiku. A když vznikne něco od spodu, někdo začne sbírat data, co by bylo dobré, co by se vám hodilo v území, co byste potřebovali, ať už to jsou vyvážecí stroje, ať už to jsou nějaké stroje do země, nebo naopak třeba

do nějakého provozu, nařízení a tak dále, tak to bylo strašně fajn, hledě na to, že ta MASka jí nabízela jakousi pomoc, dělala školení pro ty jednotlivé lidi“. Nadále zmiňuje, že za pomoci komunikace s MAS vzešlo mnoho projektů, uvedl příklad dětského klubu, který provozují již 9 let. Zároveň uvedl sociální pracovníky, kteří přinášejí podporu v oblasti sociální, kteří napomáhají lidem se seznamovat a také pomáhají s vyplňováním dokumentů starším lidem, kteří to sami nezvládnou.

Na druhou dílčí otázku „**Jak celkově hodnotí obce činnost MAS?**“ odpověděli 4 respondenti tak, že hodnotí spolupráci velmi pozitivně. Rozdíly mezi respondenty byly patrné v tom, zda s MAS vstupují do velkých projektů či pouze do jednotlivých akcí. Jeden z respondentů zmiňoval administrativní a časovou náročnost projektů, avšak na druhé straně pozitivně hodnotil pomoc a podporu ze strany kanceláře MAS v této oblasti. Jeden z respondentů velmi pozitivně hodnotil postup MAS, která vytvořila strategii pro obce a pronikla do všech potřebných odvětví a rovněž pozitivně hodnotil využití metody LEADER a zapojení lidí od spodu.

5.3 Proč a z jakého důvodu obce spolupracují s MAS a došlo ke změně důvodu spolupráce?

Respondent č. 1 odpověděl, že hlavním důvodem bylo „že existuje nějaká regionální asociace nebo jakoby uskupení, který se vyznaží v krajských otázkách“, k tomu dodal, že důvodem je také lokální řešení věcí a dotace. Uvedl, že jedním z důvodů, proč žádala obec o členství byla spolupráce mezi obcemi v regionu a doplňuje, že posílení této spolupráce se částečně koná prostřednictvím setkávání pořádané MAS, avšak ocenil by posílení spolupráce ve větším rozsahu.

Respondent č. 2 zmínil, že ke spolupráci obce s MAS Mezilesí vedly dva důvody „jednak jsme příhraniční obec ORP Kolín a na pomezí jsou ORP Poděbrady, takže měli jsme tu možnost si do jisté míry vybrat mezi MAS Mezilesí a MAS Zálabí. A ten druhý důvod, že dosavadní spolupráce s MAS Zálabí podle mínění mého a kolegů v radě nepřinášela takový efekt, jaký jsme očekávali, tak jsme zkusili si vybrat variantu spolupráce s jinou MASkou Mezilesí, kde nám zatím ta spolupráce vyhovuje víc“. Dále konstatuje, že MAS posiluje spolupráci mezi obcemi v regionu. Přičemž uvádí, že v jejich obci na pomezí ORP Kolín a ORP Poděbrady to vnímá pozitivně, a že se spolupráce propojuje i napříč hranicemi, které jsou administrativně stanovené.

Respondent č. 3 odpověděl, že potřebovali vstoupit do MAS, která obci něco nabídne, jelikož MAS Podlipansko obci něco nabízela, ale úplně to obci nevyhovovalo z důvodu vedení a vůbec chování se MAS. Také uvedl, proč vůbec spolupráce s MAS Mezilesí kdysi nastala. Uvedl, že důvodem bylo pořádání příměstských táborů pro děti, což byl projekt, který probíhá přes tři roky a má poskytnout podporu rodičům, aby mohli chodit do práce a o prázdninách děti měly zajištěný program.

Respondent č. 4 odpověděl, že ke spolupráci je navedla bývalá starostka pracující v MAS Mezilesí, další důvodem byly začátky pořádání komunitních akcí a poradenství poskytované kanceláří MAS.

Respondent č. 5 konstatoval, že spolupráce s MAS byl podnět, že je to cesta do budoucna pro obec a také, že se obci zamlouvala MAS, jako jakýsi hodnotitel nebo doporučující orgán, které projekty vybrat. Uvedl, že dalším důvodem bylo, že obec cílila na potřebu zpracovat strategii území a potřebu nějakým stylem cílit dotační politiku od spodu, nikoliv ji formovat ze shora. Dále zmínil, že spolupráce s MAS má určitě přínos pro obec, a to už v podobě setkávání lidí, jejich vzájemné komunikaci a společného tvoření strategie, jelikož každý územní člen má jakýsi přínos.

Respondent č. 6 uvedl, že spolupracuje s MAS hlavně z důvodu podpory spolupráce mezi obcemi.

Na třetí vedlejší otázku „**Proč a z jakého důvodu obce spolupracují s MAS?**“ odpovídali respondenti různě. Dva respondenti uvedli, že ke spolupráci s MAS Mezilesí je vedla předchozí negativní zkušenost s jinou MAS a také nabídka dotačních titulů, které MAS Mezilesí nabízí. Dva respondenti uvedli, že pro ně bylo důležité zapojit obec do uskupení, které rozumí krajovým otázkám a dotacím. Jeden z respondentů uvedl, že pro spolupráci MAS se rozhodli zejména z důvodu navázání spolupráce mezi obcemi.

5.4 Shrnutí kvalitativní části výzkumu

V rámci praktického šetření byly osloveny členské obce MAS Mezilesí za účelem provedení polostrukturovaného rozhovoru. Charakteristiky těchto obcí se různí, liší se počtem obyvatel, lokalitou nebo aktuálními problémy, které potřebují řešit. Obce se dále liší formou spolupráce s MAS Mezilesí. Některé spolupracují pouze formou poradenství, workshopů a kontaktu s dalšími územními členy. Jiné obce aktivně vstupují do projektů a podílejí se na jejich realizaci spoluúčastí. K rozhovoru pro diplomovou práci svolilo 5 respondentů, jeden z oslovených zástupců obcí (respondent č. 6) odpověděl na zaslané otázky formou dotazníku. Odůvodnil to

tím, že nerealizují s MAS Mezilesí žádné projekty, ale spolupracují pouze v rámci poradenství a workshopů. Bylo provedeno 5 polostrukturovaných rozhovorů se zástupci členských obcí MAS Mezilesí.

Provedeným praktickým šetřením bylo zjištěno, že obce, které jsou členy skupiny MAS Mezilesí, hodnotí dopady činnosti MAS do jejich území pozitivně, žádný z respondentů nesdělil negativní zkušenost. Pokud se objevily nějaké výtky k činnosti, týkaly se administrativní zátěže, která spočívá zejména ve vyplňování velkého množství formulářů, prezenčních listin a dalších dokumentů.

Praktické šetření bylo zaměřeno nejen na naplnění hlavní výzkumné otázky, ale sledovalo také související možné překážky při uzavírání smlouvy s MAS. Jedná se konkrétně o administrativní náročnost spolupráce, která je již zmíněna výše. Spoluúčast obce na projektu byla ze strany respondentů rovněž hodnocena pozitivně, neshledávají v této otázce takovou komplikaci, která by vedla k odmítnutí projektu ze strany obce. Všichni respondenti se dále shodli na tom, že chtějí ve spolupráci s MAS Mezilesí pokračovat.

Každý z respondentů, s výjimkou respondenta č. 6, uvedl minimálně jeden z projektů, který ve spolupráci s MAS realizovali a přinesl pozitivní dopad do území obce či celého regionu. Výčet projektů byl různý, dle potřeb konkrétní obce, jednalo se např. o výstavbu dětského hřiště, pořádání a financování komunitních akcí, spolufinancování a pořádání příměstských táborů pro děti, výstavba autobusových zastávek, veřejného osvětlení, opravy komunikací apod.

Respondenti se vyjádřili k důvodům spolupráce s MAS Mezilesí různě. Byli vedeni potřebou získat ke spolupráci někoho, kdo rozumí projektům a dotacím, kdo může obci poskytovat poradenství. Dalším důvodem byla např. i změna v členství z jiné MAS na MAS Mezilesí.

Respondenti se k vývoji MAS vyjadřovali pozitivně, pouze dva z respondentů uvedli, že k vývoji MAS se nedokážou vyjádřit, protože spolupracují s MAS zatím jen krátce.

Na základě vyhodnocení vedlejších výzkumných otázek lze na hlavní výzkumnou otázku **„Jaké konkrétní dopady vnímají zástupci členských obcí v souvislosti s členstvím a spoluprací s MAS Mezilesí?“** odpovědět následovně:

Oslovení respondenti hodnotí spolupráci s MAS Mezilesí pozitivně. Spolupráce přispěla k rozvoji obcí, a to nejen v rámci rozvoje infrastruktury, ale zejména v rámci sociálních vztahů, zvýšení nabídky volnočasových aktivit, budování dětských hřišť, pořádání komunitních akcí,

zajištění sociálního poradenství přímo pro občany obce atd. Kladně je ze strany respondentů hodnocena pomoc a podpora ze strany kanceláře MAS Mezilesí při zpracování projektů. Dalším pozitivem nastavené spolupráce je i vzájemná komunikace mezi členskými obcemi, jejich setkávání a společné řešení problémů regionu. Respondenti zmiňovali určitá omezení, která spočívají v administrativní náročnosti, byrokratické zátěži, které jsou spojeny s jednotlivými projekty či pořádanými akcemi přes MAS Mezilesí. Všichni respondenti se shodně vyjádřili, že i přes tyto komplikace mají v úmyslu spolupracovat s MAS i nadále, neboť je to ku prospěchu obce i obyvatel. Na spolupráci s MAS Mezilesí respondenti nejvíce oceňují metodu LEADER, která umožňuje územním členům konkretizovat své potřeby a dle toho zaměřit strategii MAS. Dalším pozitivem spolupráce je, dle jednoho z respondentů, zkvalitňování jejího personálu a vybavení kanceláře MAS, většina respondentů se shodla na proaktivním přístupu ze strany pracovníků MAS Mezilesí, kteří obratem reagují na jejich dotazy či žádosti o pomoc.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo zhodnotit vývoj činnosti prováděné Místní akční skupinou Mezilesí a dopady této činnosti na regionální rozvoj.

Teoretická část práce je rozdělena do dvou hlavních kapitol. První z nich pojednává o regionálním rozvoji a jeho politice, charakterizuje různé teoretické přístupy, které byly během historického vývoje u regionálního rozvoje využívány. Druhá kapitola charakterizuje místní akční skupiny, jejich formování, vývoj, hlavní cíle a principy fungování. Jedna z podkapitol se věnuje metodě LEADER, která je charakteristická pro činnost místních akčních skupin.

V rámci postupného naplňování cíle diplomové práce tak bylo zjištěno, že místní akční skupiny jsou organizace, které se začaly formovat kolem roku 2002 a jejich cílem bylo proniknout na venkov a do menších obcí a přinést tam zlepšení životní úrovně obyvatel a podporovat zemědělství. Finanční prostředky pro realizaci této činnosti získávají z Evropské unie a z národních programů. Jejich činnost je založena na principu „zezdola“ (tzv. bottom-up), tento princip využívá iniciativy místních obyvatel a komunit, tímto se daří naplňovat konkrétní potřeby daného území. V současnosti působí v České republice 180 místních akčních skupin.

Praktická část diplomové práce je rozdělena do tří hlavních kapitol. První z nich se zabývá teoretickými poznatky k metodice výzkumu, charakterizuje zvolenou výzkumnou metodu, popisuje výběr respondentů a zdůvodňuje, proč bylo přistoupeno k volbě této výzkumné strategie. Poslední podkapitola představuje MAS Mezilesí. Podrobně charakterizuje tuto organizaci, pozornost věnuje jejímu postupnému vývoji od roku 2005 do současnosti. Je zde popsán region, ve kterém MAS Mezilesí působí, pozornost je věnována i demografickým a statistickým údajům o členských obcích, které v MAS působí.

Druhá kapitola podrobně popisuje vývoj a činnost MAS Mezilesí v období před pandemií COVID 19 a po ní, neboť pandemie se promítla negativně i do činnosti MAS, a to především v omezení prezenčních aktivit a přesunu mnoha aktivit do online prostředí. Další z podkapitol se věnuje souhrnu činnosti MAS Mezilesí v oblasti operačních programů za období 2014-2020, popisuje čerpání finančních prostředků z těchto programů a celý souhrn doplňuje grafické znázornění. Podkapitola s názvem „Mid-term evaluace MAS Mezilesí“ popisuje sebehodnocení této organizace, pozitivní a negativní faktory, problémy, které jsou v řešení a dlouhodobé problémy, které se zatím řešit nedaří.

Poslední kapitola praktické části charakterizuje již samotné praktické šetření a přináší i vyhodnocení výzkumného bádání. Popisuje podrobně celý proces, během kterého byly formou polostrukturovaného rozhovoru zjišťovány poznatky a informace k činnosti MAS Mezilesí ze strany územních členů. Neopomíjí etickou stránku výzkumu, charakterizuje výběr respondentů a popisuje, jak probíhal jejich výběr a následně i celý rozhovor. V návaznosti na cíl práce bylo účelem výzkumného šetření porovnat názory zástupců členských obcí MAS Mezilesí na vývoj činnosti Místní akční skupiny Mezilesí a dopady této činnosti na regionální rozvoj. Pomocí shrnutí a porovnání odpovědí respondentů na vedlejší výzkumné otázky bylo možné odpovědět na otázku hlavní, která vychází z cíle celé diplomové práce.

Výsledky výzkumného šetření přinesly zjištění, že respondenti jsou s činností MAS Mezilesí spokojeni a dopady její činnosti do území hodnotí pozitivně. Mají zájem s MAS nadále spolupracovat a čerpat z jejich grantů či projektů další finanční prostředky pro zkvalitnění a zpříjemnění života v jejich obci a regionu.

Na závěr je vhodné podotknout, že poznatky získané z této diplomové práce není možné zobecňovat. Mohou ale přinést zpětnou vazbu pro vedení a pracovníky MAS Mezilesí, a dále pak podstatné informace pro obce či jiné subjekty, které zatím s členstvím v MAS váhají a ještě k němu nepřistoupily.

POUŽITÁ LITERATURA

ADEOYE-OLATUNDE, Omolola A. a Nicole L. OLENIK, 2021. Research and scholarly methods: Semi-structured interviews. *JACCP: JOURNAL OF THE AMERICAN COLLEGE OF CLINICAL PHARMACY* [online]. 4(10), 1358-1367 [cit. 2025-03-02]. ISSN 2574-9870. Dostupné z: doi:10.1002/jac5.1441

BACON-SHONE, John, 2022. *Introduction to Quantitative Research Methods* [online]. Graduate School The University of Hong Kong, 301 s. [cit. 2025-03-09]. ISBN 978-988-12813-0-2. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/265793712_Introduction_to_Quantitative_Research_Methods

BAŘTIPÁNOVÁ, Iveta, 2023. Místní akční skupiny podporují vztah obyvatel k regionu. *Otevřené zahrady Jičínska* [online]. 18. 10. 2023 [cit. 2024-12-08]. Dostupné z: <https://www.otevrenezahrady.cz/co-se-deje/tiskova-zprava-mistni-akcni-skupiny-podporuji-vztah-obyvatel-k-regionu>

BEČICA, Jiří, 2013. Rozvoj venkova a metoda Leader u Místních akčních skupin v ČR. In: JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH. *Mezinárodní vědecká konference INPROFORUM 2013: „Zdroje a limity ekonomického růstu a předpoklady vývoje české ekonomiky“* [online]. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, s. 19-24 [cit. 2025-03-05]. ISBN 978-80-7394-440-7. Dostupné z: <https://omp.ef.jcu.cz/index.php/EF/catalog/view/19/18/43-1>

BERNARD, Josef, Daniel ČERMÁK, Michal ILLNER, Pavel NEJDL, Věra PATOČKOVÁ, Jana STACHOVÁ a Zdenka VAJDOVÁ, 2007. *Participace a partnerství v místní veřejné správě* [online]. Praha: Sociologický ústav AV ČR [cit. 2024-12-12]. Sociologické studie/Sociological Studies 07:10. ISBN 978-80-7330-130-9.

BINEK, Jan, Ondřej KONEČNÝ, Zdeněk ŠILHAN, Hana SVOBODOVÁ a Markéta CHALOUPKOVÁ, 2020. *MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY: LEADÉŘI VENKOVA?* Brno: Mendelova univerzita v Brně, 166 s. ISBN 978-80-7509-755-2.

BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ, 2020. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Vydání třetí, přepracované a doplněné. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-4566-7.

BUSETTO, Loraine, Wolfgang WICK a Christoph GUMBINGER, 2020. How to use and assess qualitative research methods. *Neurological Research and Practice* [online]. 2(1) [cit. 2025-03-02]. ISSN 2524-3489. Dostupné z: doi:10.1186/s42466-020-00059-z

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA, 2014. *Agrarian perspectives XXIII.: the community-led rural development* [online]. Praha: Česká zemědělská univerzita [cit. 2024-12-12]. ISBN 978-80-213-2545-6. ISSN 1213-7960. Dostupné z: <https://ap.pef.czu.cz/dl/49131?lang=en>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2024. *Data podle obcí, roky 2021 - 2023, s číselníky MAS* [Online, Excel]. Dostupné také z: https://csu.gov.cz/data_pro_mistni_akcni_skupiny_mas

- EUROPEAN COMMUNITIES, EUROPEAN COURT OF AUDITORS, 2018. *Partnerství veřejného a soukromého sektoru v EU: rozšířené nedostatky a omezené přínosy. Zvláštní zpráva č. 09, 2018* [online]. Lucemburk: Publications Office, 77 s. [cit. 2025-03-24]. ISBN 978-92-872-9534-7. ISSN 1977-5628. Dostupné z: doi:10.2865/25906
- EUROPEAN NETWORK FOR RURAL DEVELOPMENT, 2021. LEADER/CLLD explained. *European Network for Rural Development* [online]. 29. 6. 2021, 29. 6. 2021 [cit. 2024-05-22]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/enrd/leader-clld/leader-toolkit/leaderclld-explained_en.html
- HAMMARBERG, K., M. KIRKMAN a S. DE LACEY, 2016. Qualitative research methods: when to use them and how to judge them. *Human Reproduction* [online]. 2016-02-16, **31**(3), 498-501 [cit. 2025-03-02]. ISSN 0268-1161. Dostupné z: doi:10.1093/humrep/dev334
- HENDL, Jan, 2006. *Kvalitativní výzkum v pedagogice* [online]. 13 s. [cit. 2025-03-02]. Dostupné z: <https://capv.cz/wp-content/uploads/2020/05/Hendl.pdf>
- HENDL, Jan, 2023. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Páté, přepracované vydání. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1968-2.
- HOLEČEK, Jan, Jan BINEK, Iva GALVASOVÁ, Kateřina CHABIČOVSKÁ a Hana SVOBODOVÁ, 2009. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. Brno: GaREP, 74 s. ISBN 978-80-904308-2-2.
- JÁČ, Ivan, 2010. *Jedinečnost obce v regionu* [online]. [Praha]: Professional Publishing [cit. 2024-12-06]. ISBN 978-80-7431-038-6.
- JEŽEK, Jiří, Jan KOPP a Kateřina MIČUDOVÁ, 2020. *Požadavky na novou politiku rozvoje venkova* [online]. Plzeň: Západočeská univerzita, 144 s. [cit. 2024-12-07]. ISBN 978-80-261-0990-7. Dostupné z: https://www.nsmascr.cz/evt_file.php?file=4397
- JEŽEK, Jiří, Jaroslav DOKOUPIL, Lukaš KAŇKA, Alena MATUŠKOVÁ a Marta ŠLEHOFEROVÁ, 2014. *Regionální rozvoj* [online]. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, Univerzitní knihovna [cit. 2024-11-03]. ISBN 978-80-261-0462-9. Dostupné z: https://otik.uk.zcu.cz/bitstream/11025/16467/1/Regionalni_rozvoj.pdf
- LAKSHMAN, M., Leena SINHA, Moumita BISWAS, Maryann CHARLES a N. K. ARORA, 2000. Quantitative Vs qualitative research methods. *The Indian Journal of Pediatrics* [online]. **67**(5), 369-377 [cit. 2025-03-09]. ISSN 0019-5456. Dostupné z: doi:10.1007/BF02820690
- LAPÁČKOVÁ, Jana, 2013. Role místních akčních skupin je dávno jasná. *Zemědělec* [online]. 06. 02. 2013 [cit. 2024-12-08]. Dostupné z: <https://zemedelec.cz/role-mistnich-akcnich-skupin-je-davno-jasna/>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2019a. Místní akční skupina (MAS). *Dotace EU* [online]. [cit. 2024-11-03]. Dostupné z: [https://www.dotaceu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/m/mistni-akcni-skupina-\(mas\)](https://www.dotaceu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/m/mistni-akcni-skupina-(mas))
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2019b. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+* [online]. Třetí. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2024-11-03]. Dostupné

z: <https://mmr.gov.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2019c. *Co je strategie regionálního rozvoje 2021+* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2024-11-03]. Dostupné z: https://mmr.gov.cz/getmedia/14e213be-5485-4af7-874c-0aab1bc49b82/SRR21-trifold-final-13_3.pdf.aspx?ext=.pdf

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, 2021. *Metodika pro standardizace místních akčních skupin v programovém období 2014-2020* [Online]. 4. verze. Ministerstvo zemědělství [cit. 2024-12-10]. Dostupné z: https://szif.gov.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fprv2014%2Fopatreni%2Fleader%2F1481792777866%2F1611905860784.pdf

MIOVSKÝ, Michal, 2006. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada. Psyché. ISBN 80-247-1362-4. Dostupné také z: <http://www.digitalniknihovna.cz/mzk/uuid/uuid:f1fcf280-7893-11e5-99af-005056827e52>

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA HLINECKO, c2025. *Metoda LEADER a CLLD. Místní akční skupina Hlinecko* [online]. [cit. 2024-12-08]. Dostupné z: <https://www.mashlinecko.cz/leader-obecne>

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILESÍ, Z. S., 2015. *Výroční zpráva za rok 2014* [online]. 20 s. [cit. 2025-03-22]. Dostupné z: https://drive.google.com/file/d/1OClDb4hIWYzS8ww-YURtjWm-Z3Eam_O/view

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILESÍ, Z. S., 2016. *Výroční zpráva za rok 2015* [online]. 21 s. [cit. 2025-03-22]. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/11MImjWK5t7-DpIgVJtCYoBczUmmcab37/view>

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILESÍ, Z. S., 2017. *Výroční zpráva za rok 2016* [online]. 16 s. [cit. 2025-03-22]. Dostupné z: https://drive.google.com/file/d/14ZJDjJKT8jZFuUJ1JTZDq5FQX-q49X_P/view

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILESÍ, Z. S., 2018. *Výroční zpráva za rok 2017* [online]. 18 s. [cit. 2025-03-22]. Dostupné z: https://drive.google.com/file/d/1Hrrma_41hDE5w_01-mWIhRygvv_gbL/view

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILESÍ, Z. S., 2019a. *Výroční zpráva za rok 2018* [online]. 17 s. [cit. 2025-03-22]. Dostupné z: https://drive.google.com/file/d/18Pb1A3xT3L-kdf_jVBltmDzB1LTKP0UA/view

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILESÍ, Z. S., 2019b. *Evaluační zpráva: Mid-term evaluace realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Mezilesí pro období 2014 – 2020 (CLLD_16_02_102)* [Online, PDF]. 84 s. Dostupné také z: https://drive.google.com/file/d/1Mwo6rKtgE4nq949cW821kVc-_YgnNS2t/view

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILESÍ, Z. S., 2020. *Výroční zpráva za rok 2019* [online]. 20 s. [cit. 2025-03-22]. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/1YrK5RpuOrTWI9syrR8rm6lScCYmh1MYa/view>

- MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILEŠÍ, Z. S., 2021. *Výroční zpráva za rok 2020* [online]. 27 s. [cit. 2025-03-22]. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/1XWiFjkKr9cOU5hpTpxDLGDpbPZPTuKs8/view>
- MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILEŠÍ, Z. S., 2022. *Výroční zpráva za rok 2021* [online]. 32 s. [cit. 2025-03-22]. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/1m4AEXfJan0umBHdxUlfOEgmG9iYg0p3/view>
- MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILEŠÍ, Z. S., 2023. *Výroční zpráva za rok 2022* [online]. 35 s. [cit. 2025-03-22]. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/1MTLrdcq15695Ska9o17r2XgRPgkQldRg/view>
- MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILEŠÍ, Z. S., 2024a. Seznam členů MAS, zájmové skupiny a sektory. *MAS Mezilesí* [online]. [cit. 2025-03-26]. Dostupné z: <https://masmezilesi.cz/o-mas/clenska-zakladna/>
- MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILEŠÍ, Z. S., 2024b. *Výroční zpráva za rok 2023* [online]. 49 s. [cit. 2025-03-22]. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/1sGdxTi0WXW44ppw9MkOn7n8fFKTA5nsC/view>
- MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILEŠÍ, Z. S., c2025a. O MAS. *MAS Mezilesí* [online]. [cit. 2025-02-25]. Dostupné z: <https://masmezilesi.cz/o-mas/>
- MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILEŠÍ, Z. S., c2025b. MAS Mezilesí - Vzdělání. *MAS Mezilesí* [online]. [cit. 2025-02-28]. Dostupné z: <https://masmezilesi.cz/temata/mas-mezilesi-vzdelani/>
- MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILEŠÍ, Z. S., c2025c. MAS Mezilesí - Sousedé. *MAS Mezilesí* [online]. [cit. 2025-02-28]. Dostupné z: <https://masmezilesi.cz/temata/mas-mezilesi-sousedu/>
- MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILEŠÍ, Z. S., c2025d. MAS Mezilesí - Podnikatelé. *MAS Mezilesí* [online]. [cit. 2025-02-28]. Dostupné z: <https://masmezilesi.cz/temata/mas-mezilesi-podnikatele/>
- MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZILEŠÍ, Z. S., c2025e. MAS Mezilesí - Energetika. *MAS Mezilesí* [online]. [cit. 2025-02-28]. Dostupné z: <https://masmezilesi.cz/temata/mas-mezilesi-energetika/>
- MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA POMALŠÍ, 2016. Základní informace. *Místní akční skupina Pomalší* [online]. 25. října 2016, 15. 6. 2015 [cit. 2024-12-08]. Dostupné z: <https://www.maspomalsi.cz/zakladni-informace/>
- NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY, 2012. *Komunitně vedený místní rozvoj v praxi České republiky* [online]. Národní síť Místních akčních skupin České republiky [cit. 2024-12-10]. Dostupné z: https://www.luhacovskezalesi.cz/media/documents/isu_2014/komunitn%C4%9B_veden%C3%BD_m%C3%ADstn%C3%AD_rozvoj_v_praxi_%C4%8Desk%C3%A9_republiky.pdf
- NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY, 2015. *Metoda LEADER Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD): Rozvoj venkova se zapojením místních*

komunit [Online]. Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 16 s. [cit. 2025-04-28]. Dostupné z: https://www.nsmascr.cz/evt_file.php?file=3365

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, 2025. O nás. *Národní síť Místních akčních skupin České republiky*, z. s. [online]. 5. 3. 2025 [cit. 2025-02-28]. Dostupné z: <https://www.nsmascr.cz/o-nas/>

OECD, 2010. *Regional development policies in OECD countries* [online]. Druhé. Paris: OECD Publishing [cit. 2024-11-03]. ISBN 978-92-64-08722-4. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264087255-en>

OECD, 2019. *Linking Indigenous Communities with Regional Development*. Paris: OECD Publishing, 344 s. ISBN 978-92-64-69253-4.

OECD, 2023. *OECD Regional Outlook 2023: The Longstanding Geography of Inequalities* [online]. Paris: OECD Publishing, 154 s. [cit. 2024-12-06]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1787/92cd40a0-en>

OECD, c2009. *Regions matter: economic recovery, innovation and sustainable growth* [online]. Paris: OECD Publishing [cit. 2024-12-06]. ISBN 978-92-64-07652-5. Dostupné z: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/natl-ebooks/detail.action?docID=474055>

OLECKÁ, Ivana a Kateřina IVANOVÁ, 2010. *Metodologie vědecko-výzkumné činnosti* [online]. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 44 s. [cit. 2025-03-02]. ISBN 978-80-87240-33-5. Dostupné z: <http://krameriusndk.nkp.cz/search/handle/uuid:97a3bd80-75ab-11eb-9d4f-005056827e52>

POSTRÁNECKÝ, Josef, 2010. Regionální politika a regionální rozvoj v České republice. In: *Urbanismus a územní rozvoj* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, s. 10-16 [cit. 2024-11-03]. Dostupné z: https://www.uur.cz/media/olomkdqs/03_regionalni.pdf

REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS, c2024. Místní akční skupiny. *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2024-12-08]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/krajske-ris/karlovarsky-kraj/regionalni-informace/mistni-akcni-skupiny>

SARACU, Alina a Nicolae VIOREL, 2019. *Community-Led Local Development (CLLD): a tool for implementing regional development policies* [online]. Annals of "Dunarea de Jos" University of Galati [cit. 2024-12-12]. Dostupné z: doi:10.35219/eai158404097069

STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK, 2009. *Regionální politika a její nástroje* [online]. Praha: Portál [cit. 2024-12-06]. ISBN 978-80-262-0283-7. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/regionalni-politika-a-jeji-nastroje-3228/>

STRAUSS, Anselm a Juliet CORBIN, 1999. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Brno: Boskovice: Podané ruce; Albert, 196 s. SCAN. ISBN 80-85834-60-X.

ŠAFÁŘOVÁ, Barbora a Ivo ŠKRABAL, 2008. Mikroregiony a místní akční skupiny. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2024-11-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>

ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra, 2007. *Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji* [online]. Pardubice: Univerzita Pardubice [cit. 2024-12-06]. ISBN 978-80-7395-019-4. Dostupné z:

https://www.researchgate.net/profile/Vladimira-Silhankova-2/publication/47058082_Teoreticke_pristupy_k_regionalnimu_rozvoji/links/548468cf0cf2e5f7ceacce10/Teoreticke-pristupy-k-regionalnimu-rozvoji.pdf

VOJTÍŠEK, Petr, 2012. *Výzkumné metody: Metody a techniky výzkumu a jejich aplikace v absolventských pracích vyšších odborných škol* [online]. Praha: Vyšší odborná škola sociálně právní Praha, 54 s. [cit. 2025-03-02]. ISBN 978-80-905109-3-7. Dostupné z: <https://adoc.pub/vyzkumne-metody-metody-a-techniky-vyzkumu-a-jejich-aplikace-.html>

WINTER, František a Jan FLORIAN, 2012. *Podpora místních partnerství a předávání zkušeností od MAS* [Online, PDF]. Praha, 14 s. Dostupné také z: https://mze.gov.cz/public/web/file/181709/Predavani_zkusenosti_NS_MAS.pdf

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Otázky polostrukturovaného rozhovoru

Příloha B: Rozhovor 1 – rozhovor se starostou

Příloha C: Rozhovor 2 – rozhovor se starostou

Příloha D: Rozhovor 3 – rozhovor s místostarostou

Příloha E: Rozhovor 4 – rozhovor se starostkou

Příloha F: Rozhovor 5 – rozhovor se starostou

Příloha G: Dotazník 1 – dotazník vyplněný starostou

PŘÍLOHA A: Otázky polostrukturovaného rozhovoru

1. Jak dlouho působíte ve vedení obce a jaké funkce jste zastával/a? (myšleno zastupitel, radní, místostarosta, starosta)
2. Jak dlouho Vaše obec spolupracuje s MAS Mezilesí?
3. Proč se Vaše obec rozhodla s MAS Mezilesí spolupracovat?
4. Změnil se důvod pro spolupráci v průběhu času?
5. Jak hodnotíte dopady činnosti MAS na rozvoj Vaší obce?
6. Jak hodnotíte časovou náročnost této spolupráce? Bylo nutné vyčlenit na spolupráci s MAS ve Vaší obci pracovní sílu?
7. Jednou z podmínek získání projektů je spoluúčast obce, je výše spoluúčasti pro Vaši obec rozhodujícím faktorem při vstupu do projektu či nikoli?
8. Můžete uvést příklady konkrétních projektů nebo aktivit, které by bez podpory MAS nevznikly? Který z nich považujete za největší úspěch?
9. Jak tyto projekty ovlivnily život v obci?
10. Jedná se o projekty krátkodobé (do 1 roku), střednědobé (1-5 let) či dlouhodobé (5 let a více)?
11. Je některý z projektů pro Vaši obec přínosný natolik, že o něj žádáte opakovaně?
12. Přispěla MAS k posílení spolupráce mezi obcemi v regionu?
13. Dochází z Vašeho pohledu a zkušeností k vývoji MAS? Pokud ano, tak v jakém smyslu (pozitiva x negativa)?
14. Můžete uvést příklad, kdy MAS efektivně reagovala na potřeby Vaší obce a jaký to mělo dopad?
15. Jakým způsobem nejčastěji spolupracujete s MAS? (projekty, poradenství, networking atd.)
16. Jaké překážky jste při spolupráci s MAS identifikovali a jak ovlivnily výsledky? (administrativní, organizační apod.)
17. Jak MAS Mezilesí podporuje dlouhodobý rozvoj vaší obce v souladu se svou strategií?
18. Jak se Vaše obec zapojuje do tvorby nebo aktualizace strategie MAS a jak to ovlivňuje rozvoj obce?
19. Plánujete v budoucnu další projekty s MAS? Jaké oblasti by měly být prioritní?
20. Co byste na spolupráci s MAS ocenil/a nejvíce? A naopak, co byste vytkl/a, či co Vám při spolupráci chybí?

PŘÍLOHA B: Rozhovor 1 – rozhovor se starostou

„Dobrý den, pane starosto, chtěl bych vás seznámit s tím, že tento rozhovor bude nahráván a bude použit v mé diplomové práci, souhlasíte s tím?„

„Ano, dobrý den.“

„Dobrý den. Tak můžeme teda, jestli chcete nějakou konkrétní otázku, nebo postupně?“

„Klidně můžeme postupně, takže...“

„Tak, já se asi budu ptát. Tak jak dlouho působíte ve vedení obce a jaké funkce jste zastával?“

„Tak, ve vedení obce působím rok a půl, jako starosta a jako zastupitelem jsem byl předchozí čtyři roky.“

„Tak to jste vlastně odpověděl rovnou i na druhou otázku, teda na funkci starosty.“

„Jasně, už to vidím.“

„To nevadí. A jak dlouho Vaše obec spolupracuje s MAS Mezilesí?“

„Tak, spolupracujeme rok, protože já jsem vlastně po nástupu absolvoval několik schůzek s okolními starosty, a i s nějakýma jinýma asociacema.“

Tam jsem zjistil, že vlastně funguje spolek MAS vůbec celkové jako MASky od státu a tím pádem jsem kontaktoval naši regionální MAS Mezilesí a spojil jsem se s nimi a požádali jsme o členství, protože v předchozí volebním období nebo jakoby předchozí starosta nespolupracoval s MASkama.“

„Jo. A byl nějaký konkrétní důvod, proč jako jste spolupracoval s tom MASkou?“

„Tak pro mě ten důvod byl určitě vlastně vzhledem tomu, že existuje nějaká regionální asociace nebo jakoby uskupení, který se vyznaží v krajových otázkách a vůbec jako v týhle lokální, jak to říct, ve věci, který se řešej tady lokálně, tak mi to samozřejmě zajímalo, být v tomhle kontaktu. A druhá věc byly dotace.“

„Jo. Jo, takže vlastně vzhledem k tomu, jak to je krátká spolupráce, tak se nezměnil, asi hádám, ten důvod té spolupráce?“

„Nezměnil, ne.“

„A jak zatím, vzhledem k tomu, jak krátce spolupracujete hodnotíte dopady té činnosti u MASky na Vaši obec?“

„Za mě velice pozitivně, takže vlastně navázali jsme kontakt velice rychle a jsme ve spojení v otázkách, teďkon primárně v tom posledním roce jsme řešili jednu velkou dotaci, nicméně, abych teda odpověděl konkrétně na otázku, tak za mě pozitivně hodnotím. Určitě to mělo jako rozhodnutí, které jsem udělal, tak rozhodně mělo přínos.“

„Jo, dobře děkuju. A vzhledem k časový náročnosti, této spolupráce, jestli je zapotřebí vyčlenit nějakého pracovníka, nebo to řešíte vy sám z vlastního časového rámce?“

„Řeším to sám.“

„A je to teda nějakým způsobem časové náročný, hodně?“

„Tak administrativně asi ano, nicméně to je celkově, dotace jsou časově administrativní takže, nebo časově náročný, takže nemůžu hodnotit, jestli se jedná o to, jakoby spojení s MASkama, jestli časově náročný, versus vyřizování dotačního procesu, takže nemůžu.“

„No, jako obojí jako myšleno v tom.“

„No v podstatě, my jsme, loni, touhle dobou podávali žádost o jednu dotaci a v podstatě v rámci nějakých iterací dvouměsíčních je to víceméně kontinuální návazná spolupráce po celý rok do teďka.“

„Jo. Jo, jednou z podmínek získání projektů je spoluúčast obce, je výše spoluúčasti pro Vaší obce rozhodujícím faktorem při vstupu do projektu či nikoli.“

„Tak většinou u těch dotací se to pohybuje od nějakých 50 % až do 80 % příspěvku z dotace, to znamená od 50, co platí obce, až po nějakých 20 %, co platí obce. A my to zatím vyhodnocujeme tak, že to je pro nás důležitý za tu dotaci, protože vlastně já jakoby rozjíždím ten dotační proces na naší obci až pořádně já, protože předtím se moc nežádalo. Takže v podstatě, jakoby nehodnotím to podle toho, když vím, že to je důležitý, tak do toho jdu i s tím, že za to budeme platit třeba vyšší částku. Zatím ty dotace, které jsme vyřizovali, byly v rozmezí 30 % spoluúčasti, což bylo vždycky finančně únosný.“

„Můžete uvést, když jste říkal, že předchozí rok jste řešil nějaký projekt, nebo aktivitu, který by vlastně bez té MASky nevznikly, a který je jako nejúspěšnější?“

„Nevím, jestli je nejmúspěšnější, rozhodně, máme vlastně společně máme teďkon s MASkama, protože my řešíme dotace i s jinýma subjektama. S MASkama jsme řešili dětské hřiště, které vlastně nikdy pořádně nebylo, takže jsme za. Nevím, jestli mám ještě uvádět, tak se k tomu ještě nedostanem. Nicméně řešili jsme hřiště, to je postavený a bylo i za podporu nějakých cca 80 % příspěvku. Takže, jo to je ta devítka konkrétní projektů, takže dětský hřiště.“

„A, víte nějakým způsobem, dělali jste nějakou analýzu, jak to ovlivnilo vlastně život v té obci ten projekt, nebo obecně projekty?“

„Tak my jsme malá obec, máme 200 obyvatel, z toho máme nějakých 100 usedlostí, takže se z toho dá vypočítat podíl lidí, kteří tady jsou. Z toho 30 % jsou důchodového věku a nějakých 40 % jsou lidi, které by to mělo ovlivnit, protože to jsou mladý rodiny od 25 do 45 let. Vzhledem k tomu, že jsme malá obec, tak nepotřebuju si dělat analýzu, protože to vím konkrétně od těch lidí a ty lidi jsou velice rádi za to, že vlastně...Protože my máme výhodu v tom, že se nám obnovuje ten rodinný fond, to znamená, že pokud se tady uvolní nějaká nemovitost, tak většinou se do toho stěhuje nějaká mladá rodina. A my máme vlastně hroznej nárůst mladejch, malejch dětí teďkon, takže máme nějakých třeba do 50, máme děti od 0 do 15 let. Takže vlastně vzhledem k tomu, že tady nebylo vůbec pořádné funkční hřiště, tak je to vidět.“

„Co se týče těch projektů, tak se jedná o projekty, které se vykonávají do jednoho roku, tedy krátkodobý, nebo střednědobý, nebo dlouhodobý?“

„Tak, tohle byl do jednoho roku a uvidíme do budoucna, nebojíme se ani střednědobejch a dlouhodobejch. Jo ono záleží taky na tom, že MASky vypisujou ty fíče, vypisujou jednak na zemědělství a jednak teda na veřejnou správu, nebo pro obce. Ty výzvy za ten rok, to jsem zaznamenal, byly jenom třeba dvě nebo tři, takže z toho jejich fondu není moc co čerpat. Ale zas na druhou stranu jsou ty výzvy celkově dobře profinancovaný, že se jedná třeba od 0 do 2 až třeba 10 milionů, takže v oproti jiným dotačním výzvám, který jsou třeba alokovaný na půl milionů nebo na milion, víc se třeba nedá vzít, tak je to zase hezký v tom, že se přesně dá takhle plánovat. Jakože ve chvíli, kdyby něco bylo a obec o to měla zájem, tak určitě do toho půjdeme.“

„Jo, no toho jsem si tam všiml, že u některých jsou asi zřejmě oblíbený tak, hodně krát opakovali tu výzvu.“

„No já nemůžu posoudit, protože já mám vlastně jednu, dvě byly na zemědělský fond, to znamená nebo jako na podnikatele i že jo, tak ty jsem ignoroval a jedinou, kterou vlastně pro mě byla, tak po tý jsem skočil okamžitě.“

„Jo, a je některý z projektů pro Vaší obce tolik přínosný, že ho opakujete? Jako žádáte znovu u té výzvy?“

„No, nemáme, ale pokud by bylo, tak bychom žádali. Jo, protože třeba dalo by se to použít v analogii na to, že máme třeba teďka dětský hřiště a budeme chtít stavět multifunkční hřiště, což je sice stejná kategorie, ale má to jiný věkový, je to jiná věková cílovka. Takže pokud by třeba byly v této kategorii vypsána nová výzva, tak bychom žádali opakovaně.“

„Jo, dobře. A všiml jste si toho je, jestli jako MAS přispěl k nějakému posílení spolupráce mezi obcemi v regionu? I jako mezi obcemi, který jsou třeba členové MASky, to je jedno.“

„Je to jeden z důvodů, pro který jsem vlastně žádal o to členství, vůbec jako že jsem se o to začal zajímat, protože, když to vezmu ze svého pohledu, tak já vlastně vstoupil do té své funkce test znalosti z okolí, jo že nemám vlastně nějaké historické návaznosti na ty lidi, protože jsem tady jakoby přistěhovalej, tak jsem si právě jakoby očekával, že se zapojím víc do toho členění, budu se potkávat s těma ostatníma starostama. Částečně se to děje, protože MASky dělají určitý setkání, takže tam se s něma jako by potkávám, to znamená, dalo by se na to odpovědět, ano, ale asi ne v tom rozsahu, kterým bych jako by očekával, že by to, já jsem částečně by se dalo říct, že jsem z takového start-upového prostředí, to znamená, pro mě jsou takový ty workshopy s jinýma lidma ve stejné kategorii, běžná věc, a sdělování těch zkušeností je pro mě taková běžný mindset, prostě jsem na to zvyklý. A tohle jsem vlastně očekával i tady, na druhou stranu, mně je jasné, že když se potkávám s těmi ostatníma starostama, tak oni mají spoustu práce, jsou to i různé věkové kategorie, a vlastně tenhle ten narativ pro ně není třeba to, jakoby, sdílení těch svých zkušeností, není vlastně ta běžná denní záležitost, a věřím, že to je prostě běh na další trať, proto to třeba jakoby otevřít a dostat se k tomu, co znamená, částečně ano, částečně ne, je odpověď.“

„Jo. Dochází z vašeho pohledu a zkušeností k vývoji té MASky a pokud ano, tak v jakém smyslu jako, jestli nějaký pozitiva a negativa.“

„Taky nemůžu soudit, no, jako známe se rok, viděli jsme se párkrát a jsem vlastně v kontaktu s dvouma, třema lidma od nich, takže za mě, ale jako by to vnímám pozitivně, protože my minimálně my jsme navázali i jako jinou spolupráci, což je právě v té sociální oblasti. Máme

teďkon projekt na obci, že každý měsíc máme vlastně z MASek dedikovanou osobu, která pomáhá, radí občanům s nějakýma složitějšíma situacema. A bylo to vlastně na začátku, když jsme se bavili, tak v rámci těch témat navrhly MASky, že mají tuto možnost. A mě to přišlo fajn, právě tak jsme ten projekt jako rozjeli. To znamená, že ty věci se postupně nabalujou, otvíraj a za mě tím pádem ten vývoj vnímám pozitivně.“

„Dobře, děkuju. A můžete uvést nějaký příklad, kdy MASka efektivně reagovala na potřeby Vaší obce? A jestli to měl nějaký dopad?“

„Takhle, no. Jakoby nebylo to tak, že bych, pokud ta otázka je tak položená, že já jsem něco potřeboval, zavola jsem MASkám a oni na to zareagovaly, tak tahleta potřeba tady nebyla. Spíš to bylo tak, že třeba teď jak jsem mluvil o tom sociálním projektu, tak já jsem věděl, že něco takového v obci je potřeba, zjistil jsem, že oni to dělaj a tak jsme tu spolupráci nějakým způsobem doladili, otevřeli a nastavili si procesy a rozjeli to, ale pokud je to tak, jak byla položená, jak jsem říkal na začátku, tak zatím nemůžu posoudit.“

„Dobře. Jo, a jakým způsobem teda nejčastěji spolupracujete s MASkou? Myšleno projekty, tak i poradenství, networking, ty workshopy vlastně?“

„Tak v podstatě máme teď rozjetý dva projekty, jeden je teda na dotace na to hřiště, to znamená dotační projekt, a druhý je teda to poradenství, ne z jejich strany, ale teda poradenství občanům, takže je to nějaký sociální projekt. A jinak, spolupracuju v podstatě s nima, jo, tady není dotaz na časovou, jak bych spolupracoval s těma lidma, ale jakým způsobem, takže na projektové bázi.“

„Jo, jestli jste nějaký teda překážky identifikovali při té spolupráci MASky, a jak ovlivnily výsledek, jestli nějaký administrativní třeba ta časová náročnost, nebo organizační?“

„Asi nemám na todle, nebo nemám překážky, nijak jsem zatím neidentifikoval, je to prostě nabíhající proces, který, tohle můžu posoudit až po nějakým delším čase no. Vůbec odpovídaj mi brzo, dokonce jako ve chvíli, kdy máme přesně ty iterační kolečka, kdy potřebujem něco řešit, že se něco dokládá, tak jsme v podstatě permanentně na telefonu a holky jsou i po pracovní době jsou mi k dispozici, což velice ovlivňuju, teda neovlivňuju, ale oceňuju. Takže za mě jako super, s těma spolupráce.“

„Jo a teda další otázka, jak MAS Mezilesí podporuje dlouhodobý rozvoj Vaší obce v souladu se svojí strategií.“

„No jako v rámci nějaký dlouhodobý strategie, my máme identifikovaný věci, ten jeden se nám teď splnil, tak vidíme, co v těch dalších. Uvidíme, zatím, dobrý pro mě.“

„A zapojuje se nějak vaše obec do tvorby nebo aktualizace strategie MASky a jak to ovlivňuje rozvoj Vaší obce?“

„Tak zapojujeme se tak, že proběhly, že za ten rok proběhly nějaký dvě-tři setkání, na kterých se přesně probírali jako vývoj tý MASky. Je to takový workshop diskusní, kde se vlastně setkají starostové, probíhají tam nějaký debaty nad tím, jakým směrem by se měly ovlivňovat a my k tomu můžeme přistupovat nebo připomínkovat a nějakým způsobem se vyjadřovat. To by se dalo označit jako do zapojování, nevím, jakým způsobem je to pak vyhodnocený a jak moc to ovlivní ty MASky, jestli se podle toho řídí nebo jestli je to pouze jako půl nějakých názorů a nějakých brainstorming, protože vlastně výstup z toho já jsem nedostal, takže nevím, jakým způsobem se to směřuje a jak to ovlivňuje obec. V podstatě proběhla teď na jaře taková jedna věc a to je, že byla vypsána, myslím, že z Evropského fondu strategie na snížení uhlíkových stopy vůbec jako obcí v regionu. MASky vlastně o to žádaly, aby to mohly spravovat a my jsme tím pádem jako obce vlastně dávali vyjádření, museli jsme to schvalovat i na zastupitelstvu, že s touhle strategií souhlasíme, což samozřejmě u nás je bez problému a tím pádem by se dalo i odpovědět na to, že ovlivňuje to rozvoj obce, protože my jsme nějakým způsobem přispěli do strategie MASEk tím, že jsme vlastně garantovali nebo souhlasili s tou jejich strategií a my se podle toho samozřejmě budeme muset nějak zařídit, protože ta strategie je do roku 2030 až 2050 na druhou stranu je dobrovolná, takže tam jde spíš o to, že oni nám zpracují celkovou jako regionální strategii pro vlastně nějaký naplňování tedy z těch hodnot snižování uhlíkových stopy vůbec jako celkově v rámci klimatických změn, což je za mě jako ideální, takže jestli takhle stačí, tak.“

„Jo, určitě. Tedy jak jste mluvil o tom, že to teda zavádíte, tak teda plánujete v budoucnosti nějaký další projekty a na co by měly být prioritně zaměřené, na jaký oblasti?“

„Tak to v podstatě určitě plánujeme do budoucna projekty, co hodnotím, s MASkama mě to baví, když to řeknu takhle zjednodušeně a prioritní to vychází z nějakého dlouhodobé strategického plánu vlastně obce, my tam máme definovaný, my to máme rozdělený na tři části, jedna je vlastně nějaká infrastruktura, to znamená pokud budou výzvy na jakýkoliv opravování věřených budov, protože to se prostě tady vůbec nedělalo, takže my jsme v tomhleto bohužel trochu nechytily tu vlnu, která byla za COVIDu, kdy se dalo, nebo vlastně ani ne za COVIDu,

ale spíš po té energetický krizi, tak byly výzvy na právě jako zateplování a na výtopný topný řešení pro veřejné budovy, tak je to vlastně nějaká oprava veřejných budov obce, potom samozřejmě nějaká venkovní infrastruktura, silnice, stezky a podobně, a potom ta druhá část, tak ta je zaměřená na krajinu, to znamená, já se soustředím i na obnovu biodiverzity, obnovy starých stezek, který tady byly, aby tady byli lidé, protože vlastně v naší obci máme problém, že my nemáme kolem sebe žádný les, nemáme kolem sebe žádnou krajinu, jsme uzavřený mezi polmama, takže vlastně, když ty mladý rodiny tady chtějí vyrazit s kočárem někam, tak musí chodit po asfaltových silnicích, kde jezdí auta, to znamená, já se snažím tady vlastně v té krajině budovat nějaký stezky, aby ty lidi mohli chodit v bezpečí a v krajině, takže to je taková jako, druhá věc je rozvoj krajiny a třetí je pomoc občanům, pomoc občanům, myslím, no, infrastruktura, krajina, no to jsou takový ty věci jako přes dětský hřiště, multifunkční hřiště, nějaký sociální služby a celkově jako, vypomáhat, aby se tady prostě líp těm lidem žilo, no, takže, takže pokud v tomhle tom bude něco, tak samozřejmě budeme o to žádat.“

„Dobře. A poslední otázka teda, co byste na spolupráci s MAS ocenil nejvíce a naopak, co byste vytkl, či co vám při spolupráci chybí?“

„Tak obě dvě věci jsem lehce nakouzl, zmínil, tu, co jsem, co oceňuju, tak to už jsem vlastně řekl několikrát, je to teda ten kontakt, ten vlastně, ta spolupráce se navázala velice rychle, příjemně, vlastně, jsem s MASkama v kontaktu, v podstatě pravidelně, všechno, co potřebuju, tak mi vyříděj, ochotně poraděj, vlastně bez nich bych třeba teďko tu dotaci, jako, přijel jsem vlastně, byl v době, kdy jsem rozjížděl tu dotaci, tak jsem byl teprve třeba čtvrt roku ve funkci, takže pro mě vůbec jako bylo náročné se zorientovat vůbec v té funkci, na tož, jako vyřídít takovou velkou dotaci, protože to je v hodnotě 2 milionů, takže to jako, my jsme našli v rámci té dotace nakupovali jako nějakou komunální techniku, takže těch věcí bylo víc a oni vlastně mě uvedli do toho procesu, poradili mi, takže za mě super, a co bych asi jako vytknul je ta věc, to jsem zmínil s tím networkingem vlastně, že bych očekával jako větší, vlastně, já už jsem se o tom i s nimi bavil, ale já si myslím, že to částečně není, není jako by, není i o nich, jo, je to vlastně, je to vlastně o vůli těch ostatních subjektů, který jsou do toho zapojený, ale prostě nějaký sdílení těch, jo, my jsme prostě izolovaný subjekty, všechny ty starostové i ty jednotlivé obce, ale ono je to takhle nastavený celkově, jsou prostě izolovaný subjekty, který nakupují věci izolovaně, a samostatně mají samozřejmě vlastní rozpočty, už jako velká idea, ale, to už, jako bych zabíhal někam jinam, ale vlastně nějaké jako větší propojení mezi těma obcema, vzhledem k tomu, že je to region a oni znají ty potřeby těch obcí, vyřizují s nimi vlastně ty jejich projekty, tak sdílení vlastně, jako by všech těchletěch informací dohromady tak, aby se

dalo na to napojovat. Když uvedu vlastně příklad, tak já jsem tady plánoval přesně v krajině nějakou stezkou, a shodou okolností od těch krajinářů jsem zjistil, že vedlejší obce dělá podobný projekt, jo, a tady už je pak jako filozofická otázka, jakým způsobem by tohle MASky měly vědět, jo, protože já jsem se s tím starostou vlastně domluvil, že bychom se mohli propojit a udělat to jako celkem velký projekt a kdyby nevznikla tahle spolupráce, kterou já jsem si sám iniciativně otevřel, tak bych o tom nevěděl, jo, myslím si, že třeba o spoustě projektů MASky můžou vědět, ale o některých, jako by, nemusí, to znamená, minimálně čekal bych větší, vlastně vzhledem tomu, že jsou to regionální, znají ty obce, tak bych čekal, že budou předávat, že bude prostě nějaký jako půl, nebo, no, balík prostě věcí, který se dějou v nějakém místě a my k nim můžeme nějakým způsobem přispívat. A oni se do toho budou zapojovat, to znamená řeknou, hele, tady vedle se bude opravovat tady ten, třeba, tahle část silnice, vede to k vám, nechcete se k tomu připojit, my k tomu uděláme, můžeme, my vám na to seženem dotaci, takový jakoby, organický přístup k tomu vývoji. Já nevím, jestli to bylo, jestli to bylo dostat jako vysvětlující.“

„Jo, určitě. Tak děkuju moc.“

PŘÍLOHA C: Rozhovor 2 – rozhovor se starostou

„Dobrý den, pane starosto, chtěl bych vás seznámit s tím, že tento rozhod bude nahráván a bude použit v mý diplomový práci.“

„Beru na vědomí a souhlasím.“

„Jak dlouho působíte ve vedení obce a jaké funkce jste zastával?“

„Tak, ve vedení obce působím od 16.11.2010, byl jsem zvolen přímo starostou obce, předtím jsem byl jen členem kontrolního výboru jako řadový občan a od roku 2010 až do současnosti jsem starostou obce, od roku 2014, kdy je zřízená rada, jsem vlastně jako součást rady a obce jako radní.“

„Dobře. Jak dlouho vaše obec spolupracuje s MAS Mezilesí?“

„Od roku 2015, takže letos to bude 10 let.“

„A proč se vůbec vaše obec rozhodla s MAS Mezilesí spolupracovat?“

„Vedly nás k tomu dva důvody, jednak jsme příhraniční obec ORP Kolín a na pomezí jsou ORP Poděbrady, takže měli jsme tu možnost si do jisté míry vybrat mezi MAS Mezilesí a MAS Zálabí. A ten druhý důvod, že dosavadní spolupráce s MAS Zálabí podle mínění mého a kolegů v radě nepřinášela takový efekt, jaký jsme očekávali, tak jsme zkusili si vybrat variantu spolupráce s jinou MASkou Mezilesí, kde nám zatím ta spolupráce vyhovuje víc.“

„Změnil se nějak důvod pro tu spolupráci v průběhu času?“

„Zatím ne, naopak, co pozoruju, tak ty vazby v rámci MAS Mezilesí se mezi jednotlivými členy víc propojují, je to víc na té, teď řeknu, přátelské nebo takové blízké bázi, není problém jakýkoliv téma projednat, sejít se i ve větší skupině. Teď zrovna připravujeme nějaké semináře s oblastí meziobecní spolupráce jinou formou než jenom MASky, ať už je to třeba společenství obcí nebo dobrovolné svazky obcí jako takové, takže nezměnil se ten pohled. Naopak nás to utvrzuje v tom, že jsme si vybrali dobře.“

„A jak hodnotíte dopady ty činnosti MASky na Vaši obec?“

„Tak nějakou časovou náročnost to představujeme, musíme se tomu věnovat a kontinuálně ty informace vyhodnocovat. Na druhou stranu nám v tomhle hodně pomáhá ta kancelář té MASky, kde je nějaké odborné zázemí, takže většinu těch informací nám nějakým způsobem před analyzují, před vyhodnotí, takže my pak rozhodujeme, teď řeknu o těch kruciólních

strategických otázkách. Teď jsme zrovna na pomezí toho, jak dál rozvíjet tu MASku pro nové programovací období, jaký tomu dát směr, jakou vizi, jakou filozofii. Takže nějakou časovou náročnost to pro nás představuje, ale díky té kanceláři jsme schopni to zvládat.“

„Co se týká časové náročnosti, bylo potřeba teda vyčlenit někoho?“

„Speciálně úplně ne v současnosti, ale vzhledem k tomu, že naše obec posiluje tu stránku té meziobecní spolupráce, nejen v MASce, ale třeba v Mikroregionu Polabský Luh, tak předpokládám, že nějakou personální kapacitu tady na úřadě proto vyčlenit budu muset, protože je tam spousta administrativních, formálních, procesních úkonů, které už přesahují tu moji kapacitu.“

„A jednou z podmínek získání projektu je spoluúčast obce. Je tato výše spolupráce pro Vaši obec rozhodujícím faktorem při vstupu do projektu?“

„Tak jeden z těch rozhodujících faktorů to je. Na druhou stranu dotace by měly pomáhat namotivovat, iniciovat vůbec, jestli ten projekt realizovat nebo ne. Jakoby je to nějaký ukazatel odůvodnění nebo účelu toho projektu. V minulých dobách bohužel se stávalo, že se prostě dělaly projekty jenom pro projekty, že se na ně mohlo žádat dotaci a obec k tomu přidala jenom nějakých 10, 15, 20 % a pak ty projekty neměly takovou užitnou hodnotu, nepoužívaly se tak intenzivně, jak se předpokládalo. Takže je to důležitá součást, pokud bychom ale na to žádnou dotaci nezískali, tak to celé platí ta obec sama a o to víc musí prioritizovat, které projekty mají přednost a které je potřeba včas se odsunout a třeba si na ně buď půjčit investiční prostředky nebo si na ně naspořit s vlastní.“

„Můžete uvést nějaký konkrétní příklady projektů nebo aktivit, které by bez podpory MAS nevznikly a které z nich považujete za největší úspěch?“

„Tak s pomocí MAS Mezilesí teď v současnosti realizujeme projekt rekonstrukce chodníků a parkovacích stání a veřejného osvětlení podle dost vytížené místní komunikace, co vede ke sportovnímu areálu a k nové zástavbě. Řádově tam prochází stovky obyvatel denně a tím, že je to ještě ke sportovnímu areálu, tam chodí poměrně velká skupina dětí. Ten projekt je řádově za nějakých 7,5 milionů, my na to dostaneme zhruba 50 % dotaci a kdybychom tu dotaci nezískali, tak to prostě bereme z našeho rozpočtu a víme, že třeba pro tento rok, kdy to realizujeme, by to bylo limitní. Spíš bychom to asi nedělali, než dělali.“

„Jak tyto projekty ovlivnily život v obci?“

„Já předpokládám, že jenom pozitivně. Je to vždycky o kvalitě toho projektu a o tom účelu. Když ten účel je jednoznačně přístupný nebo je adresovaný pro většinu obyvatel nebo té cílové skupiny a za druhé je kvalitně provedený, uvedený do provozu, tak pak to jednoznačně zdvihá v pozitivním smyslu význam pro tu obec. Nemyslím si, že bychom tady zrealizovali projekt, který by neměl svůj účel naplněn a rovněž tak nemám ani zpětnou vazbu, že by byly ty projekty zrealizované špatně. Ať už s pomocí dotace třeba MASky nebo jiných dotačních poskytovatelů.“

„A co se týče těch projektů, provádíte spíš krátkodobý, střednědobý nebo dlouhodobý?“

„Kombinaci všech. To je otázka, co je dneska krátkodobý projekt, protože i na projekty typu podporu nějaký soft skills, nějaké ty nemateriální projekty v oblasti vzdělávání, osvěty a výchovy stejně potřebujete nějakou projektovou přípravu, vyčlenit lidské kapacity nebo spíše zajistit i třeba z externí zdrojů. Tak takový projekt má trvání rok kalendářní, to je typicky třeba ve školce nebo ve škole, kde se používají mapy, tak stejně na to potřebujete nějakou projektovou přípravu, která vám zabere ještě nějaký čas předtím a pak na to potřebujete vyčlenit čas a kapacity po dokončení toho projektu k jeho vyhodnocení a k zajištění financování. Ale kombinujeme všechny. Nejdelsí projekt, který jsme tu připravovali, tak byl projekt vodovodu, ten jsme začaly připravovat v roce 2012, dokončenou v roce 2022, takže 10 let.,,

„Dobře. Je nějaký z projektů pro Vaši obec přínosný natolik, že ho opakovaně žádáte?“

„Ano, potřebovali bychom konstruovat kulturní dům, kde je sál zhruba pro 250 až 300 lidí. Je velmi zastaralý, ať už z hlediska energetického, ale už je to na pomezí i nějaké bezpečnosti provozní v části toho domu, z hlediska nějakého uživatelského komfortu, ať se týká toalet, zázemí, šatny. Máme tam i restauraci, která by potřebovala uvést už do tzv. 21. století, z hlediska nějaké vybavenosti, nějakého zajištění komfortu, třeba z hlediska elektřiny, vytápění atd. Takže tohle je projekt, který opakovaně řešíme už od počátku, co tu jsem, někdy od roku 2010. Teď jsme ve fázi, kdy upravujeme projekt a doufáme, že snad příští rok bychom mohli tzv. opnout.“

„A přispívá vlastně MAS Mezilesí k posílení spolupráce mezi obcemi v regionu?“

„Beze sporů určitě. Tady na tom pomezí Kolínská, Poděbradska, já to tak vnímám pozitivně, že se to propojuje i napříč těmi hranicemi, které jsou administrativně stanovené, to je super. A za druhé, můžeme být jako pozitivní příklad tady pro sousední MASku, že se daří dělat i projekty, které třeba oni do teďka nezkusili nebo asi tolik nevnímali, že by bylo potřeba, ať už

že to třeba v oblasti nějaké elektromobility, podpory, podnikatelského prostředí, třeba zavádí nějakých inovací do výrobních procesů a podobně.“

„Dochází z vašeho pohledu na zkušenosti k vývoji ty MASky? Případně jestli ano, tak nějaké pozitivy a negativy, jestli vidíte?“

„Určitě dochází k vývoji, pozitiva, zkvalitňuje se určitě ten personál a vybavení kanceláře, což je zase výhoda pro nás jako pro ty členy, že víme, že tam máme nějakou oporu. Negativně stojí to víc peněz, nákladově to stojí více. Zatím po nás MASka nechce nějaké větší sumy, což je pozitivní. Na druhou stranu, při koncipování toho výhledu na to další programovací období, se zřejmě neobejdeme bez nutnosti navýšit nějaké platby těch členů do té MASky, abychom zajistili v podstatě obdobnou kvalitu té kanceláře, toho zázemí, aby vůbec mohla ta MASka fungovat jako taková.“

„Můžete uvést nějaký příklad, kdy MASka efektivně reagovala na potřeby Vaší obce a jestli to mělo nějaký dopad?“

„To jsme se o nás řešili v souvislosti s tou strategií na zajištění té pěší mobility a bezpečnosti. Takže se tam promítala do strategie ta možnost financování chodníků a tím zvýšení té bezpečnosti. A díky tomu nemůžeme čerpat potom tu dotaci na tu rekonstrukci chodníků, podle toho je intenzivně využívané místní komunikace. Reagovala.“

„A nejčastěji spolupracujete s MASkou co se týče projektů, poradnictví, networkingů nebo workshopů, co provádí?“

„Nejčastěji si vyměňujeme zkušenosti se starostama, což nám zprostředkovává právě MASka nebo kancelář. Za druhé řešíme s kanceláří přípravu některých projektových žádostí, takže využíváme těch jejich znalostí a zkušeností už z projektů, které realizovali, na co si máme dát pozor třeba v oblasti dotací státního zemědělského intervenčního fondu, protože pro nás to nedávno byla neznáma, takže tam naše pracovnice, projektová manažerka, tak využívá té zkušenosti z té kanceláře. A za třetí asi obecně to povědomí, že máte někoho se opřít, tu možnost někam se obrátit, zavolat, napsat. To si myslím, že jako funguje velmi dobře v tomhle.“

„A spatřili jste nějaké překážky při té spolupráci s MASkou a identifikovali je a ovlivnily nějaké výsledky?“

„Nejsem si toho zatím vědom.“

„A jak MAS Mezilesí podporuje dlouhodobý rozvoj Vaší obce v souladu se svojí strategií?“

„To asi myslím, že podporuje dlouhodobě minimálně. Vždycky, když jsme chtěli nějaké prostředky na nějaký projekt nebo na nějaký účel, tak se snažili je vytvořit proto tu cestu. Ale vzhledem k tomu, že MASka je sdružení veřejného, neziskového sektoru a soukromého podnikatelského, tak se musely vybalancovat ty zájmy všech těch tří skupin. Takže ne vždycky jsme dostali pozitivní odezvu, ale zároveň se o ní ví nebo vědělo se o ní, že nějaká je. A teď říkám, naposledy jsme se dohodli se všemi těmi členy, že tam byly vyčleněné prostředky pro obec. A není to záležitost jednoho okamžiku, na tom se pracovalo cirká dva a půl roku. Takže má to nějaký vývoj, který nakonec došel svého naplnění.“

„A jak se vaše obec zapojuje do tvorby nebo aktualizace strategie MASky a jak to ovlivňuje rozvoj obce?“

„Tak zapojujem se. Vyplňovali jsme dotazník na setkání, teďka se připravuje nějaké shrnutí toho výstupu v rámci aktivit MASky, já jsem i členem výboru, takže se podílím na tvorbě té strategie. Myslím si, že jako vzájemně, ať MASka, tak obec, tak se ovlivňujeme tím, že my do toho promítáme nějaké své potřeby, nějaké svoje znalosti a zkušenosti z toho území. A stejně tak ta MASka nám říká, co se udělá v těch jiných částech té MASky na území jiných obcí. Takže takhle vzájemně se jakoby doplňujeme a ovlivňujeme.“

„A plánujete do budoucna další projekty s MASkou? Jaké oblasti by měly být prioritní?“

„No, další projekty s MASkou jsou hodně odvislé od finančních zdrojů. Ty jsou teď takové jako neujasněné. My sami si musíme jako členové říct, jestli jsme schopni vytvořit nějaký společný rozpočet, společný fond na realizaci společných nebo individuálních aktivit projektů. A pokud ano, tak za jakých podmínek, aby nebyly tady rozpory mezi obcemi, že někdo dává více, někdo méně a pak zase někdo více čerpá, když tam dává méně. Takže to je potřeba si nastavit. Za druhé si budeme využívat i jiné finanční zdroje, třeba investiční úvěry a podobně. A jakou formou je pak budeme splácet umořovat. No a třetí otázkou je, jak moc intenzivně se do toho nechá vtáhnout, kromě obcí a soukromého sektoru i ten neziskový, protože ten v tom má nějakou roli a spíš očekává, že bude převažujícím příjemcem prostředků a podpory z té MASky, než že by do toho rozpočtu a do toho fondu přispíval. A tohle si musíme vyjasnit, teď jsme prostě na nějakém přelomovém, přechodovém období.“

„A máte tedy nějakou prioritní oblast, na kterou si chcete zaměřit?“

„Prioritně asi komunikace nebo obnova silnic, chodníků. Vlastně to, co je vlastní v podstatě všem obcím.“

„A co byste na té spolupráci s MAS ocenil nejvíce a naopak, co byste vytkl v té spolupráci nebo co tam chybí?“

„Ocenil nejvíce? Musím říct, že tu angažovanost. Líbí se mi ta snaha vypátrávat, získávat informace, zajišťovat je, získávat i ty prostředky nebo analyzovat je, kde jsou ty finanční zdroje. Co bych vytkl, je, že pořád, a to je asi můj osobní pocit, pořád to někteří členové berou, že je to jenom setkání a nemá to žádné následky. A že pak možné v půl běhu času případně měnit svoje stanovisko, svůj názor, bez toho aniž by si uvědomili, že to ovlivňuje život nebo rozhodování těch dalších členů, včetně té MASky jako takové. Poslední příklad, který se odehrál, je, když jsme si na členské schůzi řekli, že bychom se chtěli připojit k aktivitě Pakt starostů a primátorů k adaptaci na klimatické změny. Většina na té členské schůzi řekla, že jednoznačně to budeme podporovat, budeme k tomu činit kroky, ale pak, když došlo na tu realitu, že se to mělo projednat a schválit ať už v zastupitelstvích nebo na radách, tak poměrně velká část těch členů to neodsouhlasila, což je prostě smolné, protože v tu chvíli to limituje tu MASku, jestli má postupovat jako MASka, anebo jestli teda bude podporovat jen jednotlivé obce nebo jednotlivé členy v aktivitách, které mohou ten Pakt naplnit. My jsme jako zástupci výborů, těch iniciativnějších, řeknu, aktivnějších členů, předpokládali, že by tohle celé mohla dělat MASka pro celé území, jako jednotnej přístup, jednotnej standard, ale na to jsme potřebovali tu většinu těch členů, což se bohužel nenaplnilo. Někteří si to asi neuvědomili, nechci říct, že to přímo podcenili, to ne, ale když se pak logicky setkali s nějakou nervozitou nebo nedůvěrou na těch svých zastupitelstvích a na radách, tak nedokázali to těm lidem přenést a vysvětlit, proč je za mě dobré, aby se k tomu ta jejich obec v rámci té MASky připojila. Ale to je i o nás, o samotných dalších členech, abychom podpořili ty členy, kteří nemají takovou asi důvěru nebo tomu nedávají takovou prioritu v rámci těch svých zastupitelstvech, aby si uvědomili, že jsou prostě projekty, záměry, které je dobré dělat společně a neindividuálně.“

„Tak jo to je vše. Tak Děkuju.“

„Jo, v pořádku. Děkuju.“

PŘÍLOHA D: Rozhovor 3 – rozhovor s místostarostou

„Tak, dobrý den, pane místostarosto, chtěl bych vás seznámit s tím, že tento rozhovor bude nahráván a bude použit v mojí diplomový práci.“

„Tak první otázka je, jak dlouho teda působíte ve vedení obce, nebo jako místostarosta, a jaké funkce jste jiné zastával?“

„Ve vedení jsem od, ve vedení obce jsem teď nově od posledního, posledních voleb, takže tedy třeba půl rok, roku. Jsem pouze tedy jako místostarosta.“

„Jo, takže.,“

„Jiné funkce jsem ve vedení obce nezastával.“

„Dobře. A jak dlouho vaše obec asi spolupracuje s MAS Mezilesí?“

„Já si myslím, že určitě minimálně dvě volební období, ne-li tři volební období, takže to bude, jestli se můžeme bavit o nějakých 10-13 let, si myslím, něco takového. Protože my jsme vystoupili vlastně z Podlipanska a přišli jsme do té jisté, do té jisté MASky.“

„Proč se vaše obec rozhodla s MAS Mezilesí spolupracovat?“

„Potřebovali jsme vstoupit do dalšího, do další MASky, která nám něco nabídla, něco nabídla a tam nám to úplně nevyhovovalo z důvodu vedení a vůbec chování se MASek, MASek Podlipansko atd. Nám to úplně nevyhovovalo. Právě i při rozdělení těch dotačních titulů, protože pro ně jsme byli dobrý partner v rámci velikosti, ale nic jsme od nich nezískávali.“

„A změnil se nějak důvod té spolupráce v průběhu času? Co spolupracujete?“

„Takhle, já jsem si to potom vzal já na starosti tu MASku a začali jsme spolu spolupracovat s MASkou vlastně od té doby, co jsem ve funkci. Spolupracujem intenzivněji, než bylo předtím, ale žádných cílů jsme úplně jako nedošli v rámci tady toho. Byli nějaké způsobem v rámci školství jsme je spolu řešili, to jsem jezdil s nima na konference, co oni pořádali, nebo na setkání těch zřizovatelů, z důvodu, co nás čeká, nečeká. Potom sociální věci samozřejmě nějakým způsobem řeší, což ale není našem, co chceme tady určitě řešit, sociální politiku a opravdu v této chvíli školství, nic jiného. Vlastně tohleto není pro nás nic zajímavé. V pátek jsme i v schůzku s MAS Mezilesí, co nás čeká, nemine. Jedna z věcí, kterou teď momentálně řešíme nebo vůbec asi proč ta spolupráce kdysi nastala, tak je pořádání příměstských táborů ve Velimi. Těch tady bylo za jednoho dobí, myslím, že probíhalo projekt tři roky. Tři roky ten projekt

probíhal a bylo to pro hromadu dětí, podpora v rámci, toho, aby rodiče mohli chodit do práce a o prázdninách děti měly zajištěný program. Takže tady fotbalisti, mateřská školka, sokol a hasiči pořádají příměstské tábory a takovýchle věci. A vlastně ta tradice, zůstala do teďka, které jdou i bez podpory. Což je taková pěkná věc, co se povedla a jde dál. Teď rozjíždíme znovu příměstské tábory z MAS Mezilesí, což je jeden z projektů, který určitě asi rozběhneme a není už tak masivní jako teď a podpoříme jeden malý příměstský tábor ze strany MAS Mezilesí na platbu zaměstnanců a nějakýho drobnýho materiálu. Takže to je jeden z projektů, co běží.“

„Jak hodnotíte teda dopady ty činnosti MAS na rozvoj Vaší obce?“

„Jako ve výsledku minimálně. My tady ty naše akce a hlavní investiční akce jsou většího rázu, než co nám momentálně MASka nabídla. Ano, možná jsme něco prošvihli, co si budeme povídat něco se nám nepovedlo. Ale momentálně tady máme obnovu vodohospodářského majetku, což není úplně činnost MASky, co by nám byla schopná poradit. Co se týče nové čističky odpadních vod či nového vodojemu, tak prostě řešíme úplně, trošičku jinak a v rámci Ministerstva zemědělství je to ještě složitější. My jsme vůbec rádi, že jsme se tam dostali do toho výběru na ten vodojem. Ale připravili jsme projekt na dodávky jídla pro mateřskou školku, protože naše dodávání jídla do mateřské školky a do plánující dětské skupiny, kterou chceme stavět, tak je potřebujeme zajistit jídlem. To jsme se s kolegyněma z MAS Mezilesí připravili, projekt se nám líbil, jednalo se o nákup elektrovozítka asi za milion korun, který by dle hygieny byli schopni dovážet ty obědy, teď už jsme na hranicích. Bohužel Ministerstvo zemědělství nebylo tak pružné, aby nám vydalo přihlašovací údaj do jejich systému, tak to prostě padlo díky zase Ministerstvu zemědělství. Kolegyně se s tím setkaly poprvý, v Nymburce vyřadily administrativní věci, v rámci přihlášení do jejich systému, během chvíličky, pár dnů, nám to trvalo tři týdny. Až je to taková nevinná, a nedobrá zkušenost. Jinak co se týče nějakých projektů, s kterými jsme se bavili, co teď momentálně plánujeme, všechny máme s MAS Mezilesí, tak opět rozjedeme to vozítko na to zásobení jídla pro mateřské školky. U nás a určitě ozelenění obcí a přípravu naučny stezky v obci Vítězov, která je součástí obce Velimi. Která by mohla právě se třeba s nějakým tomu broučkovi, co tam žije v těch bejvalech stříbrnejch lomech, anebo odkazovala na bitvu u Kolína, že tam vlastně ta bitva v těch místech probíhala. Takže to jsou takové projekty, co v tuhle chvíli připravujeme a které by jsme spolu s MAS Mezilesí udělali. Mimo ty příměstšťáky. Jinak co jsem pochopil, v tuhle chvíli nemají v dotační pohlednici nebo v tom projektu, co by nám mohli jinýho nabídnout. Taky vlastně díky tomu, abych k tomu přišel jsem spokojený, jsem využil těch konferencí, co pořádala MASka, to

setkání těch zřizovatelů. A tam jsme právě byli schopni posoudit jak fungují jiné školy, například Poděbradský nebo Městec Králové z tý MASky, je tak asi stejně velký, jak my, takže jsme byli schopni posoudit, jak to funguje a já si myslím, že já tady nemůžu nic vytknout tý škole naší. Kromě školní jídelny, ta by měla vařit i pro cizí strávníky z obce a to už to není věc školství, to je věc ochoty školní jídelny.“

„Co se týče časové náročnosti spolupráce, bylo nutný vyčlenit někoho jiného, nebo je to pro vás nějak náročný pro Vaši funkci?“

„Ne, to bych řekl, že ne, spíš je to lehčí pro starostu, že to nemusí řešit a překlopil to na mě. A dořešit tyhle věci, já s tím jako problém nemám, když něco řešíme, tak jsme v kontaktu intenzivněji, jinak prostě jednou měsíčně o sobě víme. A kdyby byly nějaký projekt, který by byl pro nás zajímavější, tak mi hned kolegyně z MASky vlastně hned volají a nabízejí, nebo říkají jaký jsou možnosti, a e-mailová komunikace je pořád. Takže.“

„A jednou z podmínek získání projektu je spoluúčast obce na tom projektu finančně, tak je ta výše spoluúčasti pro Vaši obec se rozhodujícím faktorem do toho projektu?“

„Ano, je. My ve vnitřních podmínkách, ve fungování naší obce, tam máme maximální spoluúčast 20 %. Ve výjimkách, ve věci, když to schválí zastupitelstvo obce, což je třeba příklad, teď budujem vodojem, tam je spoluúčast 30 %, ale to jsou projekty, které prostě musíme postavit. A 70 % je pro nás i tak pěkný, v rámci takového projektu. Takže jo, máme 20 %, ale jsme schopní i podpořit někoho více, v spoluúčasti příkladem je asi hasičská zbrojnice, tam to prostě nejde. Není to barák, momentálně nějakým způsobem funguje. Chybí tam jedna garáž, prostě pro velký auto, ale projekty typu UDM je pro nás důležitější. A tam ty vyšší dotace byly třeba opravdu 50 % spoluúčasti, což pro nás a chod obce není možný mít, vyčlenit v rámci naší činnosti a plánujícího rozpočtu.“

„Můžete teda uvést nějaký příklad konkrétního projektu nebo aktivity, které by bez podpory MASky nevznikly?“

„No, jelikož se u tý MASky nejsme úplně nekrátce ani dlouze, nevím, jak to fungovalo předtím, jak jsem říkal, bez MASky by nám tady nebyly, nerozjely ty spolky s prací mládeží a obstarání tý mimoškolní péče pro naši mládež. Jinak v tuhle chvíli, tam žádný jako jiný dopad nevidím z tý MASky. Maximálně, že já jsem měl menší osvětu ohledně toho školství, ale jinak. Fungování školství, jinak asi v tuhle chvíli ne.“

„Takže tyhle projekty jsou i nejméně úspěšné pro Vás?“

„Jsou malinkatý, tak zatím jako pro naši obec nejúspěšnější, ale bavili jsme se a určitě MASka taky nechce, aby jsme u nich skončili, tak právě zeleň tý obci a naučná stezka, včetně toho vozítka, který potřebujeme, protože ono se to nezdá, ale koupit tento malý elektromobil je pro nás výhodnější než koupit starou fábiu, která by fungovala a jezdila 2 km denně.“

„A tady tyhle projekty ovlivnily, hádám teda život v obci, asi velmi. Vzhledem k tomu, že se to týká těch dětí.“

„Jako ano, za prvý se začlenili do těch komunit více lidí, což se mi i já chápal, když jsem se na těch příměšťákách byl podíval. Dokonce jednu dobu se pořádal s mateřskou školkou. A zajistili jsme tu péči pro ty děti. A dostali jsme ty děti aspoň do toho sportu, přes ty prázdniny. Což si myslím, že je mnou úspěch. To jako. Kolik? Čtyři tábory běžely v jednu chvíli. A na každém táboře měli, minimálně 50 dětí. Máme tady kapacitu školy 300-400 dětí, 350-400 dětí, tak když řeknu prudce, v základní školy jsme zajistili ještě nějakou péči přes ty prázdniny. A nejdním rokem to byl 3letý projekt, který potom navázal a funguje do teďka. Ta činnost pro tu mládež. K tomu se potom některý se vyspecifikovaly, začaly jezdit na tábory ven. Takže my dneska máme čtyři, tři příměšťáky. Tři příměšťáky, velký, ale nadmutý máme. A k tomu máme další tři tábory. Takže vlastně za celou dobu těch prázdných, ty rodiče maj možnost ty děcka prostě někam umístit.“

„A teda. Jedná se o projekty krátkodobé, tedy do jednoho roku, střednědobé nebo dlouhodobé.“

„To byl zrovna ten 3letý projekt, takže to se jednalo o střednědobý projekt. V rámci těch těch činnosti s tou mládeží. Během těch prázdnin, ale jinak se jedná spíše o krátkodobé projekty. To, co teď rozjíždíme, tak je to spíše o krátkodobé, ale ta naučná stezka bude mít potom doba, si myslím, že o mnoho delší než v pět let.“

„A je některý z těch projektů pro Vaši vůbec natolik přínosný, že o něj žádáte jako opakovaně?“

„Teď vlastně opakujeme, žádáme znovu pro ty příměšťáckých táborů. My jsme to chtěli zkusit jako obecný tábor. Takový pilotní projekt na jarní prázdniny, ten nám nevyšel. Tam se přihlásilo strašně málo dětí. Tak jsme to opustili a předáváme ten projekt tanečnicím ze Sokola, kterými se to mohlo hodit a pomohlo to rozjíždět, jak jim pomohlo s tím rozvojem tý základny tady.“

„A všimli jste si, že nějak MASka přispěla k posílení spolupráce mezi obcemi v regionu?“

„To si já nemyslím. My jsme okrajová obec v tom regionu. Nejbliž tam jsou Sokoleč, ty jsou vlastně v tom kruhu svém, to máme kousek dva kilometry. A potom já se s těmi ostatními obcema setkávám jednou, dvakrát do roka. S městem Poděbrady je to jiný okres. My jsme vlastně s Velkým Osekem, v jiném okrese od nich, z MASky. Oni jsou okres Nymburk a my jsme s Velkým Osekem okres Kolín. Takže my spíš spolupracujeme tady, ale ta spolupráce jako není. Maximální spolupráce, kterou vidím, tak je mezi svazkama obcí nebo hospodářů, ale to se jedná o vodě a vodu potřebujeme jako denně. Takže to je trošičku jiný jednání. Tady se potkáme minimálně. Když se potkáme, tak si vyměníme zkušenosti, ale nepotkáváme se tak často.“

„Dochází z vašeho pohledu a zkušeností k vývoji nějak té MASky? A pokud ano, v jakém smyslu? Jestli nějaké pozitiva a negativa tam vidíte?“

„Za mě, když jsem s tím začal komunikovat, tak se to samozřejmě... Jak to mám říct? Já jsem si našel k nim cestu, ale myslím si, že jsou to jako, dobrý. Jenom prostě nepřišel ten dobrý projekt, aby jsme mohli rozjet na takový úroveň a výši, anebo se nám to prostě nepovedlo. Ale co se týče pracovníků MASky, následně s nimi nemám... Nemůžu říct jedinou negativu, naprosto ne, ale naopak pozitivu a snažím se jí... Snaží se vždycky pomoc nebo najít cestu. Tady budeme samozřejmě... To se skoro rok zpátky, který jsem zapomněl říct. K té sociální věci. My to dále neřešíme, tu sociální politiku, tady u nás. Ani my nechceme, je to docela náročný. Tady máme odbor sociální, máme, ale úplně nefunguje, jak by mělo fungovat. Ale MASka by nám chtěla pomoci s našimi opatrovníkama, které máme připsané soudem. A tady se domlouvali s kolegyní, která je má tady vedle na starosti, tyhleto opatrovníky, že by nám pomohli s komunikací s těma úřadama, dát to dohromady, protože to je opravdu náročný. A vlastně těch našich pět až sedm opatrovníků, co máme, tak zaměstnává jednu naši pracovníci, která má pracovat tam a nestarat se o ty sociální, jak to mám říct, ty přidělení, co máme. Oni to jsou bohužel ležáci, támhle různě, nebo feťáci, který mají dluhy přes milion korun a nevíme, co s nima. Takže s tou nám taky chtějí pomoci a toho to si myslím, že bude dlouhodobější projekt, protože jaká jiná obec takovýho blázna feťáka s milionem korun vezme, opatrovníka. A nám byl přidělen soudem a nemůže dělat vůbec nic. Takže to byl jen krok zpátky, že máme ještě takovejhle projekt rozjeté nově teď po té schůzce, co tady proběhla. A tuhle nemám napsanou, protože to se už řeší rovnou kolegyně s nima sama.“

„A jakým způsobem nejčastěji spolupracujete s MASkou? Týká se to jako projektů, poradenství, networkingů nebo těch workshopů, jak provádějí?“

„Momentálně já jsem nejvíc se s nima potkal na těch workshopech, nebo spíš setkání, já nevím, jestli to jako říká workshopy. To je, tam se s nima setkávám a když jsem se s nima setkával ohledně toho školství, tak si myslím, že to bylo dobrý. To mě jako, zřizovatel se dozví věci, které ani úplně neví a ty zákony se vyvíjí. Takže co nás teď čeká, je s těma pedagoga, ta informace samozřejmě nepřišla úplně celá, ale vím, aspoň částečně. Takže to se ještě třikrát změní.“

„Můžete uvést nějaký příklad, že MASka efektivně reagovala na vaše potřeby, na Vaší obce, jaký to měl dopad?“

„Určitě. To slavný vozítko, reagovalo okamžitě, připravila nám všechny podklady a všechno. Už to bylo na spadnutí, ale bohužel Ministerstvo zemědělství nebylo tak pružný, aby nám vydali ty přihlašovací údaje, které dneska už máme, takže už můžeme ten projekty připravit znova na září. Ale byla okamžitě pružná nebo se že byla nápomocná, když zvolám o radu ohledně školství, tak se snaží poradit, dá do kupy. Tábory taky jsme řešili spolu, intenzivně. Naopak, jako ta MASka funguje z těch organizací, s kterými spolupracujeme, jedna z těch lépe, co zvedaj ten telefon nebo odepíšou.“

„Spatřil jste nějaké překážky při té spolupráci s MASkou? A ovlivnily nějakým způsobem výsledek?“

„Výsledek vlastně, jak jsem řekl, tak ta pružnost toho Ministerstva zemědělství. Že nám prostě nebyli schopni vydat přihlašovací údaje do systému, kam jsme měli ten projekt zadávat, aby nám byl jako, aby mohl běžet, tak se muselo být zaregistrovaný u Ministerstva zemědělství. Ale bohužel, přihlašovací údaje trvaly tři týdny. Takže jsme nedodrželi lhůtu. A ta lhůta nebyla úplně dlouhá, ale kdyby to šlo podle toho, jak bylo plánováno, tak by to vyšlo, ale takže se to tam zastavilo. Nezastavilo, teď jsme s nima domluveni opět s MASkou, že vlastně těch přihlašovací údaje už máme, takže ten projekt rozjedeme, jak jsem říkal, v září. Z těch projektů také momentálně je živej.“

„A přímo tedy nějakou překážku s MASkou jste neměli?“

„Přímo s MASkou nějak jenom... U těch příměšťáků byla brutální byrokracie, ale to jsme nějakým způsobem zvládli. Tam bylo papír na papír, ale zase snažili se nám dát do kupy, snažili pomoci, tak jsme tu byrokracii zvládli a tak bylo. Ale opravdu jako hromada papírů. Teď už to tak není, už to očesali, už to je o úplně něčem jiným, teď je to jednodušší.“

„A jak MAS Mezilesí podporuje dlouhodobý rozvoj Vaší obce v souladu se svojí strategií, tý Masky?“

„Já bych řekl, že nevím na tady tu otázku. To netuším, protože tak hluboko jsme se spolu o tom nějaký způsobem nebavili. Posílají setkání, kde se tady to řeší. Teď nás oslovovali se svojí politikou ohledně... A teď bych řekl už si nepamatuju, protože mě to nezajímalo. Abych řekl pravdu. Bylo to v rámci Greendealu. Jako snížit emise.“

„Uhlíkové emise.“

„No, přesně tak. Něco takového tam bylo. A ani jsem nechtěl nějaký způsob rozpoutávat u nás na obci, protože by to nemělo úplně kladný dopad. Tak to třeba jsem se o to vůbec nezajímal. A navíc v tom období, když bylo s nimi o setkání v lednu a řešil se ten plán a budoucnost, tak jsem byl v nemocnici.“

„A zapojuje se nějakým způsobem Vaše obec do tvorby nebo aktualizace té strategie MASky? A jak to ovlivňuje rozvoj obce?“

„Nebyla ta příležitost, protože jak jsem říkal, když to, jestli se řešilo, tak to se řešilo ve lednu. To já jsem právě byl hospitalizovaný a předtím to nebyla možnost a šance. V pátek, když jsem byl na těch schůzkách, tak jsme si říkali, že v září budou oslavy 20 let MASky, fungování MASky tady v regionu. A na těch oslavách by bylo dobré si říct, co by ten region potřeboval a jakou cestou jít. Já nemůžu, samozřejmě. Takže tam byla možnost to nějak řešit, ale určitě ty MASky. Hodí se nám MASka, chceme jít, nechceme od taď vystupovat, ale musíme najít cestu, to máte pravdu.“

„A plánujete v budoucnu další projekty s MASkou? Jaké oblasti byste měl za prioritní?“

„Tak teď životní prostředí, protože návrat zeleně do krajiny je pro nás zásadně důležitý. Zatím tady vymýšlíme nějaké drobné věci, tady opravujeme park, co platíme ze svého, tady před úřadem. Možná jste viděl kytičky po vesnici, teď tam rostou nějaký narcisky. Tak chceme tu obec ozelenit celoročně, nejen v rámci toho. Rekultivace vodních ploch, které nás čekají návrat vody do té přírody těch obcí, což pomůže s tou zelení. A nemyslím si, že by to bylo jako cestou nějakých velkých projektů, ale myslím si, že tímhle by se MASka mohla zabývat. Protože to nejsou projekty za 100 miliony, 10 miliony. Takže to by nás v tom zajímalo. A samozřejmě, jak jsem říkal, jsme v tom sociálním pokud budou, nápomocní naším kolegyním, budeme rádi, v tom nezbytně, protože spolupracovat s tou sociální věcí pro ty naše přidělené, co máme od soudu, a stále nám běží ten projekt s tím školstvím, vůbec i mládež. A což třeba můžu vyčíst v

MASce oproti třeba Podlipansku, kde jsme vystoupili, v tom Podlipansku více peněz jde do toho sportu než v Mezilesí. A my jsme sportovní obec. Takže i kdyby tam byly tam projekty dané sportem, tak budeme rádi. Když se podíváte na naši mapu, tak to vidíte jen zelené plochy, jo velký hřiště, atlet'áček, u školy velká ohromná sportovní hala, sokolovna opravená a zimní kluziště, který tam ještě není postavený. Takže se snažíme do toho sportu jít hodně. A proto byli spojení s těmi příměšťáky. Takže to jsou takové věci, co nás jako zajímalo a do čeho bychom chtěli jít. Ale myslím, že první cesta bude ten, ta naučná cesta. Takže to je dlouhodobější projekt.“

„A co byste na spolupráci s MASkou ocenil nejvíce? Anebo pak byste vytkl? Nebo vám při spolupráci chybí?“

„Ten sport. Jak jsem se o tom teď bavil. To nám tam chybí. Já si otevřu jejich stránky, jestli tam nepadlo něco nového, jestli tam, o čem mě neinformovali. Teď jsem měl na výročních, na valné hromadě našeho sokola Velimského. Dokonce probíhaly volby nového vedení. A bylo mi teda vytknuto, že MAS Mezilesí nepodporuje sport, takový, jak podporuje Podlipansko. S tím, že nám utíkají projekty právě na opravu budovy jako je Sokolovna, která není naše, ale je Sokolů. A oni nemůžou žádat o dotační titul na opravu těch věcí, jako jsou střecha, sociální zařízení, nebo jim nápady, které tam dominovaly. A to Podlipansko jim udělalo novou fasádu, nová okna. Takže ono... Tohleto narážím, že nikde to funguje, někde to nefunguje. Fotbalisti si to třeba řeší přes NSA na sportovní agenturu, že budou stavět nové kabiny a tribunu, ale to taky není z MASkou, protože ta MASka není schopná...Nějakým způsobem. Nedělají to. Takže asi ten sport mi tam chybí. Což si myslím, že je škoda, protože. Já myslím, že menší obce by to ocenily víc než třeba my, ale mi v tom sportu hodně jedeme, takže by nebyl problém postavit další tři hřiště prostě pro nás jako to. Klidně si najdeme a rád bych postavil třeba dětské, volnočasové hřiště pro starší mládež od těch 12 let, což, abych to řekl zjednodušeně je skatepark. Protože to tady prostě jako chybí, ty děcka jsou na koloběžkách, akorát na zastávkách, si můžou jezdit támhle někde na těch baftingových drahách, což by se mi tady líbilo. Taky hledáme, ale to nikdo nefinancuje tyhle akce. Dokonce jsme už řešili s českým olympijským týmem a projektovali jsme právě skateparkový městský park, který nedopadl kvůli místu, že to místo potřebujeme pro kulturní záležitosti, a ne tam postavit betonovou podlahu bohužel. Takže to mi chybí sport.“

„Tak jo. Tak to je všechno. Děkuju za rozhovor.“

PŘÍLOHA E: Rozhovor 4 – rozhovor se starostkou

„Dobrý den, paní starostko, chtěl bych se vás seznámit, že tento rozhovor bude nahráván a bude použit v mojí diplomový práci.“

„Ano.“

„A jak dlouho působíte ve vedení obce a jaké funkce jste zastávala?“

„Starostkou jsem od roku 2022 od září, října, října, předtím jsem byla místostarostka, ježišmarja od roku tak 2016 možná. Pak jsem chvíli nebyla, předtím jsem byla také místostarostka, takže v obci jako zastupitelka nebo jako místostarostka jsem od roku 2010 dejme tomu.“

„Jak dlouho Vaše obec spolupracuje s Místní akční skupinou Mezilesí?“

„Spolupracujeme s nima už třetím rokem, od roku 2023 to bude, 22 to bylo nebo 23, tak druhým rokem. Takže vlastně od roku 2023, 2022, 2022, takže začínáme třetí rok.“

„A proč se vaše obec spolupracovala s MAS Mezilesí?“

„Jednak vlastně bývalá starostka pracuje v MAS Mezilesí, takže nás na to trošku navedla, ale určitě další, jako by jsou tam velký, i když my jsme možná vlastně s nima spolupracovali už předtím, ale ne takhle například na takových projektech, jenom jako že jsme byli v tom spolku, teďka mi to dochází, ale že teprve vlastně od toho roku 2023, že začala být tady ta komunitní akce a že jsme spíš jakože jsme věděli, že jakoby nějaký, vždycky, když jsme něco potřebovali poradit, tak jsme vlastně, už tam do toho bylo zapojený nějakou dobu a teďka to taková ta až teď vlastně od toho roku 2023, že je ta spolupráce taková užší, aktivnější no. Bylo to i na základě toho, že jsme vlastně měli, jakoby jsme dělali čističky a prostě na ty akce, které tady jsem dělala pro občany, tak by nezbývalo jednak tolik peněz, takže to bylo finanční druhý důvod, že měli prostě dobrý nápady jakoby, jak se, a jednak nápady a jinak samozřejmě i školení, jak se věnovat té komunitní práci, jak prostě ty lidi zapojit, což se samozřejmě děje s dílčími úspěchy a neúspěchy, co si budeme povídat, jako všechno. Někdy se ta akce prostě trefí do těch nálad lidí a někdy ne, prostě. Samozřejmě většinou takový ty tradiční akce, které se dělali vždycky, akorát, že teďka děláme ještě pod tou záštitou, tak bývají někdy úspěšnější, ale taky ne vždycky no.“

„A změnil se ten důvod pro tu spolupráci v průběhu času?“

„Asi ne.“

„A jak hodnotíte dopady činnosti MASky na rozvoj Vaší obce?“

„No určitě pozitivně. A vlastně spolupracujeme nejenom vlastně na těch komunitních akcích. Teďka třeba, loni jsme díky nim získali předstátní zemědělský intervenční fond, jsme získali dotaci na traktůrek, protože oni to, ta MASka to nějak zaštiťuje prostě že, díky té MASce jsme se o tom dozvěděli, že ty dotace jsou. A vlastně, kdyby té MASky nebylo, tak bychom možná ty dotace nedostali. Takže možná i ten důvod proč spolupracovat je i tady na těch dotacích a tady na dalších věcech.“

„Hodnotíte časovou náročnost této spolupráce nějakým způsobem, že vás to velmi namáhá, nebo je na to zapotřebí vyčlenit někoho konkrétního?“

„My to děláme, my to děláme většinou s místostarostkou a pak máme nějaký, jsme dohodnutí s někým z obce, že ho začleníme do toho, když je potřeba, ale jako celkem se to dá jako.“

„A jednou z podmínek získání projektu je spoluúčast obce jako finanční, tak jestli je ta výše spoluúčast pro Vaši obec rozhodujícím faktorem při tom projektu.“

„No, tam není finanční spoluúčast.“

„No, některý projekty mají, že obec se musí podílet třeba aspoň 20 nebo 30 % na těch financích u té dotace a zbytek je z té dotace.“

„Jo, takhle, jo, to ne. A navíc jsme rádi za jakoukoliv.“

„A můžete uvést teda konkrétní příklady projektu nebo aktivit, které by bez té podpory MASky vlastně nevznikly?“

„Tak určitě to byl teďka ten traktůrek, že jsme to. A určitě jsou to vlastně ty akce pro ty občany. Některý by třeba nebyly, asi by byly, ale nebyly by tak často. Jo, že bychom to třeba dělali, že tak vlastně si to můžeme dovolit víckrát do roka. Ale pak samozřejmě ta účast je jako by taky druhá věc, ale zase, jak říkám, někdy to, někdy to je...“

„A považujete některé z těch projektů za nejúspěšnější? Jako který z nich by měl být neúspěšnější? Třeba ten traktor konkrétně nebo ty akce?“

„No možná spíš ty akce, ten traktor, ten takový jednorázová, kdežto tady to je vlastně dlouhodobí, tak asi ty akce.“

„A ovlivnily tedy ty projekty nějakým způsobem život v té obci?“

„Tak já myslím, že asi jo. Že se to, že přece jenom se ty lidi, lidi mají jakoby víc důvod se potkat. I když jak kdy no, jak říkám. Taky záleží prostě na okolnostech, ale asi si myslím, že jo, doufám, že jo.“

„Co se týče těch projektů, provádíte spíše krátkodobé, střednědobé nebo dlouhodobé projekty?“

„Tady to je asi střednědobej, asi tady ten a tamto. Ale víceméně tak jak říkám, nejvíc teďka se jsou ty komunitní akce a plus ten traktůrek, ale zatím, tak.“

„A je některý z těch projektů pro Vaši obec natolik přínosný, že ho žádáte o něj opakovaně, o tuto dotaci na něj?“

„No tak to jsou ty komunitní akce, no. To vlastně máme několik let, takže to asi bude ono no.“

„A přispěla MAska k posílení spolupráce mezi obcemi vlastně v regionu?“

„No to bych řekla asi, že jo, že se také scházíme s těma starostkama. I když taky to záleží, stejně na těch vztazích mezi lidma jo, jako. Ale myslím si, že jo. Že třeba. I když to je spíše teďka na mý straně ten hozený, ta hozená rukavice, jak se říká. Že prostě jako bych, třeba někam chtěla zajet, ale na to už prostě nezbyvá tolik času, kolik bych chtěla, takže. Ale jo, určitě zase vím, co třeba dělají v těch jiných obcích. A dostáváme vlastně nápady, co třeba tady udělat pro naše občany a tak.“

„A dochází z vašeho pohledu a zkušeností k vývoji té MAsky? A pokud ano, tak v jakém smyslu? Jestli nějaká pozitiva, negativa v rámci toho vývoje?“

„To jsem si až tak úplně nevšimla.“

„Jestli třeba jako, příkladem je více jako aktivní s tím, jak komunikuje nebo nabízí víc dotací možných jako, na více různých projektů?“

„To jako, to je různý. To je jako, já si myslím, že jsou jakoby... Určitě jakoby se snaží, ale já si myslím, že se to snažili od začátku. Nechci říct, že by to bylo nějak jakoby, že dřív by se, že jo to, jako... Určitě jsme rádi, že s nima spolupracujeme.“

„Dobře. Můžete uvést tedy příklad, kdy MAska efektivně reagovala na potřeby Vaší obce? Jaký to mělo dopad? Jestli jste třeba potřebovali nějakou konkrétní věc a ona vám zařídila například někoho na vykonání těch daných věcí?“

„Já jenom spíš... Já konkrétně ne, ale už tady jedna paní tady potřebovala pomoci s dcerou a nějak jakoby... Takže jako tohle sociální... Takže to jakoby přes ně se to nějak řešilo. A... Takže to určitě je fajn, že to není vlastně jenom takhle, ale když člověk se individuálně potřebuje, tak je to nějaký sociální odbor. Nebo se vlastně ptají, když se jakoby jsou školy, tak se aktivně ptají, jestli máme umístění všechny děti do školy a takhle. Takže tak jako fajn... Takže naštěstí tady máme štěstí, že se těch dětí tolik jednak není a naštěstí se všechny umístili, jak... Jako... Můj syn a syn místostarostky je konkrétně teďka a teďka zase tady máme chlapečka, ten taky půjde do Poděbrad, takže tam už je to taky jasný.“

„A jakým způsobem nejčastěji spolupracujete s MASkou? Co se týče projektů nebo nějakých poradenství, networkingů nebo i workshopů, který provádějí?“

„No, byli jsme na nějakých, na těch komunitních akcích, no. Teďka jsem chtěla zrovna jít na ty máje, ale to jsem zrovna byla nemocná, tak jsem tam jít nemohla, jak to bylo přes to... Teďka je nějaká taky akce v Ústí, tam nevím, jestli je to zrovna... To je taky v takový nevhodnej čas, ale jako snažíme se... Když jsme nějaký ty workshopy přes ty komunitní akce, tak to určitě to je, to je fajn, asi... No, my hlavně ty komunitní akce prostě děláme.“

„A jaké překážky jste při spolupráci s MASkou identifikovali a jak ovlivnily výsledky?“

„Asi možná jako ta první překážka, bylo, aby si lidi zvykli na to, že když máme takovýhle akce, že se to musí podepisovat, a že musí prostě tam dát, že na ty akci byli... Jo, a pro ty lidi to ze začátku bylo takové divný.“

„Takže ta MASka potřebuje vědět, že tam někdo chodí.“

„Že tam někdo chodí, že ty fotky tam se dávají. A možná i ty fotky nebyly takový problém, jako aby se tam ty lidi vůbec podepsali a pochopili, proč teďka už to prostě automaticky všichni podepisují, nikdo to neřeší, neptá se.“

„A jak MAS Mezilesí podporuje dlouhodobý rozvoj Vaší obce, se svojí strategií? Tedy víte o jejich strategii a dlouhodobém rozvoji, co se týče Vaší obce?“

„No jako zatím jako, zatím spíš ta strategie, ona zatím jenom ta jakoby co se týká, aby se teď víc setkávali, ale to je podle mě... Snaha tam je, ale podle mě to bude běh na dlouho trať, takže. Prostě záleží... Říkám, i na počasí záleží. Jo. Ale že to je takový... Někdy ty lidi sejdou a někdy ne.“

„A jak se vaše obec zapojuje do tvorby nebo aktualizace té strategie MASky a jak to ovlivňuje váš rozvoj obce?“

„To se přiznám, že se nezapojuje.“

„Nemáte třeba připomínky, co by MASka měla provádět, jak jsou schůze?“

„Já to si jim do toho ne to.“

„Dobře. A plánujete v budoucnu další projekty s MASkou? V případě, jaké oblasti, třeba nové, by to mělo být prioritní?“

„No, my by jsme rádi pokračovali v těch komunitních... Jaké oblasti by měly být prioritní? No podle mě ta komunita, to je pro mě tady jakoby důležité, ostatní věci to.“

„Jestli třeba občany nežádají o nějakou podporu, něčeho konkrétního, že by se to navrhlo v budoucnu?“

„No, jako moc ne, kteří se to spíš jsou v tom. Jakoby se snaží to řešit sami, nebo když něco, tak... Tak je nemám.“

„A co byste na té spolupráci s MASkou nejvíce ocenili, nebo naopak vytkli, či vám chybí?“

„Tak ocenila bych celkový přístup jakoby paní, kteří k nám chodí, že jsou vstřícný prostě jako, snaží se poradit. A když vědí, že občas někdy některé ty věci, třeba nějaký ty vyplnění tabulky, že v tom porouchávám, tak že jsou tolerantní, že to udělá vždycky, až jednou začal. Takže nějaká ta tolerance, že tam je. Ano, je pravda, že to nezabere moc času, ale někdy ty takové ty po ty, když se ta akce nepovede, tak vyplnění tabulky, co to, tak to je takové těžké. Jako když se povede, tak je to fajn, tak člověk to tam s radostí napíše do té tabulky, a jestli to nepovede, tak se to blbě píše. A asi bych jim nic nevytkla.“

„A třeba, až by něco chybělo, co by mohli poskytovat třeba navíc?“

„Mě teďka nic momentálně nenapadá.“

„Dobře. To bude všechno.“

„Tak jo.“

PŘÍLOHA F: Rozhovor 5 – rozhovor se starostou

„Tak dobrý den, pane starosto, chtěl bych vás seznámit s tím, že tento rozhovor bude nahráván a bude použit v mé diplomové práci.“

„Ano, беру na vědomí.“

„Jak dlouho působíte ve vedení obce, jaké funkce jste zastával?“

„Do vedení obce jsem se dostal v roce 2006 a rovnou na pozici starosty a od té doby na té pozici se trvám, takže působím v roce 2006, v obci Pátek.“

„A jak dlouho vaše obec spolupracuje s MAS Mezilesí?“

„V podstatě od vzniku MASky jako takové, my jsme byli jedna z prvních obcí, které přistoupili díky tomu, že úzce spolupracujeme s panem starostou Kazdou, který byl vlastně takovou hnací silou vzniku MASky jako takové, tak díky ucelení území, tak jsme byli osloveni, tak jsme docela zareagovali mezi prvními. Musel bych dohledat, já se přiznám, je na to usnesení samozřejmě zastupitelstva o vstupu do MASky, ale z hlavy přesně neřeknu, který to byl rok. Ale je to hnedka mezi prvními zakládajícími v uvozovkách to, členy Místní akční skupiny Mezilesí.“

„MASka vznikla v 2005, tak někde asi po...“

„Někde, bude to, já odhaduju, taková sedmička nebo něco takového, dva roky po nějaké funkčnosti, protože ten začátek MASky, ale to tam máte mi potom dát, byl takovej spíš rozjezdový, nikdo nevěděl přesně, jak to bude fungovat, nebyly nějaký prostředky, táhlo se to opravdu jenom takové, řeknu, dobročinné akce nebo víry v tom, že se to v něco lepšího před časem přetransformuje, což se teda po tom zaplat' pánbůh stalo.“

„Jo, takže asi nějak cca 15 let by to mohlo být.“

„No, asi tak, no.“

„Dobře. A proč se vaše v obec rozhodla s MASkou spolupracovat?“

„Tak v podstatě tam bylo podnět, že to je nějaká cesta do budoucna a už jako ten prvotní nápad, že by, MASky, do budoucna mohly být jakýsi hodnotitelé nebo doporučující orgán, které projekty vybrat, tak to se nám samozřejmě zamlouvalo z důvodu toho, že jsme tam cítili to, že je potřeba zpracovat strategii území, je potřeba nějakým stylem cílit dotační politiku na, jako

by od spodu, nikoliv formovat je od svrchu, ale od spodu od vlastně potřeby jednotlivých subjektů, ať už to jsou podnikající osoby nebo ty obce.“

„A změnil se ten důvod během průběhu času?“

„Ne, já si myslím, že naopak ta MASka začala jako fungovat, že konečně potom se to trošičku přerozdělilo, co se týká systému poskytování peněz, bylo konečně došlo k tomu, že se mohl nabrat nějaký aparát, že tam v podstatě nefungoval jeden jediný člověk, protože ono to nebylo, těžko lidi pracují bez nároku na finanční ohodnocení, a až když bylo možný vlastně zahrnout jednotlivé lidi, nebo financování jich z těch jednotlivých projektů, tak teprv se podařilo potom rozjet tak, jak to vypadá nyní.“

„A jak hodnotíte dopady činnosti Masky na rozvoj Vaší obce?“

„My máme několik projektů z MASky, myslím si, že to je docela fajn, je to ono, co jsem říkal před chvílíčkou, že vlastně ta MASka vytvořila svůj vlastní strategii, tam jsme ji vlastně vyvíjeli tak, aby byla, řeknu, aby zasáhla do všech odvětví, aby vlastně nenastala situace, když bude potřeba území něčemu a třeba v nějaké rozvojové sféře, tak aby to nebylo obsaženo v té MASce, čili v té dané strategii. Takže opravdu jsme se snažili tu strategii mít co nejvíce obsáhlou, tak aby se do ní schovaly všechny možné projekty. A mně se opravdu líbilo to, že vlastně vzniklo to formování ze spodu, že v podstatě ty podnikatele, ty menší, začínající, tak v podstatě nemají šanci si na něco rozumného šáhnout, protože bez nějakého poradního orgánu nebylo to, tak ten člověk umí třeba perfektně dělat práci na housky nebo být dobrý na poli, ale těžko bude psát dotační politiku. A když vznikne něco od spodu, někdo začne sbírat data, co by bylo dobré, co by se vám hodilo v území, co byste potřebovali, ať už to jsou vyvážecí stroje, ať už to jsou nějaké stroje do země, nebo naopak třeba do nějakého provozu, nařízení a tak dále, tak to bylo strašně fajn, hledě na to, že ta MASka jí nabízela jakousi pomoc, dělala školení pro ty jednotlivé lidi, na co si dávat pozor na to, a samozřejmě ona není schopna zpracovávat žádosti, což by byla ve střetu zájmu, ale třeba poukázala, obraťte se třeba tady na ty lidi, ty jsou ověřený, ty vám s tím pomohou a dokázali udělat jakési takovou pomocnou ruku, co se týká případných korektů, nebo těch úskalích jednotlivých žádostí, na co si dávat pozor, jako a opravdu toto, myslím, zafungovalo moc hezky. A když to vezmu k nám, tak my jsme začínali takovýma těma klasickýma tvrdýma projektama, a ovšem je to ty obce nejčastěji potom hnedka skočili, protože ta základní infrastruktura je potřeba, takže my jsme byli několikrát úspěšný v podobě místních komunikací, no ale teď jedeme s MASkou měkké projekty, mezigenerační setkávání a tak dále,

a to si myslím, že je velice přínosné, protože to nějakým způsobem rozvíjí ten místní život a tu komunikaci jednotlivých lidí v obci. Jo, může být, pojďme dál.“

„A jak hodnotíte časovou náročnost této spolupráce? Bylo zapotřebí vyčlenit někoho na tuto spolupráci s MASkou?“

„No, tohle máme vyčleněno, spolupracujeme s kolegyním, my to tady máme docela, jako na obce, strašně fajn, že kolegyně jede jednu část, a já mám jinou část, takže se vzájemně doplňujeme a díky tomu, že vlastně ta MASka jako taková teďka nabrala vlastně tu škálu těch asistentů nebo těch jednotlivých lidí, který se starají o jednotlivé projekty, tak je vždycky na koho se obrátit, s kým tu danou oblast konzultovat a ta spolupráce je opravdu velice úzká a funguje tu velmi dobře, jo. Takže to není o tom, jakože když se dotazujete na ministerstvo, že se se vás tam přehazují jak horký brambor, ale tady máte hnedka cíleného člověka, který je o toho a je zapálen vám prostě pomoci. Jo vysvětlí vám, ukáže vám tohleto, a například poukazujeme, co by se nám líbilo víc na tom projektu, aby se nám do budoucna, takže je schopna ta MASka flexibilně zareagovat a případné věci upravit, rozšířit, tak, aby to čerpání bylo snazší a jednodušší. Pokud samozřejmě, to je v jejich možnostech.“

„A jednou z podmínek získání projektu je vlastně spoluúčast obce finanční. Je výše spoluúčasti pro Vaši vůbec rozhodujícím faktorem při vstupu do projektu, či nikoli?“

„Já se přiznám, že my už jsme v takové fázi, že spíš koukáme, jak ten projekt finančně náročný celkově je, protože řeknu třeba nějaké malé projekty, které podporuje třeba MASka, tak do toho ani třeba nejdem. Protože to zbytečně zatěžuje náš aparát administrativně a ten přínos z toho není nikdy tak velký. Ono furt co si budeme nalhává, naše dotační politika, řeknu ta nadnárodní nebo ta evropská, je přeřel jednotlivých dokumentů, nařízení a tak dále, kolikrát se to vymyká i zdravému rozumu. Takže my do malých projektů nechodíme z Evropské unie, protože ta administrativní zátěž je natolik velká, že nevidíme v tom ten finanční přínos. Jo, něco jiného třeba Středočeský kraj, který to opravdu nějakým stavem obměnil, kde ty projekty jsou velice jednoduché, ale zase jsou samozřejmě ty nižší a to je prostě fajn člověk, když chce nějakým stavem žádat nebo nějaký parkon, tak by neměl být zatížený. Takže spíš si vybíráme, jestli ten projekt prostě sami zvládneme a tak do něho jdeme, když je nějakým stavem rozšířený. Tak samozřejmě využijeme tu dotační politiku. Výše spoluúčasti, pokud ten projekt má smysl, tak na to tak jako úplně nekoukáme, protože ho chceme a tak po něm jdeme. Cítíte třeba potřebí toho území, že něco chcete vybudovat, tak na to podíváte, jaké to je finanční možnost, která říká, je super, tohle dáme z rozpočtu, není problém, jdeme do toho. Ne, tohle je zbytečně

náročný, tak jdeme hledat dotační politiku a hledáme samozřejmě tu vhodnější. Ale zase s v uvozovkách, jak je zatěžující na ten aparát. Takže když třeba jsou dvě možnosti, třeba v těch komunikacích jste mohli jít přes MASku, nebo mohli jít přes Ministerstvo pro místní rozvoj, tak víme, jak vypadá politika, Ministerstvo pro místní rozvoj, nechci teda se jí dotknout, tak jsme raději zvolili tu MASku, protože jsme věděli, že někdo s náma bude komunikovat, nějakým stylem to poběží, atd., atd., protože s ministerstvem máme své vlastní zkušenosti, my jsme kdysi vyhráli nějakou bílou stuhu a než jsme získali finanční prostředky vůbec jako vítěz vesnice roku, tak to byly dva roky, to mi přijde úplně jako nesmyslný, co se jakoby děje tam, ale snad se to do budoucnalepší. Takže za nás asi není limitující ta spoluúcast, spíš vždycky koukáme, jak je tam velká administrativní zátěž. Něco jiného, třeba co jsou ověřovací projekty, které jsme měli z MASky, když je to takový ten projekt, který úplně chceme pinknout jako by nověj, tak samozřejmě rádi do toho jdeme z těchto dotačních titulů nebo něco takového, to je pro nás samozřejmě to, že riskovat něco, co nevíme, jako jasný dopad, konkrétně my jsme teďka narážím na ty měkké projekty, tak samozřejmě je výhoda mít tu dotační politiku tady, mít to za zády, tu možnost čerpat na to.“

„A můžete uvést nějaké konkrétní příklady projektu nebo aktivit, které by bez podpory MASky nevznikly a které z nich považujete za nejúspěšnější?“

„Bez podpory MASky nevznikly, to se těžko odpovídá, jako jestli by měly vzniknout nebo nebyly vzniknout, ale většinou časem nalezne tu cestu. Já si myslím, že tohle ta odpověď by zrovna, tady to hezkej projekt, který dělá kolegyně, což je to mezigenerační setkávání, podpora komunikace babiček s malými dětmi, když to řeknu jednou, v našem případě už to přerostlo, že to je spíš komunitní setkávání, že už nekoukáme, jestli to je babička dědiček nebo maminka tatínek, ale je to nějaká podpora místního života. A ta si myslím, že v tomto rozsahu, kterou my provádíme na obci, nevznikla právě bez spolupráce té MASky a bez možnosti čerpat na tyto finanční prostředky, protože úplně to člověka nenapadne a nalít k tomu něco, z rozpočtu a najít zapáleného člověka, to úplně jako neklapalo, bylo to asi zřejmě na první dobrou díky tomu dotačnímu titulu a díky tomu, jaké aktivity máme, ujal se toho náš dětskej klub. Je to úplně super záležitost, která nějakým stylem, vím, že je velice kladně na MASce, v našem případě hodnocena, jsme používání jako vzor, co všechno se rozběhlo, protože nám se tady podařilo vlastně nakolejit, že se tady pravidelně ty děti setkávají, co si budem nalhávat, to dítě je vždycky takový dobrý spojovací prvek. Když uděláte něco pro babičky, tak ono se jim třeba kolikrát nechce, ale když do toho zapojíte ty děti, tak oni se vždycky dojdou na ty vnoučky podívají. Takže to byl krok správným směrem a ten projekt je velice, myslím, fajn a přínosný.“

„Dobře. A jak tyto projekty ovlivnily život v obci? Máte nějakou zpětnou vazbu třeba?“

„Zpětná vazba, my se snažíme být obec, která nějakým stylem se zakládá na tom občanském životě, na těch jednotlivých možnostech, na těch vyžitích. Za to teda jsme získali i bílou stuhu, i nějaké uznání Středočeskýho kraje, protože za nás teďka současné zastupitelstvo, aspoň doufám, že mluvím za všechny, tak zdravá obec je taková obec, kde ty lidi mají nějaké vyžití, kde mají možnost se setkávat, kde mají společné projekty, kde mají společné zájmy a mají co dělat. Já vždycky říkám, je lepší klopýtat po rozbitém chodníku do skvělého nějakého klubu nebo sdružení, kde si jdete užít volný čas, než jít po geniálním chodníku a nevědět kam jít, protože nemáte kam jít. Takže vlastně jakýkoliv projekt, který vytáhne ty lidi z domů, který je umožní se setkat, rozvíjet nějakou zajímavou nebo volnočasovou aktivitu, je prostě pro nás přínosný a je to pro nás prioritou, protože jakmile ty lidi spolu uměj komunikovat, uměj spolu mluvit, uměj spolu žít, tak si myslím, že potom dokážou vytvářet spokojenou obec. Takže za nás tyhle projekty, který, proto jsem i vypíchl i to mezigenerační setkávání, které prostě vytáhne ty lidi, vytáhne děcka od počítačů, což je dneska opravdu docela těžký úkol, tak je strašně dobrý. Myslím, že my máme zastoupení všech možných spolků, co si vymyslíte, to v obci je, že všech aktivit prostě denně tady na úřadě běží nějaká aktivita, chodí nám se denně 30 dětí se setkávat, podle mě to je prostě super výsledky a některé projekty, tyto aktivity jsou podpořeny v rámci MAS, což za to jim patří dík.“

„To je super.“

„Nehledě na to ještě doplním, dal to i za následek vzniku jednotlivých nějakých těch, některé aktivity se dokázaly potom transformovat, že vlastně vzniklo občanské sdružení volno času, takže vlastně to rozvázalo, nebo jako neukázalo nějakou cestu, nakoplo to nějaké lidi a oni byli potom schopni se dát dohromady, něco založit a dál pokračovat. Jinými slovy, že to byly jakési startovací projekty, které dokázaly v tom území něco probudit, nějakou novou aktivitu a nějakým stylem potom už dokázala fungovat sama o sobě nebo být životu schopná, což v našem případě se stalo.“

„Dobrý. A o jaké projekty se jedná? Jestli jsou spíše krátkodobé, střednědobé nebo dlouhodobé?“

„Tak ty tvrdé, tak to jsou jasné, že postavíte, máte hotovo, samozřejmě potom udržitelnost je dlouhodobá, to je jasné. Co se týká vlastně tohoto mezigeneračního setkávání, Ivetko, na kolik let máme nastavený teďka mezigenerační setkávání? No, letos, v prosinci končíme. A měli jsme ho dvouletý? Dva a půl roku. My jsme do toho naskočili později. Nicméně já předpokládám,

že furt nějaké tyto aktivity ze strany MASky budou, takže když samozřejmě nějaké možnosti budou, tak budeme v těchto aktivitách pokračovat dál. Má to úspěch. Nevím, jestli se vám teďka úplně na to odpověděl. Když to tak si říkáte, kdybyste potřeboval to vyspecifikovat, ať to můžete vyzobnout správně.“

„Jo, to jsou v podstatě střednědobý a dlouhodobý, ty krátkodobý, jsou jako které se málokdy využívají. Jste vlastně zmiňoval, že ty krátkodobý, nebo ty, které jsou menší, ty projekty, na ty nedáváte.“

„Díky tomu, že nemáme velký administrativní aparát, tak do nich nejdeme. Na druhou stranu, vždycky, když sedíme a nějakým způsobem sbíráme, děláme zásobník projektů v rámci dopadů nebo v rámci působnosti MAS, tak nějakým stylem, třeba my se držíme malinko zpátky, nejsme v uvozovkách takovými vlčáky, který by skočili po každém, protože říkáme, ať můžou i ty ostatní. Takže většinou vždycky vyhecujem spíš ty ovce, které ještě nečerpaly. Říkáme, hele bylo to dobré, nám to udělalo tohle, tohle, způsobilo nám to tady to, rozjelo se nám tady ta aktivita. Zkuste si na to šáhnout, nebylo to tak těžké, můžeme vám pomoci, můžeme nějakým stylem ukázat cestu, co by bylo dobré. Je to o tom, že vlastně, jak jsem říkal na začátku, je to sběr ze spoda, tak si říkám, že by to mělo být nějakým stylem, ten solidární přístup ke každému. Když vy jste ještě nečerpali, tak mi můžem být v klidu, my docela tyhle máme. Takže vždycky je to takový, jaký, jako, jo, vytváří se to a hele, je tam takovýhle balík peněz, ta MASka řekne na rovinu, přijdou tam tyhle, takhle bude otevřený zhruba velký zásobník, takhle bude alokace. Je fakt, že já k tomu trochu mám blíž, protože v působě ve výboru MASky, takže ty data trochu vidím, takže říkám, jo, hele, dobrý, tady je třeba prázdno, že by ta MASka to nemusela to, tak uděláme i my projekt do toho, protože my už jsme jich čerpali poměrně dost, nechceme být takový, aby oni říkali, jo, oni si udělali MASku pro sebe, pak tam samozřejmě čerpají, takže se snažíme podpořit ty sféry, které třeba podpořené ještě nebyly, aby vlastně každý měl možnost něco zajímavého z té obce nějakého, nebo z těch jednotlivých subjektů a z tým MASky využít ty peníze právě na rozvoji těch jednotlivých třeba i drobných projektů. Mám na to hodně podnikatelů podpořených, myslím, že je strašně fajn. Teď tam běží projekt vlastně automatizace nějakých výrob a zavádění nových systémů pro jednodušší chod jednotlivých společností nebo firem, co si myslím, že by mohou být taky docela zajímavý projekty. Uvidíme, co to přinese. Víím, že hodně lesáku bylo podpořeno, že tady přišlo hodně takový drobný techniky do lesa, vyvážecíky, štěpkovače a tak dále. Myslím si, že je to dobrý jo. Ten sběr ze spoda je strašně fajn, těch potřeb toho zemi.“

„A je některý z těch projektů natolik přínosný, že ho opakujete?“

„Tak jako přínosný. Teďka ono byla sféra, řeknu, dopravních opatření. Tam se šlo do chodníků, jakmile člověk získal, nebo viděl, že tam... My jsme tam byli úspěšní dvakrát, měli jsme jeden velký projekt nějakého chodníku, bylo to nějaká bezbariérovost, včetně autobusových zastávek. Bylo to nejenom, řeknu, na pozemní dopravu, ale spojeno ještě s autobusovou dopravou, takže se ten projekt nějakým stylem propojoval. Vytvářelo se jakési synergie. A díky tomu, že v zásobníku zůstalo nebylo úplně vyčerpáno, těch žadatelů v té první vlně nebylo tolik a byla opětovaná výzva, tak jsme do toho šli ještě jednou a pak jsme byli ještě úspěšní, protože jsme ještě dodělali jednu etapu, jednu větev. Ono to je vždycky o tom, jak velký máte projekt, jestli se do toho hodí. Ne vždycky třeba projekt jako ta obec chce nějaké z toho etapizovat, chce to prostě třeba, dejme tomu udělat najednou, takže třeba nevyžívá ty zdroje, protože ty zdroje, ty MASky třeba bývají o něco nižší než třeba nadnárodní zdroje napřímo. Ne všechny, jak to, když bude opakován, určitě bude opakován měkký projekt, meziobecní spolupráce, nebo takhle mezigenerační setkávání, tam je to super, ten nějakým stylem vzniká projekt, doufám, že bude úspěšný na poli energetiky, že by MASka mohla být nositelem nebo zpracovatelem energetické koncepce celého dané území, protože za mě já mám takový pocit, že vznikají jakési uzavřené části, kde se něco pytlíkuje, tamhle člověk vymyslí nějakou fotovoltaiku, ho někam nacpe a pak najednou zjistí, že nemá odbyt na tu energii a kdyby se na to území prostě koukalo na celistvost, takže by se spousty všech jakých zdrojů nebo něčeho takového dalo prostě poskládat dohromady, daly by se zmapovat místa, které potřebují energii, místa, které jsou schopné dodávat energii a mohlo by to napříč území fungovat, si myslím docela elegantně. A nezavírat se v uvozovkách na působnost jakéhosi, jenom té dané obce, toho daného katastrofa, ale prostě jít za tu hranu. To si myslím, že bylo fajn, je fakt, že teď jsem měl setkání, starosty a ne každé zastupitelstvo na to třeba slyší, že by mělo zpracovávat jakoby koncepci území. Já si myslím, že to je cesta zpátky, za mě prostě klasika, doprava, školství. Tyto věci se musí řešit v rámci daného území, nemůžete v rámci jedné obce se řešit dopad nějakého školství atd. Protože každá obec vyvíjí, jiným směrem musíme nějakým směrem jít dohromady, protože pak to vypadá tak, že všichni, jeden rok stavíme školky, pak druhý rok začneme všichni stavět základní školy a pak nejednou nemáme děti, asi tak. Takže tak, takže ta MASka si myslím, že teďka tohle velmi dobře zaznamenala, pochopila a že se snaží být právě nositelem těchletých jednotlivých do budoucna studií. Hodně se věnovali školství, rozvoje školství na území. Myslím si, že to je fajn právě, když to vzniká z celého území ty podněty. Takže za mě je MASka, co se týká těch jednotlivých strategických plánů nebo rozvojových dokumentů jedině dobře, když to je, protože

málo kdy chápu, že třeba ORPčka na to nemá kapacity ani chuť a ty možnosti z tým MASky tady v tom jsou lepší, že dokonce se na to můžou šáhnout i z nějakých dalších finančních zdrojů a vybudovat právě nebo sestavit nějakou si rozvojovou studii pro to dané území.“

„A přispěla MAS k posílení spolupráce mezi obcemi v regionu?“

„Já si myslím určitě, už ono samo sobě, když ty starostové nebo ty jednotlivé subjekty se sejdou už samo sobě je obrovským přínosem. A teďka ještě, když se to v našem případě schází o tom, že se potká podnikatelská sféra i nepodnikatelská, čili řekněme, fyzické osoby a ty jednotliví zástupci obcí a najednou slyší ty potřeby v tomhle zemi, tak kolikrát vám to otevře v něčem oči. Protože vy jste třeba v nějaké bublině, řešíte své problémy a vůbec netušíte, co řeší kolega, který je od vás 15 kilometrů. A kolikrát jako, je to přínosné, protože vidíte tohle a on řekne, ne, my jsme tohle zkoušeli, tohle byla úplně špatná cesta s těma podnikatelem nebo tohleto, nebo s hospodařícíma subjektama, u nás je vždycky těsná spolupráce, protože ty obce mají nějaké pozemky, většinou nehospodaří ty obce, vždycky to někomu pronajmou to. Takže řekne, hele tohle je potřeba takhle, takhle, nějaké opatření, ať už je to v podobě myslivosti a tak dále, co se kde osvědčilo, návrat nějaké zvěře do volné přírody. Jo, určitě přínos, přínos v tom, v té podobě, že už jenom, že se setkají ty lidi. Jsou schopni si popovídat, jsou schopni otevřít a společně tvoří tu strategii, protože každý má jakýsi určitě přínos.“

„Jo, to je super. A dochází z vašeho pohledu a zkušeností k vývoji MASky? Pokud ano, tak v jakém smyslu, jestli nějaký pozitivum nebo negativum?“

„Určitě pozitivum, právě ta MASka velmi dobře je citlivá a vnímá tu zpětnou vazbu, takže nějakým stylem vždycky hodnotí jsou, jak, co byste chtěli, co chcete změnit, co nefunguje. Teď je možnost třeba energetické, máte zájem o energii, věnovali jsme se školství, bylo výborný, oni vyzobli všechny ředitele, vlastně nahrnuli, začali se pravidelně setkávat a rozvíjet to školství na území. Bylo to o tom, že v podstatě jednotlivé, třeba ředitelky mateřských škol se vzájemně ani neznali, teďka sdílejí praxi, sdílejí logopedii a tak dále, a tak dále. Ta MASka nějakým stylem začala rozvíjet to školství, podle mě úplně geniálně přitáhla peníze na, řeknu, technické učebny, nebo učebny technického rázu, ať už je to výpočetní technika, nebo dílny, nebo tyhle ty věci, doplnila vlastně to výboj, udělala na to dotační tituly, nebo udělala, využila prostředky a transformovala, abych hovořil přesněji. Ale nebylo to setkávání jenom striktně školství byly tam i zástupci jednotlivých, řeknu, volnočasových aktivit, ať už je to klub mládeže, ať už to jsou tamhle Symfonie a tak dále. Takže ty lidi byli na jednom balíku a navzájem se doplňovali. A nám tady vlastně spousta projektů z tohoto, řeknu, komunikace vzešlo. Ať už to je ten dětský

klub, který tady vedeme přes 9 let, my jsme byli jedni z prvních, který dětskou skupinu, jak to mám nazvat nebo klub, vůbec vpustili. Úžasné, teď se snažíme v letošním roce transformovat na školní klub, aby to nějakým stylem zase směl návaznost, protože finanční podpora je ve Evropské Unie jakoby skončila a obec to není schopná to táhnout z vlastního rozpočtu, je potřeba nějakým stylem využít samozřejmě nějakých zdrojů, ať už to je náklady na pedagogy nebo něco podobného, takže právě ta transformace doufám, že se nám podaří a ten klub bude dál pokračovat pro těch 9 let, by to bylo velká škoda, kdyby nějakým stylem zaniknulo. Takže to díky tato tomu setkávání a díky tomu, že v podstatě to je, a je to o tom, ta MASka tím roste, díky tomu, že otvírá ty další, další, jakoby své působnosti, ty pole, tak nějakým stylem rozjede ty projekty, tam je možnost z nich čerpat na, řeknu, na mzdy nebo na nějakého člověka, který bude koordinátorem toho projektu a tím pádem se tam nabere kvalifikovaná osoba, která tam jede, ale ten člověk taky něco přinese. Pardon, já se omlouvám. Takže něco přinese a je schopen třeba říct, hele, tohle by bylo dobrý, tohle v tomhle já mám zkušenosti bylo by dobrý, ještě třeba tohle pole rozjet. Takže vlastně je tam jakýsi profesionální růst MASky a myslím si, že to je docela teďka fajnový takový spojovací prvek toho daného území. Jinými slovy, jednu chvíli mám pocit, že nám malinko, a teď se nechci nikoho dotknout chraň bůh, jsou takového poslání toho ORPčka, takového té metodiky toho stmelování, protože když jsme třeba zareagovali na MASku zpětnou vazbou, že jsou třeba nějaké změny v legislativě, ať už to bude financování nepedagogů, anebo odměňování třeba ředitelů jednotlivých škol, atd. Takže oni zareagovali, uspořádali na to téma seminář, atd. a snažili se vlastně ty informace do toho území nalít. Takže za mě jako jo. Teďka nějakým stylem se sbírá velikánský dotazník, připravuje se je jako další vývoj té MASky. Takže není to o to, aby si pár lidí sešlo, hele půjdeme tudy, je to přesně opačně. Řekneme, co všechno bychom byli schopni dělat, takhle to navelíme do toho území a území řekni si, kam máme jít. Anebo to máme zabalit a ty lidi zlikvidovat. Takže jinými slovy, vlastně tu MASku si utváří území. Ten tu vlastní kancelář. A to si myslím, že je ta správná cesta.“

„A můžete uvést nějaký příklad, kdy efektivně MASka zareagovala na potřeby Vaší obce, jaký to mělo dopad?“

„Efektivně zareagovala. Když to řeknu jednoduše, tak to je asi to, co jsem celou dobu teďka říkal. Ono, když se podíváte na dotační politiky, tak to většinou bývá tak, že ty obce se podívají, co je vypsáno a podle toho vytahují projekty ze šuplíku nebo ty projekty vytváří. Podle toho, co zrovna je podporováno. Takže to byla ta éra, všichni stavěli školky, to teďka nějakým stavem zapadlo, teďka všichni stavějí kluby nebo fotovoltaiku nebo vysazují stromy. U tý MASky je

to o tom, jaké jsou ty obce na tom sezení, jaké mají potřeby. A ta MASka řekne, že tohle máme v strategii, na to by šlo využít tyhle peníze. Takže jinými slovy ona je schopna dotvářet jakési možnosti těm obcím, nebo nejenom obcím, ale i těm jednotlivcům, aby si na to šáhli. Většinou teď to běží tak, že jak má něco vypsáno, tak ty obce to dělají, ale to, co by chtěly, tak nedělaly, protože to vypsáno není. Když to ta MASka se snaží to nějakým stylem umožnit, aby to šlo. Anebo řekne, hehe, sorry, tahleta podpora už skončila, musíte hledat jinde, nebo my vám pomůžeme hledat, jestli náhodou se ten titul nebo něco jiného někde neobjeví, jak na to jít. My nějakým stylem třeba se snažíme jako obec změnit část pohledu na stavební zákon v podobě využití energetického potenciálu vody jako takového, aby se to nějakým stylem stavební zákon na to koukal, stejně jako na fotovoltaiku, když to máte do nějakých kWh a tak dále, a jedná se o zařízení, tak, aby se to jenom schvalovalo v podobě zařízení a nejednalo se o stavbu, v našem případě se jedná o nějaké použití malého vodního zdroje a náš zákon zná klasifikaci pouze hydroelektrárna. On nezná nic mezi tím, ta malý vodní zdroj jakožto zařízení, které je schopnou vyrábět energii z proudící vody a stavba hydroelektrárny je úplně něco jiného. A vlastně tam to tam neexistuje. My do teďka takovouhle věc nevíme jako stavební zákon, takže to nemůžeme povolit. No takže my jsme to narazili, my chceme využít tady pár místních potůčků získání pár kW, ale nemůžeme, protože všichni na to koukají jako hydroelektrárnu a chtějí po nás, aby jsme stavili rybí přechody a tak dále a tak dále a takovéhle věci. A při tom to je, řeknu, umělý potok, který nemá možnost migraci těch ryb. My bychom sice udělali jenom přechod, tím pádem už nebudeme vyrábět energii, protože však na energii padne na ten rybí přechod, ale ty ryby stejně se projdou jenom o kilometr dál, protože pak mají stejně pevné hrazení. Takže snažíme se otevřít a ta MASka třeba v tomto nějakém stráně je nápomocná, protože umožňuje nějaké setkání, předávání těchto informací dál, výstupy z toho území. Takže když něco máte, tak není to o tom, hehe, tohle to umíme. Vždycky se snaží najít možnost nebo případně propojovat, na koho se zkusíte obrátit, nebo co kde je, anebo předávat tyhle info. My jsme tady dostali párkrát rádi, i třeba setkání těch zástupů, protože ta MASka se snaží třeba vyzobnout jednotlivé strategie a vozit po úspěšných projektech, aby to viděli, aby nějakým z toho motivovali. Takže ta otevřenost a ta chuť spolupráce tam opravdu je.“

„A jakým způsobem nejčastěji spolupracujete s MASkou, co se týče projektů, poradenství, networkingů nebo těch workshopů?“

„Všechno. Tady úplně všechno, protože to je zrovna včera byl jeden na téma právě služeb, ne, abych to řekl, sdružování obcí, co vlastně umožňuje teďka zákon, který by nějakým způsobem měl být ještě teďka prohlouben, aby vlastně ta přenesená působnost mohla být vykonána

v rámci jednotlivých sdružení obcí. Čili řeknu transformace původních dobrovolných svazků právě na tyhle a možnost sdílení jednotlivých třeba úředníků, tak aby to bylo legislativně ukotveno. To je si myslím docela zajímavý projekt, nějakým stylem. Doufám, že ta MASka bude dostatečně silná, protože samozřejmě ne každé je z toho úplně nadšené, ale já v tom vidím obrovský třeba za mě přínos v podobě možnosti sdílení agendy přestupků a na to navazující řeknu obecní policie, která by byla sdílená v rámci celého třeba regionu. Čili působnosti. To je skvělé. Je to o tom, každá obec si nemůže dovolit zřídit obecní policii. Nehledě na to každá obec nemá kvalifikované lidi, aby vykonávala přestupkovou agendu. A když bychom toto spojili, tak já se domnívám, že hříšník, člověk velký, kor na poli dopravy a řídičství atd., tak si myslím, že bychom do toho nemuseli lít ani peníze, naopak to mohlo samo na sebe vydělat a mohli bychom konečně mít třeba nástroj, kterým třeba nějakým stylem budeme dohlížet nebo kterým budeme dohlížet na ty naše obecně závazné předpisy, které sice vydáváme, ale nikdo nedodrží, protože nikdo je nemůže nějakým stylem vymáhat. To může pouze policie, a pokud ji nemáte, tak měšťáci vám sem nepřijdou, ty řeknou to není naše působnost a státníci těch je nedostatek úplně. Ty přijdou jen když se stane dopravní nehoda nebo něco podobného, nebo někdo nedej bůh něco horšího. Takže tady třeba vidím tuto cestu a zrovna opět, MASka se toho chytla, nějakým stylem byla osobou, která představila tu novelu, představila, jaké jsou možnosti, rozvířila jakousi debatu, co by v té lokalitě mohlo třeba být, a hodila jakousi nápomocnou ruku, že je ochotná udělat opět, na základě tohoto setkání, nějaký dotazníček, jestli ten zájem je, až to samozřejmě v těch jednotlivých zastupitelstvech probublá, protože ty starostové odcházely plní nějakých informací, takže výsledkem bylo, nechte teďka projít zastupitelstvem, nebo jaká je vůbec snaha, jestli by to byl zájem, a pak sesbíráme tyto data a můžeme se na to vrhnout a můžeme třeba zkusit něco, vymyslet nebo postavit nějaký model, a nebo naopak sesbírat ty lidi, ty starosty, a je to se podívat do jiného společnosti, kde už to třeba funguje, a nasbírat ty informace, jestli ta cesta je pro nás správná, a jestli třeba je to ekonomicky do budoucna udržitelné.“

„Jaké překážky jste při spolupráci s MASkou identifikovali jak ovlivnily výsledky? Jestli nějaký administrativní nebo organizační překážky jste nám zaznamenali?“

„Já si myslím, že ne, opravdu ta komunikace s tou MASkou je tady super, takže když je nějaký zádrhel, tak ta MASka je vždycky subjekt, který se snaží na pomoci. Dávám příklad, sousední tady obec se snažila v rámci nějakého projektu vybudovat nějaké bezpečné přecházení nebo něco podobného, jo nějaký přechod. A nezískala na to stavení povolení, byli tam nějaký zádrhel, a už měli podáno, takže MASka dokonce dvakrát zareagovala, že jim prodloužila

nějaký ten možný termín dodání, aby nevypadli, takže opravdu ta chuť, jakoby ty projekty udržet nebo realizovat, tam je. Není to, jako když jdete klasicky, jak byli v IROP, tam jste udělali jednu chybičku, my jsme na jednom papíru neměli vlaječku Evropské unie, a už jsme z toho měli finanční postih. Takže tady nějakým stylem opravdu existuje taková ta lidskost, bych nazval, nebo ta chuť pomoci.“

„Jak MAS Mezilesí podporuje dlouhodobý rozvoj Vaší obce, souladu se svojí strategií?“

„Dlouhodobý rozvoj souladu se svou strategií, se strategií MAS.“

„Se strategií MAS, jo. Jestli v rámci nějakým způsobem, jako mají tam stanovený dlouhodobý rozvoj Vaší obce.“

Tam je daný nějakým stylem v té strategii rozvoj toho daného území. Takže dlouhodobě, teďka třeba, když vydávám příklad, skončila podpora v tom školství, tak i nadále vyvíjejí vlastně jakousi platformu. To teďka šlo dotazníček na jednotlivé ředitele, jak by chtěli nadále spolupracovat, jak často se scházet a na jaká témata, jakým okruhem se přesně ubírat. Protože samozřejmě, dejme tomu, jak skončí ta podpora finanční, třeba ta dotační, tak se ten okruh třeba toho záběru musí trošičku snížit, protože nemůžete držet ty lidi, který nemáte z čeho hradit. Takže třeba, dejme tomu, vždycky se snažíme zase nasát ty informace z toho území a jít, řekněte si, jo, jestli budete chtít setkávání, sdílení dobré praxe, nebo se zaměřit na nějaké, já nevím, nové trendy v vzdělávání, na inkluzi, atd., atd. Prostě, že to formulují z toho spodku, ale i tak, jakože i když skončila podpora, tak to nezavírají, nerozpouštějí a řekneme, jo, pojďme a pojďme třeba si říct, díky tomu, že není ta podpora, do jaké výše jste schopni, třeba, dejme tomu, tuhle tu naši aktivitu podporovat vy. Jinými slovy, kolik jste schopní za to, jakoby zaplatit, když to budeme dál, tohleto v území vést, pokud je to pro vás přínosné. Což si myslím, je strašně fajn. A to je, o čem se teďka bavíme my. Jsme ochotní dát něco za tu policii? Ano, jsme, protože chceme mít subjekt, který bude dodržovat veřejný pořádek, který bude dodržovat naše vnitřní nebo obecní předpisy. A díky tomu, že to máme, tak jsme ochotní. A jsme ochotní třeba koupit něco úsekové měření, protože víme, že úsekové měření přinese milion jenom pro tohleto sdružení, protože ty lidi opravdu jezdějí tak, jak jezdějí. Takže se to třeba vyplatí. A to je právě ono. Pojďme si říct, co chceme, pojďme si říct, co to stojí zhruba, a jsme ochotní to do toho dát nebo to. Protože zrovna třeba tohle už není nadnárodně podporované. Takže ty dlouhodobé strategie se dodržují, nebo se snaží. Není to o tom, že to je takový, odkud zrovna foukal vítr, tak to jsme dělali, a teď už to nefouká, tak už jsme to přestali. Ne, furt je to o tom, dokavad' to území neřekne, pro nás je to zbytečný, není to aktivita dobrá. Teď jsme vlastně

udělali sociální pracovníky. To je úplně geniální věc. Máte podporu v oblasti sociální. Ty holky chodí nějakým stylem, seznamují s možností pomáhat těm lidem, ať už jsou to staří lidi, který nejsou schopni třeba vyplnit něco, nějakou žádost na sociálku, nebo něco, protože víme, jak vypadají ty formuláře, tak oni přijdou, pomůžou, vysvětlej, zajdou. Jo, dobrý.“

„Super. Jak se Vaše obec zapojila do tvorby, nebo aktualizace té strategie MASky? A jak to ovlivňuje rozvoj té obce?“

„Když to řeknu jednoduše, tak my máme jak samozřejmě vnitřní strategii, a to se snažíme promítnout do strategie té MASky. Takže MASka pravidelně sbírá tyto podněty, takže ona sama má. A když to řeknu jednoduše, já teď nechci říct, jak to je, jestli to je jednou roční nebo jednou za dva roky, vám přijde vlastně to, co tam je, a to, co jako byste tam vložil vy, a jestli je něco nového, kam byste to chtěl vy směřovat, a co tam případně vložit. Anebo jestli něco třeba už z toho zaniklo. Třeba dám příklad, naším snem byla základní škola, jestli to přetrvává, jestli, protože to je v dlouhodobých cílech, jestli skutečně chceme jí tímto směrem, jestli ji tady chceme mít, anebo naopak se to někam vychýlilo, protože oni se snaží to území nějakým formulovat, protože pak mají důležité výstupy, jak už se dělá třeba řeknu strategie školství, tak říkají, jasně, támhle v Kněžickém mají tenhle tu vizi, Pátek má tuto vizi, to by mohlo fungovat takhle a mohlo by to být dopad na třeba nějakou křivku, co se týká růstu třeba žáčku nebo něčeho takového v roce plánu 30, tím by se to dalo vykryt, tak je potřeba to území takhle uchopit. Takže v podstatě běží to ten pravidelný sběr, takže takovýto promítání není to o tom, že to zase sbírajte od toho spoda, vy tam vidíte, co se tam vložil, na co se vás ptali kdysi dávno a můžete si to zaktualizovat, a když se případně s vámi spojí a řeší, hele, tohle to, jak to vidíte, co to je, dali jste to skutečně správně do tyhle kolonky, je to krátkodobý cíl, vy to chcete opravdu naplnit v příštím roce, jste na to připraveni, jste dostatečně silní, máme na to transformovat, nebo je to nějaký jenom vize, kam to chcete posunout v budoucnu, máme to dávat do dlouhodobých těch. To si myslím, že docela běží, že jsou v tomhle to flexibilní, že opravdu reagují a ty data sbírají pravidelně. ... Uvidíme, co z toho bude dál, ale ta podpora, co se bude nalhávat, končit bude, tak právě my jsme teďka před tou otázkou, kam to transformovat, jestli to zavřít, anebo naopak z toho udělat něco, co bude použitelné. A právě, když to řeknu, na mě se líbí ta možnost teďka toho společenství obcí, které my jsme schopni z nějakého dobrovolného svazku transformovat a jsme schopni tam navázat nějakou spolupráci s tou MASkou. Jinými slovy, když ona nebude, tam vzít a vzít tam třeba tyhle kapacity nějakým stylem, nebo případně do nějaké sféry do školy a rozjet danou administrativu. Když to řeknu jednoduše, kdybychom se třeba do toho pole přestupku, tak se dokážu představit, že pár lidí

tam prostě na to půjde, budou zpracovat ty základní věci, ve finále tam bude jeden právník, který bude konzultovat, jestli to všechno sedí podle legislativy a tak dále. A oni budou dělat tu mravenčí práci takových těch nějakých sběrů. Dokážu se prostě tohleto představit, že to propojení a ta cesta tam bude, protože pokud zanikne podpora v podobě těch projektů, tak buďto budou muset být velké příspěvky, anebo budou muset dělat nějaké věci, za které budou v nějakém stylem zpoplatnění za daný úkon. Samozřejmě hledáme, aby to nebylo jen z pohledu obcí, protože samozřejmě MASka teď nějakým stylem komunikuje s podnikatelskou sférou, ale i s jednotlivci. Jednotlivci se přiznám nevidím moc potenciál, tam ten člověk, asi si myslím, ta sféra úplně zanikne, nehledě na to, tam moc těch podnětů není od toho jednotlivce, víc je to od těch podnikatelů, tam hledáme různé možnosti, jak to už je to zpracování jednotlivých hlášení a tak dále, nebo možnosti případně nějaké, řeknu, zpracování výročních zpráv a tak dále, protože se můžeme více třeba rozšířit na jednotlivé spolky kluby, protože co se budeme nalhávat, dnešní klub, potažmo už se na něj valí tak velká administrativa, že kolikrát ty lidi už nechtějí ani sportovat, protože je děsí to, co musí všechno vyplňovat, co musí odvádět a tak dále, a kdyby tyhle všechny věci za ně dělal někdo jinej, tak podle mě budou spokojení. V našem případě je to třeba o tom, že těch třeba finanční podporu na nějaký rozvoj sportu a my řekneme, ale ty to nemáš v pořádku na justici, ty tam nemáš tyhle dokumenty, ty tam nemáš výročních zprávu z tohoto roku a tak dále, a oni najednou koukají a říkám, že ne, to budete mít zpětně za tři roky, všechno doplněné jinak vás nepodpoříme. Když vás podpoříme, tak potažmo na vás může přijít kontrola a za tohle jsou postihy. Takže jo, tohle by třeba mohla dělat ta MAS, protože co si budem nalhávat, to je v podstatě stejný, podobný, mohlo by to třeba fungovat. Jenom mají jiný účtenky. Uvidíme.“

„A plánujete do budoucnu dělat další projekty s MASkou? Jaké oblasti byste měli za prioritní, které jste ještě neměli žádné projekty s ní?“

„Tak my bychom chtěli využít ten energetický potenciál. Tam by se nám strašně líbilo, kdyby v té energii, v těch obnovitelných zdrojích se něco objevilo nejenom fotovoltaika, protože za mě ta fotovoltaika je skvělá věc, když ji máte na baráku a máte bazén a auto. Tak na to nedám dopustit, ale moc si nechápu, proč ji máme na polích, když nemáte vedle řeknu nějakou, já nevím co, zimní stadion, který potřebuje se do toho v letě držet led. Tam to dokáže pochopit, potřebujete obrovské množství energie v letě a v zimě ho nepotřebujete, protože ten zimák sám o sobě, otevřete okna a pomůže nám příroda. Já v tom úplně na těch polích nevidím, nevidím šťastnou cestu. Asi za mě tam má růst úplně něco jiného, ne fotovoltaické panely. Takže já jsem stále zastávce, že využití ostatních zdrojů, ať už je to síla vody nebo potažmo větru, tam, kde

to samozřejmě umožněno být, může. Nejsem odborníkem, spíš se zaměřuju na to vodu spolupracujeme se spousta institucema a teďka chtěl bych za mě třeba dotáhnout, aby tohleto se najednou stalo možný, aby se na to ty lidi šáhli, protože co si nebudem nalhávat, těch potůčků a těch všelijakých věcí tady teče. Ne vždycky, samozřejmě to má nějakou vydatnost, aby to mohlo takhle fungovat. Ale, a ne vždycky, je dobrý tam právě stavět nějaké přehrazení, ale když tam odložíte jenom nějaký zdroj, který budete využívat, a co se může nalhávat, voda nám většinou krásně teče v zimě a obce třeba potřebují všechny svítit v zimě. V létě to moc netrápí, protože vidíte do desíti, takže my chceme jít tohleto cestou a nehledě na to pak, když to doplníte o malý fotovoltaické pole, v uvozovkách políčko, ne jako pole, ale ve slově pár kusů panelů, nechci říkat ani desítek, tak vlastně to doplníte krásně a máte nádhernou synergii a můžete být v nějaké části energeticky soběstační. Takže tohle třeba to je moje cesta. Předtím ostatní nějaký ty projekty, ať už to jsou řeknu ty památky dobrého významu, anebo to, tak to si myslím, že je podporováno teďka velmi dobře, nějakým stylem školství to taky nějakým stylem vzniká, nicméně tam je zase zavřené vrátka pro ty malé, kdo dostal registrace také má, tak se může rozvíjet, ty ostatní v podstatě nejsou přidělování, když nezakládáte velkou školu. Takže jako ty jednotlivý odvětví věže, trochu bych právě chtěl narovnat za mě třeba tu energetiku, která je podle mě takhle kouká a mám pocit, že my jsme řekli a aha vůbec jsme nedomysleli B, my jsme umožnili podporu právě těch fotovoltaik, ale nikde jsme neumožnili podporu třeba naopak toho zpracování té energie, která z toho vznikne.“

„A co byste na spolupráci s MAS ocenil nejvíce, nebo naopak vytkl, či vám chybí na té spolupráci?“

„A k já vytknutí asi nic nemám. Za nás nemám, protože to nejvíce je to, že to vlastně celý, jak jsem tady asi třikrát nebo čtyřkrát zmínil, že to pochází ze spodu, že ty informace prostě jdou ze spodu, to nestaví od svrchu, ale od spoda a tu komunikaci, že vlastně za každým tím odvětvím máte nějakou lidskou tvář, která za váma přijede a komunikuje a je schopna to řešit na místě. Nemáte jakéhosi se člověka, kterého jste v životě neviděl, který má milion projektů a v podstatě vás ten projekt nezajímá, potažmo ani nezná. Tady, když vlastně řeknete nějaký projekt v tý kanceláři, tak ty lidi přesně vidí, jo, to je tenhle starosta, tenhle dělá tohle to, tam to vypadá takhle a tamhle mají ohnutý drát, to je blbý jo, protože to zná jakoby důvěrně díky tomu, jak je to, jakoby, relativně malé území oproti národním zdrojům, tak vlastně tam, no, ta tvář a ta znalost toho území opravdu je podle mě velký přínos.“

„Tak děkuji za rozhovor.“

„Tak já doufám, že z toho něco rozumného vyberete.“

PŘÍLOHA G: Dotazník 1 – dotazník vyplněný starostou

1. Jak dlouho působíte ve vedení obce a jaké funkce jste zastával/a? (myšleno zastupitel, radní, místostarosta, starosta)

Jsem 7 volební období od roku 1998. Místostarosta, člen rady a pak 5x starosta. Byl jsem také v 1986 jedno období. V zastupitelstvu za rybářský svaz. Ve funkci starosty jsem 18 let.

2. Jak dlouho Vaše obec spolupracuje s MAS Mezilesí?

To přesně nevím.

3. Proč se Vaše obec rozhodla s MAS Mezilesí spolupracovat?

Hlavně z důvodu podpory spolupráce mezi obcemi.

4. Změnil se důvod pro spolupráci v průběhu času?

Myslím si, že trvá.

5. Jak hodnotíte dopady činnosti MAS na rozvoj Vaší obce?

Nevyužíváme dotace, ale spolupracujeme např. při akcích pro seniory apod.

6. Jak hodnotíte časovou náročnost této spolupráce? Bylo nutné vyčlenit na spolupráci s MAS ve Vaší obci pracovní sílu?

Není to náročné, nebylo doposud potřeba vyčlenit pracovníka na spolupráci s MAS

7. Jednou z podmínek získání projektů je spoluúčast obce, je výše spoluúčasti pro Vaši obec rozhodujícím faktorem při vstupu do projektu či nikoli?

Dotační projekty s MAS nerealizujeme.

8. Můžete uvést příklady konkrétních projektů nebo aktivit, které by bez podpory MAS nevznikly? Který z nich považujete za největší úspěch?

9. Jak tyto projekty ovlivnily život v obci?

10. Jedná se o projekty krátkodobé (do 1 roku), střednědobé (1-5 let) či dlouhodobé (5 let a více)?

11. Je některý z projektů pro Vaši obec přínosný natolik, že o něj žádáte opakovaně?

12. Přispěla MAS k posílení spolupráce mezi obcemi v regionu?

Ano je jednou ze součástí.

13. Dochází z Vašeho pohledu a zkušeností k vývoji MAS? Pokud ano, tak v jakém smyslu (pozitiva x negativa)?

14. Můžete uvést příklad, kdy MAS efektivně reagovala na potřeby Vaší obce a jaký to mělo dopad?

15. Jakým způsobem nejčastěji spolupracujete s MAS? (projekty, poradenství, networking atd.)

účast na seminářích apod.

16. Jaké překážky jste při spolupráci s MAS identifikovali a jak ovlivnily výsledky? (administrativní, organizační apod.)

- 17. Jak MAS Mezilesí podporuje dlouhodobý rozvoj Vaší obce v souladu se svou strategií?**
- 18. Jak se Vaše obec zapojuje do tvorby nebo aktualizace strategie MAS a jak to ovlivňuje rozvoj obce?**
- 19. Plánujete v budoucnu další projekty s MAS? Jaké oblasti by měly být prioritní?**
- 20. Co byste na spolupráci s MAS ocenil/a nejvíce? A naopak, co byste vytkl/a, či co Vám při spolupráci chybí?**

Na některé body neodpovídám, protože jak zmiňuji dotační tituly nevyužíváme. Určitě, ale rádi spolupracujeme a podporujeme akce viz. pečovatelská oblast...